

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका

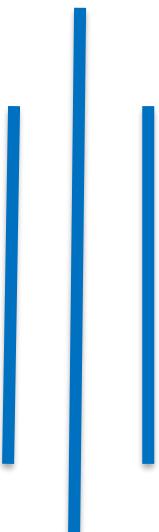


विजयनगर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खुरुहुरिया, कपिलवस्तु
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

प्रतिवेदन

विजयनगर गाउँपालिकाको भू-उपयोग योजना तर्जुमा

तथा भू-उपयोग वर्गीकरण



बुझाउने :

स्थाप्तर नेपाल प्रा.लि.

ललिपुर, कुपण्डोल

मिति : २०८० बैशाख



श्री गोपाल बहादुर थापा मगर

गाउँपालिका अध्यक्ष

आदरणीय नागरिकहरू,

हाम्रा आदरणीय परामर्शदाताहरूले तयार पारेको भूमि उपयोग योजनाको प्रतिवेदन यहाँ प्रस्तुत गर्न पाउँदा म हर्षित छु यो प्रतिवेदन लामो समयको कठोर अनुसन्धान, विश्लेषण र विभिन्न सरोकारवालाहरूसँगको परामर्शको परिणाम हो, र यसले हाम्रो गाउँपालिकाको हालको भू-उपयोग ढाँचा, चुनौतीहरू र अवसरहरूमा बहुमूल्य अन्तस्दुष्टि प्रदान गर्दछ।

भू-उपयोग योजना कुनै पनि गाउँपालिकाको वृद्धि-विकास र रणनीति निर्माणका निमित महत्वपूर्ण प्रयत्न हो। यसले हाम्रो भू-श्रोतहरू दिगो, समतामूलक उपयोग र हाम्रा नागरिकहरूको आवश्यकताहरूप्रति उत्तरदायी रूपमा प्रयोग भएको सुनिश्चितता प्रदान गर्नको लागि रूपरेखा प्रदान गर्दछ।

यो प्रतिवेदन आफैमा एक बृहत् दस्तावेज हो जसले विभिन्न चुनौतिहरूलाई सम्बोधन गर्न र अभ बढी व्यवस्थित सम्बाद्य निर्माण गर्न हामीले अपनाउन सक्ने रणनीतिहरूको रूपरेखा दिन्छ। यसले हाम्रो गाउँपालिकाको लागि हाम्रो दीर्घकालीन लक्ष्य र आकांक्षाहरूसँग मिल्दोजुल्दो भू-उपयोगको बारेमा निर्णयहरू गर्न रोडम्याप प्रस्तुत गर्दछ।

यो प्रतिवेदन तयार गर्नका लागि परामर्शदाताले गरेको परिश्रम र लगनशीलताको लागि कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहान्छु, उहाँहरूको विशेषज्ञता र अन्तरदृष्टि हामीलाई भू-उपयोग योजना संग सम्बन्धित जटिल समस्याहरूलाई अभ गहिरो संग बुझन मद्दत गरेको छ। साथै प्रतिवेदन अध्ययन गरेर आफ्नो प्रतिक्रिया र सुभाव दिनुहुने सबैलाई धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु।

अन्त्यमा, दिगो भू-उपयोग योजना निर्माणका लागि हाम्रो प्रतिबद्धता व्यक्त गर्न चाहन्छु, यस प्रतिवेदनले हामीलाई हाम्रो गाउँपालिकाको दिगो भविष्यको लागि रोडम्याप प्रस्तुत गर्दछ, यो एक सहयोगी प्रयास हो, र हामीलाई आगामी पुस्ताका लागि दिगो र जीवन्त समाज सुनिश्चित गर्न हाम्रा सबै नागरिकहरूको सहभागिता आवश्यक छ। हाम्रा नागरिकहरूको आवश्यकता र आकांक्षाहरु सुनिश्चित गर्न प्रयत्न गर्ने सबै सरोकारवालाहरु संग काम काम गर्न हामि सधै प्रतिबद्ध छौं। धन्यवाद।



श्री लक्ष्मी कुमारी चौधरी

गाउँपालिका उपाध्यक्ष

आदरणीय पालिकावासीहरू,

यस गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतमा हाम्रा परामर्शदाताले तयार पारेको भू-उपयोग योजना प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न पाउँदा म हर्षित छु । यो प्रतिवेदन हामीले हाम्रा नागरिकहरूको हितको लागि हाम्रो भू- श्रोतको उचित उपयोग गर्ने सुनिश्चित गर्नको लागि हाम्रो पालिकाको प्रयासहरूमा एक आवश्यक कदम हो।

भू-उपयोग योजना एउटा महत्वपूर्ण प्रक्रिया हो जसले हाम्रो बढ्दो समुदायको आवश्यकताहरू पूरा गर्न हाम्रो भूमि स्रोतहरू कसरी प्रयोग गर्ने भनेर निर्धारण गर्दछ। यसले हामीलाई आवास, यातायात, व्यावसायिक र मनोरञ्जन उद्देश्यहरू जस्ता जग्गाको प्रयोगका लागि प्रतिस्पर्धात्मक मागहरू सन्तुलनमा राख्न मद्दत गर्दछ, र यसले हाम्रा स्रोतहरू दिगो र समान रूपमा प्रयोग भएको सुनिश्चितता प्रदान गर्दछ।

यो प्रतिवेदन तयार गर्नका लागि परामर्शदाताहरूको कडा परिश्रम र लगनशीलताको लागि म आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। उहाहरूको विशेषज्ञताले हामीलाई हामीले सामना गर्ने समस्याहरू र तिनीहरूलाई सम्बोधन गर्न हामीले चाल्न सक्ने कदमहरूको स्पष्टता प्रदान गर्न सहयोगी भएको छ।

म तपाईंहरु सबैलाई यो प्रतिवेदन अध्ययन गर्न र आफ्नो विचारहरु हामी संग व्यक्त गर्नका लागि प्रोत्साहित गर्न चाहन्छु। हाम्रा नागरिकहरूको सक्रिय सहभागिता र संलग्नताले मात्र हामीले नमुना पालिका निर्माण गर्न सक्छौ।

धन्यवाद।



श्री शोभाराम रिजाल
प्रमुख प्रशासनिक अधिकृत

आदरणीय गाउँवासी,

हाम्रा परामर्शदाताहरूद्वारा तयार पारिएको भूमि उपयोग योजनासम्बन्धी प्रतिवेदन आज तपाईंसामु प्रस्तुत गर्ने पाउँदा मलाई खुसी लागेको छ यस गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हैसियतमा, मलाई विश्वास छ कि यो प्रतिवेदन दिगो र जिम्मेवार ढंगले विकास गर्नका लागि एक आवश्यक पहलकदमी हो।

भू-उपयोग योजना आफैमा एक जटिल र बहुआयामिक प्रक्रिया हो, जसले आवास, यातायात, कृषि, व्यावसायिक विकास, र खुला ठाउँहरू सहित विभिन्न भू-उपयोगहरूको प्रतिस्पर्धात्मक मागहरू सन्तुलित रूपमा सम्बोधन गर्दछ। यस प्रतिवेदनले हामीलाई हाम्रो हालको भू-उपयोग ढाँचाको विस्तृत विश्लेषण प्रदान गर्दछ, हामीले सामना गर्ने चुनौतीहरू पहिचान गर्दछ, र तिनीहरूलाई सम्बोधन गर्ने रणनीतिहरू प्रस्ताव गर्दछ।

यो प्रतिवेदन तयार गर्नका लागि परामर्शदाताहरूको कडा परिश्रम र लगनशीलताका लागि म धन्यवाद दिन चाहन्छु। तिनीहरूको विशेषज्ञताले हामीलाई भू-उपयोग योजनाको जटिलताहरू बुझन र योजना तर्जुमा गर्नका लागि उत्तम रणनीतिहरू पहिचान गर्न मद्दत गर्दछ।

धन्यवाद ।

विषयसुची

परिच्छेद १ : परिचय

१.१ भूमि, भू-उपयोग र भू-उपयोग योजना.....	१
१.२ भू-उपयोग योजना तर्जुमाका विधिहरु.....	२
१.३ भू-उपयोग योजनाको आवश्यकता.....	३
१.४ भू-उपयोग योजनामा सरोकारवालाहरु.....	४
१.५ चुनौती तथा अवसर.....	४
१.६ कानुनी/नीतिगत प्रावधानहरु.....	५
१.७ स्थानीय भू-उपयोग परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार.....	७
१.८ उद्देश्य.....	८

परिच्छेद २ : विधि

२.१ विज्ञ समूह गठन.....	१०
२.२ स्थानीय सरोकारवालाहरुसँगको छलफल.....	१०
२.३ वर्तमान भू-उपयोगको नक्शांकन.....	१३
२.४ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन.....	१४

परिच्छेद ३ : गाउँपालिकाको संक्षिप्त विवरण

३.१ गाउँपालिकाको परिचय.....	१५
-----------------------------	----

परिच्छेद ४ : वर्तमान भू-उपयोगको अवस्था र प्रक्षेपण

४.१ वर्तमान भू-उपयोग.....	२१
४.२ गाउँपालिकाको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	२१
४.३ गाउँपालिकाको अगामी १०/१५ वर्षको भू-उपयोगको वडागत भू-उपयोग योजना.....	३९

परिच्छेद ५ : निश्कर्ष

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका

नक्शा :

नक्शा नं.१ : हालको भू-उपयोग वर्गीकरणका लागि भू-उपग्रह.....	१८
नक्शा नं.२ : गाउँपालिकाको प्रशासनिक विभाजन नक्शा.....	१९
नक्शा नं.३ : गाउँपालिकाको DEM नक्शा.....	२०
नक्शा नं.४ : गाउँपालिकाको भू-उपयोगको वर्तमान नक्शा.....	२४
नक्शा नं.५ : वडा नं. १ को भूउपयोग.....	२६
नक्शा नं.६ : वडा नं. २ को भूउपयोग.....	२८
नक्शा नं.७ : वडा नं. ३ को भूउपयोग.....	३०
नक्शा नं.८ : वडा नं. ४ को भूउपयोग.....	३२
नक्शा नं.९ : वडा नं. ५ को भूउपयोग.....	३४
नक्शा नं.१० : वडा नं. ६ को भूउपयोग.....	३६
नक्शा नं.११ : वडा नं. ७ को भूउपयोग.....	३८
नक्शा नं.१२ : विजयनगर गाउँपालिकाको आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	४१
नक्शा नं.१३ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. १ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	४३
नक्शा नं.१४ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. २ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	४५
नक्शा नं.१५ : विजयनगर गाउँपालिकाका वडा नं. ३ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	४७
नक्शा नं.१६ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. ४ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	४९
नक्शा नं.१७ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. ५ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	५१
नक्शा नं.१८ : विजयनगर गाउँपालिकाका वडा नं. ६ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	५३
नक्शा नं.१९ : विजयनगर गाउँपालिकाका वडा नं. ६ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	५५
नक्शा नं.२० : विजयनगर गाउँपालिकाको जोखिम नक्शा.....	५७

वृत्तचित्र :

वृत्तचित्र नं.१ गाउँपालिकाको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	२२
वृत्तचित्र नं.२ :वडा नं. १ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	२५
वृत्तचित्र नं.३ :वडा नं. २ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	२७
वृत्तचित्र नं.४ :वडा नं. ३ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	२९
वृत्तचित्र नं.५ :वडा नं. ४ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	३१
वृत्तचित्र नं.६ :वडा नं. ५ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	३३
वृत्तचित्र नं.७ :वडा नं. ६ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	३५
वृत्तचित्र नं.८ :वडा नं. ७ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	३७
वृत्तचित्र नं.९ : विजयनगर गाउँपालिकाको को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	३९
वृत्तचित्र नं.१० : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. १ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	४२
वृत्तचित्र नं.११ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. २ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	४४
वृत्तचित्र नं.१२ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. ३ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	४६
वृत्तचित्र नं.१३ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. ४ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	४८
वृत्तचित्र नं.१४ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. ५ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	५०
वृत्तचित्र नं.१५ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. ६ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	५२
वृत्तचित्र नं.१६ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. ७ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण.....	५४

तालिका

तालिका १ : गाउँपालिकाको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था	२२
तालिका २ : वडागतको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	२३
तालिका ३ : वडा नं. १ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	२५
तालिका ४ : वडा नं. २ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था	२७
तालिका ५ : वडा नं. ३ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	२९
तालिका ६ : वडा नं. ४ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	३१
तालिका ७ : वडा नं. ५ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	३३
तालिका ८ : वडा नं. ६ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था.....	३५
तालिका ९ : वडा नं. ७ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था	३७
तालिका १० : विजयनगर गाउँपालिको आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण	३९
तालिका ११ : वडागतको आगामी १० - १५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण.....	४०
तालिका १२ : वडा नं. १ को आगामी १० - १५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण.....	४२
तालिका १३ : वडा नं. २ को आगामी १० - १५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण.....	४४
तालिका १४ : वडा नं. ३ को आगामी १० - १५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण.....	४६
तालिका १५ : वडा नं. ४ को आगामी १० - १५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण.....	४८
तालिका १६ : वडा नं. ५ को आगामी १० - १५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण.....	५०
तालिका १७ : वडा नं. ६ को आगामी १० - १५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण.....	५२
तालिका १८ : वडा नं. ७ को आगामी १० - १५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण.....	५४

परिच्छेद १: परिचय

१.१ भूमि, भू-उपयोग र भू-उपयोग योजना

सामान्यतया पृथ्वीको धरातलमा रहेको प्राकृतिक अवस्थिति जस्तै पानी, माटो, खनिज, वनजंगल आदिलाई भूमि भनिन्छ । भूमि सुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालयद्वारा प्रकाशित शब्दकोष अनुसार भूमि शब्दकोशले भूमि शब्दलाई “जग्गा, माटो, पृथ्वी, स्थल भाग, धर्ती, ठाउँ, स्थान आदि भएको सबै किसिमको जग्गा” भनेर जनाएको छ (श्रोत: भूमि सुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालयद्वारा प्रकाशित शब्दकोष) । यसै भूमिलाई मानव जातिले विभिन्न उपयोगमा ल्याउने गर्दछन् । भूमि मानव जीवन यापनका हरेक चरणहरूमा अनोन्याश्रीत रूपमा सम्बन्ध भएको प्राकृतिक स्वरूप हो जसलाई मानवले विभिन्न तरिकाले उपभोग गर्दछन् ।

विश्व वातावरण परिवर्तनको एक प्रमुख कारक तत्व मध्ये भूमि तथा भू-उपयोगमा आएको परिवर्तन पनि एक हो । पारिस्थितिकीय प्रणालीमा देखिने परिवर्तन, जलवायु परिवर्तन तथा जैविक विविधतामा आउने ह्वास आदि जस्ता घटनाहरूलाई प्रभाव पार्ने विविध तत्वहरू मध्ये पनि भू-उपयोगमा आउने परिवर्तन प्रमुख रहने गरेको छ । विश्वको जनसंख्या वृद्धिसँगै शहरी क्षेत्रको विस्तार र कृषियोग्य जमिनको क्षेत्रमा हुने संकुचन तथा जंगल, सिमसार, पानीले ओगटेको क्षेत्रहरूमा मानवीय प्रभाव वृद्धि हुने हुँदा जैविक तथा प्राकृतिक वातावरण तथा वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्न एवं दिगो स्रोत व्यवस्थापन पनि चुनौतिको रूपमा देखा परिरहेको अवस्था छ । विशेष गरी अविकसित तथा अल्पविकसित मुलुकहरूमा तीव्र जनसंख्या वृद्धि, जथाभावी बस्ती विकास र अव्यवस्थित शहरीकरण व्याप्त छ ।

भू-उपयोग भन्नाले मानिसले जीवनयापन, उत्पादन, विकास तथा व्यवस्थापन गर्ने सन्दर्भमा पृथ्वीको सतहमा गरिने क्रियाकलाप र त्यसबाट सिर्जित परिणाम तथा असरलाई बुझिन्छ । भू-उपयोगले सिमित मात्रामा रहेको यस पृथ्वीको सतहलाई वर्तमान आवश्यकताहरू पूरा गर्दै भावी समय सम्मका लागि सन्तुलित र सुरक्षित राख्दै प्रयोग गर्ने योजनाबद्ध पद्धतिलाई बुझाउँछ । भू-उपयोग योजना अन्तर्गत भूमि तथा भूमि श्रोतको उपयोग, योजनाबद्ध प्रयोगको खाका, आवश्यक निर्णय तथा क्षमता विकास सम्मका कुरालाई समेटेको हुन्छ । दीर्घकालीन र वैज्ञानिक किसिमको भू-उपयोग योजनाले प्राकृतिक श्रोत र साधनको सन्तुलित प्रयोग तथा समुदायको सर्वाङ्गीण विकासको लक्ष्य लिएको हुन्छ । पछिल्ला दशकमा बढ्दो जनसंख्या सँगै भूमिमा अत्याधिक दबाव परिरहेको छ । यससँगै भू-उपयोग योजनाको आवश्यकता पनि थप महशुश गरिएकोछ । सिमित श्रोतबाट असीमित लाभ लिनका लागि भू-उपयोगका निश्चित सिद्धान्तहरू रहेका छन् । जसमध्ये जर्मन विकास नियोग (GIZ) ले निर्धारण गरेका भू-उपयोग योजनाका सिद्धान्तलाई प्रस्तुत गर्न सान्दर्भिक ठानिएको छ :

- भू-उपयोग योजना व्यावहारिक कार्यान्वयन योग्य र सहभागीतामूलक हुनुपर्छ ।
- भू-उपयोग योजना समावेशीकरण, सहभागितामूलक तथा प्रतिनिधित्व गर्न सक्ने हुनुपर्छ ।
- भू-उपयोग योजना दीगो तथा सन्तुलित सर्वाङ्गीण विकासको लक्ष्यमा आधारित हुन्छ ।

- भू-उपयोग योजना सरोकारवाला निकायहरुको सहभागितामा तयार पारिने दस्तावेज हो ।
- सरोकारवालाको क्षमता अभिवृद्धि, पारदर्शी र दूरगामी प्रभाव राख्ने हुनुपर्छ ।
- भू-उपयोग योजना भौगोलिक विशेषतामा आधारित, कार्यन्वयनयोग्य तथा आर्थिक श्रोत र बजेट व्यवस्थापनसँग समन्वयात्मक किसिमको हुनुपर्छ ।

१.२ भू-उपयोग योजना तर्जुमाका विधिहरु

FAO 1976 ले भू-उपयोगको Framework तथा विभिन्न निर्देशिका तयार पारेको छ जसलाई विभिन्न विकसित एवं विकासोन्मुख मुलुकले सन्दर्भ सामग्रीका रूपमा लिएको एवं अवलम्बन गरेको पाइन्छ । यस Framework अनुसार FAO Framework for land management ले भू-उपयोगको सन्दर्भमा भौतिक, आर्थिक, सामाजिक तथा संस्थागत पक्ष तथा योजना निर्माणका चरणहरुमा सरोकारवालाहरुको सक्रिय सहभागिता हुनु पर्ने पक्षलाई समेटेको छ । यस Framework ले भूमिलाई सीमितता (Limitation) का आधारमा अति उपयुक्त (Highly suitable), मध्यम उपयुक्त (Moderately suitable), न्यूनतम उपयुक्त (Marginally suitable) र अनुपयुक्त जमिनलाई हालका लागि अनुपयुक्त, दिर्घकालका लागि अनुपयुक्त एवं संरक्षण क्षेत्र भनी विभाजन गरेको छ । भू-उपयोग योजना तर्जुमाका विविध विधिहरु हुन्छन् जसमध्ये Top-down, bottom-up र सहभागितामूलक विधिलाई यहाँ उल्लेख गरिएको छ ।

Bottom-up approach

Bottom-up approach बाट तर्जुमा गरिएका योजनाहरु कम सैद्धान्तिक तथा बढी व्यवहारिक किसिमका हुन्छन् । यस अनुरूप योजना तर्जुमा गर्दा स्थानीय तथा सरोकारवालासँग गहन छलफल गरी स्थानीय भावना तथा आवश्यकतालाई सम्बोधन हुने किसिमले योजना बनाइन्छ । यस्ता विधिमा आधारित योजनाहरु कार्यान्वयन गर्न सहज तथा मितव्ययी एवं व्यवहारिक भए पनि वैज्ञानिक अवधारणा, विज्ञका तर्कहरु तथा सैद्धान्तिक कुरासँग मेल नखाने हुनाले फितलो तथा असफल हुने हुन्छन् भनी आलोचना गर्ने पनि गरिन्छ ।

Top-down approach

To-down approach बाट भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा विभिन्न विधाका विज्ञहरु, सैद्धान्तिक पक्ष र अवधारणालाई प्राथमिकतामा राखिएको हुन्छ । यस्ता योजनाहरु सैद्धान्तिक हिसाबले मजबुत देखिएता पनि स्थानीयस्तरका भावना तथा आवश्यकतालाई सम्बोधन नगर्ने किसिमका हुन्छन् भनी आलोचना गरिन्छ । साथै सरोकारवाला तथा स्थानीय आवश्यकता तथा आर्थिक पक्षबाट पनि मितव्ययी नहुने हुनाले यिनीहरु दस्तावेजमा मात्र केन्द्रित हुन्छन् ।

Participatory approach

यस विधिमा विज्ञहरुले सैद्धान्तिक एवं वैज्ञानिक तथ्य, सूचना तथा विधिहरूलाई आत्मसाथ गर्दै योजनाको खाका तयार गर्ने गर्दछन् जसलाई स्थानीय सरोकारवाला समक्ष छलफलका लागि प्रस्तुत गरी राय, सुझाव, सल्लाह संकलन गरिन्छ । यसपछि स्थानीय स्तरमा रहेका निकायहरु मार्फत ऐन,

नियम, निर्देशिका आदि आवश्यक दस्तावेज तयार गरी कानुनी प्रक्रिया पूरा गरी पारित गर्दै लागु गरिन्छ । यस विधिबाट निर्माण भएका योजनाहरुमा स्थानीय सरोकारवालाका जनभावना, आवश्यकता समेटिएका हुनाले स्थानीय स्तरमा स्वामित्व अनुभव हुने र कार्यान्वयन गर्न सहज हुने एवं योजनाहरु दीर्घकालीन रूपमा प्रभावकारी हुने हुन्छ । जर्मन सहयोग नियोग (GIZ) सहभागितामूलक भू-उपयोग योजनाका केही मूलभूत विशेषता उल्लेख गरेकोछ जसलाई निम्न अनुसार पेश गरिन्छ :

- भू-उपयोग योजना निर्माण गर्न प्राविधिक तथा विज्ञको सैद्धान्तिक ज्ञान महत्वपूर्ण छन् यसका साथै स्थानीय भू-उपयोगको प्रचलन, सम्भाव्यता, उपयुक्तता, भौगोलिक, भौगोर्भिक अवस्था, मौसम, माटो, चुनौती तथा अवसरको ज्ञान हुनु उत्तिकै जरुरी हुन्छ ।
- सहभागिता मूलक भू-उपयोग योजनाहरु सामाजिक रूपले न्यायपूर्ण, आर्थिक हिसाबले सम्भाव्य, प्राविधिक रूपमा उपयुक्त र वातावरणीय र सांस्कृतिक रूपमा दीर्घकालीन हुनुपर्छ ।
- सहभागितामूलक भू-उपयोग योजनाको कार्यान्वयन पनि एक महत्वपूर्ण पाटो भएकाले स्थानीय जनशक्ति, साधन र श्रोत तथा प्रविधिलाई विशेष ध्यान दिइनु पर्छ ।
- त्यसैगरी माटोको उर्वरता, माटोको गुण अनुरूप बालीको उपयुक्तता, बाली नाली छनोट, नक्शांकन, आदि कुरामा विज्ञका सुझाव तथा सैद्धान्तिक ज्ञान उपयुक्त हुन्छ । यी सम्पूर्ण कुराहरु स्थानीय सूचना, जानकारी, आवश्यकता तथा सफल/असफल प्रयोग तथा प्रयास एवं परम्परागत ज्ञान र सीपलाई समेत समावेश गर्न सक्नु पर्छ ।
- आपसी सहयोग, संवाद र छलफलमा आधारित, पारदर्शी, समावेशी, बहु आयामिक, सरल, सामान्य र कार्यान्वयन गर्न सकिने किसिमको हुनुपर्छ ।
- सहभागितात्मक भू-उपयोग योजना प्रक्रियामुखी, अपरिवर्तनीय र कठोर प्रकृतिको नभई परिवर्तनशील, समयानुकूल, लचक र परिमार्जन गर्न सकिने किसिमको हुनुपर्छ । कार्यान्वयनका क्रममा सुधार र संशोधन गर्नुपर्ने भएमा सजिलै गर्न सकिने किसिमको हुनुपर्छ ।

१.३ भू-उपयोग योजनाको आवश्यकता

दक्षिण एशियामा अवस्थित नेपालमा पनि केही दशक यता तीव्र रूपमा शहरीकरण शहरी जनसंख्या वृद्धि भईरहेको छ । विशेष गरी प्रमुख शहरी केन्द्र, व्यापारिक क्षेत्रहरु तथा मुख्य सडक आसपास एवं तराई भेगमा शहरीकरण एवं जनसंख्या वृद्धि तीव्र छ (Rimal et al 2019) । विशेष गरी तराई, पूर्व पश्चिम राजमार्गको आसपासका भेगहरुमा व्यापक रूपमा बस्ती विस्तार भएका छन् ।

नेपालको तराई भेग तथा मुख्य शहरी क्षेत्रमा शहरी किरणको विभिन्न आर्थिक-सामाजिक, राजनैतिक, नीतिगत तथा भौतिक कारणहरु रहेका छन् । शहरी केन्द्रहरुमा व्यवसायिक तथा रोजगारी, शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, सञ्चार लगायतका समस्त क्षेत्रहरुमा सेवा सुविधा तथा अवसरहरु बोकेको हुनाले ग्रामीण भेग एवं पहाडी भेगका मानिसहरु शहरी केन्द्र तथा सो आसपासका क्षेत्रहरुमा बसाइँ सरेर जाने क्रम बढाउ छ । साथै जनसंख्याको प्राकृतिक वृद्धि साथै बसाइँसराइको कारण ती भेगको जनसंख्या बढिरहेको छ भने तीव्रतर रूपमा बढिरहेको जनसंख्याहरु कृषियोग्य जमिनमा नयाँ बस्तीहरुमा व्यवस्थापन भईरहेका छन् । जसका

कारणले ठूला ठूला खेतीयोग्य जमिनमा बस्ती विस्तार भईरहेका छन् । खेती योग्य जमिनको खण्डीकरणले उत्पादन र उत्पादकत्वमा ह्लास आएको छ, भने खाद्यान्न संकटको जोखिम पनि बढ्दो छ ।

विजयनगर गाउँपालिका लुम्बिनी प्रदेशको कपिलवस्तु जिल्लामा अवस्थित छ । घरधुरी सर्वेक्षण २०७६ अनुसार विजयनगर यस गाउँपालिकाका १७३.१९ वर्ग कि.मि रहेको छ ।

१.४ भू-उपयोग योजनामा सरोकारवालाहरु

विजयनगर गाउँपालिकाको भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा मुख्य सरोकारवालाहरुका रूपमा स्थानीय जगाधनी, विभिन्न जातजाति, वर्ग, लिङ्ग, एवं समुदायका व्यक्तिहरु, नागरिक समुदाय, सरकारी/गैरसकारी संघ संस्थाहरुका प्रतिनिधिहरु हुन् । त्यसैगरी गाउँपालिका स्तरीय नापी कार्यालय, मालपोत, कृषि विकास कार्यालय, सडक, शिक्षा, खानेपानी, स्वास्थ्य आदि सँग सम्बन्धित कार्यालयहरु पनि सरोकारवालाको रूपमा लिन सकिन्छ । गाउँपालिकाको भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा, स्थानीय जनप्रतिनिधि, टोल विकास समिति सदस्य, बुद्धिजीवी, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सरकारी कर्मचारी आदि बीच छलफल गरिएको छ । सोही सरोकारवालाहरुसँगको छलफल र अद्याधिक गरिएका डाटाबेस नै भू-उपयोग योजना तर्जुमाको मुख्य आधार हो ।

१.५ चुनौती तथा अवसर

विजयनगर गाउँपालिकाको भू-उपयोग योजनाको मुख्य चुनौती भनेको बढ्दो जनसंख्याको प्रवाहलाई व्यवस्थित गर्नु, कृषि योग्य जमिनको खण्डीकरणलाई नियन्त्रण गर्नु र विस्तारित बस्ती एवं शहरहरूलाई व्यवस्थित गर्नु नै हो । सहभागितामूलक भू-उपयोग योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि फरक फरक विचारधारा तथा मत राख्ने स्थानीय सरोकारवाला तथा प्रतिनिधिहरु बीचबाट सबैको अपेक्षालाई सम्बोधन हुने किसिमको योजना तर्जुमा एवं कार्यान्वयन आफैमा थप चुनौती हो । यस चुनौतीलाई सामना गर्न गाउँपालिकाले स्थानीय भू-उपयोग योजना बनाई भाविष्यमा विस्तार हुनसक्ने शहरी क्षेत्र, व्यवसायिक क्षेत्र, कृषि पकेट क्षेत्र, वन क्षेत्र, खोलानालाले ओगटेको र औद्योगिक क्षेत्र एवं सार्वजनिक उपयोगका क्षेत्र छुट्टाई भू-उपयोग योजना बनाइएको छ । स्थानीय स्तारमा निर्माण गरिएको यस भू-उपयोग योजनालाई गाउँपालिकाले आगामी दिनमा एक अवसरको रूपमा लिई विविध दीर्घकालीन एवं प्रभावकारी योजनाहरु निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्न सकिन्छ । योजनाको लक्ष हासिल गर्नकालागि जमिनको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्नु, भू-क्षमता तथा प्रकारको आधारमा खेतीवाली पहिचान, छनोट गरी बढीभन्दा बढी लाभ लिन सक्ने क्षमता विकास गर्नु आवश्यक छ ।

१.६ कानूनी/नीतिगत प्रावधानहरु

तीव्र जनसंख्या वृद्धि, बसाईसराईका कारणले हुने अव्यवस्थित बसोबास, शहरी विस्तार कृषि योग्य जमिनको निरन्तर घट्दो अवस्था, वनजंगल, नदी नाला, ताल तलैया सांस्कृतिक पुरातात्त्विक एवं सार्वजनिक जग्गा जमिनमाथिको दबाव आदि कुराहरु सन्तुलित एवं दीगो सर्वाङ्गीण सामाजिक एवं वातावरणीय विकासकालागि प्रत्युत्पादक हुने भएकाले पछिल्ला दशकमा भू-उपयोग योजनालाई प्राथमिकता एवं महत्वपूर्ण विषयमा राखिएको छ । सीमित मात्रामा रहेको भूमिकाको समुचित उपयोग,

व्यावस्थापन र त्यसबाट हुने लाभको न्यायोचित वितरण गर्दै सन्तुलित तथा विकसित वातावरण र सन्तुलित दिगो विकासलाई वैज्ञानिक भू-उपयोग योजनाले मद्दत गर्ने गर्दछ । स्थानीय स्तरका योजनाहरु स्थानीय जनताको लाभ र हानीसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने भएकाले सहभागिता मूलक भू-उपयोग योजना आजको आवश्यकता हो । यसर्थ सरकारी तवरबाट पनि भू-उपयोग योजनालाई विभिन्न प्रावधानका साथ प्राथमिकीकरण गरेको छ ।

- राष्ट्रिय भू-उपयोग नीति २०६९ जारी गरी सो नीति कार्यान्वयनका लागि भू-उपयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका २०६९ जारी भएको छ ।
- भू-उपयोग नीति २०७२ र भूमि तथा भूउपयोग कार्यान्वयनका सम्बन्धमा भूउपयोग नीति २०७२ नै मूल नीति हुनुपर्ने उल्लेख गरेको छ, साथै कार्यान्वयनका लागि भूउपयोग सम्बन्धी ऐन, कार्याविधि, मापदण्ड, नियमावली, निर्देशिका तर्जमा गरी लागू गरिने कानूनी व्यवस्था छ । त्यसै गरी, कार्यान्वयनको संस्थागत व्यवस्थाको सन्दर्भमा भूउपयोग व्यवस्थापन विभाग र माताहतमा डिभिजन कार्यालय स्थापना गरिनेछ भने संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहमा कार्यान्वयन तथा समन्वय समिति गठत गरिनेछ ।
- भू-उपयोग योजनाको कार्यान्वयनका लागि भूमि व्यवस्थापन सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय संचालित छ । जसमा राष्ट्रिय भू-उपयोग आयोजना क्रियाशील छ । यस योजनाले जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि भू-उपयोग नक्सांकन, माटो, भूक्षमताको नक्सांकन, भू-उपयोग क्षेत्र वर्गीकरण र समग्र श्रोतको डाटाबेस तयार गर्ने कार्य गरिरहेको छ । जसका आधारमा स्थानीय निकायले अद्यावधिक स्थानीय भू-उपयोग योजना निर्माण गर्न सक्छन् । त्यसैगरी नेपाल सरकारले भूमि व्यवस्थापनका सन्दर्भमा पनि महत्वपूर्ण संवैधानिक व्यवस्था गरेको छ ।
- भू-उपयोग योजनाको स्थानीय निकायबाट हुने कार्यान्वयनका लागि स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ का नियमहरूमा आवश्यक समयानुकूल समायोजन भएको छ ।
- भू-उपयोग ऐन २०७६ ले जमीनलाई १० वटा क्षेत्र- कृषि क्षेत्र, आवासीय क्षेत्र, व्यावसायिक क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र, खानी तथा खनिज क्षेत्र, वन क्षेत्र, नदीनाला तथा ताल तलैया क्षेत्र, सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र, सांस्कृतिक तथा पुरातात्त्विक क्षेत्र र अन्य क्षेत्र गरी विभाजन गरेको छ ।
- सोही ऐनको दफा १८ ले स्थानीय भू-उपयोग परिषद्को गठन गर्न सक्ने व्यवस्था गरेकोछ ।
- सोही ऐनको दफा ६ ले स्थानीय सरकारले आवश्यकता बमोजिम भू-उपयोग योजना निर्माण गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ ।

नेपालको संविधान २०७२

नेपालको संविधान, २०७२ ले स्थानीय निकायले नीति कानुन योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्न, कार्य विभाजन एवं सम्पादन सम्बन्धी नियम बनाई लागू गर्न, स्थानीय सेवाको गठन र संचालन गर्न, संविधान र कानुनको परिधिमा रही कर लगाउन सक्ने लगायतका व्यवस्था गरेको छ, साथै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई संघीय एकाइको रूपमा परिभाषित गरी निश्चित अधिकारहरु तय गरेको छ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ अन्तर्गत स्थानीय गाउँपालिका/न.पा.ले तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेख संकलन, व्यवस्थापन अद्यावधिक गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था यस ऐनको दफा ११ को उपदफा २(च), २(ड) र २(ध) मा व्यवस्थित गरेको छ। यही व्यवस्था अनुसार नगरपालिका वा गाउँपालिकाको जनसंख्या, प्राकृतिक, सांस्कृतिक, भौतिक, रोजगारी, प्रतिव्यक्ति आय, कृषि आदि यावत विषयसम्बन्धी तथ्याङ्क भू-उपयोग योजना निर्माण गर्ने आधारहरु हुन्। उपरोक्त सम्बन्धित सङ्कलित तथ्याङ्कलाई व्यवस्थापन र प्रशोधन गरी पार्श्वचित्र, नक्सांकन तथा अभिलेखनका क्रियाकलापहरूलाई गाउँपालिका/गाउँपालिकाको कर्तव्य तथा अधिकार क्षेत्रभित्र राखिएको छ।

स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ अनुसार गाउँ वा गाउँपालिकाले वार्षिक योजना ताथ बजेट तर्जुमा पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक एवं पूर्वाधारको विवरण अद्यावधिक गरी सार्वजनिक गर्नुपर्ने उल्लेख छ।

भू-उपयोग नीति २०७२

भू-उपयोगको सन्दर्भमा भू-उपयोग नीति नै प्रमुख नीति रहने व्यवस्था जस भित्र रहेर भू-उपयोग सम्बन्धी ऐन कार्यविधि, मापदण्ड, नियमावली निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गर्न सक्ने व्यवस्था छ। कार्यान्वयनको संस्थागत व्यवस्थाका लागि भू-उपयोग व्यवस्थापन विभाग र मातहतमा डिभिजन कार्यालय स्थापना गरिने र संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यान्वयन समन्वय समिति रहने व्यवस्था छ। त्यसैगरी राष्ट्रिय भूनीति २०७५ स्थानीय स्तरमा भू-उपयोग योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्दा अवलम्बन गर्ने विधिहरूको व्यवस्था गरेको छ।

भू-उपयोग ऐन २०७६

यस ऐनले भने भूमिको वर्गीकरण, शुद्धीकरण, उचित उपयोग र व्यवस्थापनको व्यवस्था गरेको छ। भू-उपयोग सम्बन्धी व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन (भू-उपयोग ऐन २०७६) अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहमा एक भू-उपयोग परिषद् रहने छ। गाउँ वा नगर कार्यपालिकाले स्थानीय भू-उपयोग परिषदको रूपमा काम गर्ने तथा भू-उपयोग परिषद्को वैठक आवश्यकता अनुसार बस्ने, कार्य सम्पादनलाई विज्ञको सेवा लिन सक्ने तथा वैठक सम्बन्धी कार्यविधि आफै निर्धारण गर्न सक्नेछ।

भू-उपयोग नियमावली २०७९

भू-उपयोग ऐन २०७६ कार्यान्वयनका लागि भू-उपयोग नियमावली २०७९ जारी भएको छ। यस नियमावली अनुसार जग्गाको वर्गीकरण भू-क्षमता, वनोट, जमिनको उपयुक्तता र आवश्यकताका आधारमा गरिनु पर्ने उल्लेख छ। भू-उपयोग नक्सांकन वर्गीकरणको आधार, क्षेत्रफल र मापदण्डको तय स्थानीय निकायले गर्नेछ।

प्रमुख विशेषता

- जग्गाको खण्डीकरणलाई निरुत्साहित तथा एकीकरणलाई प्रोत्साहन गरेको। जग्गालाई तोकिएको मापदण्डभन्दा सानो टुक्रामा विभाजन गर्न पाइने छैन। कृषि योग्य जमिन

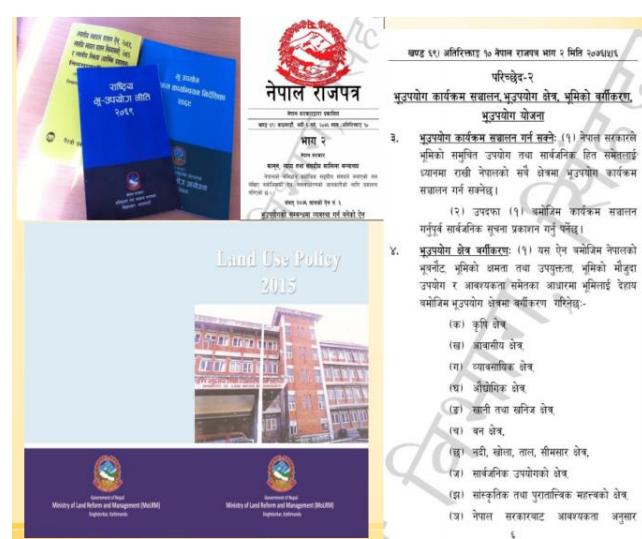
५०० वर्ग मि. भन्दा सानो गरी टुक्र्याउन नपाउने, आवसीय जग्गा १३० व.मि. भन्दा कम गरी टुक्र्याउन नमिल्ने ।

- बस्ती विकास, जग्गा एकीकरण, सामुहिक तथा सहकारी खेती सम्बन्धी आधार तथा मापदण्ड बनाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने अधिकार प्रदेश सरकारलाई दिएको छ भने स्थानीय तहलाई भने कृषिको यान्त्रिकीकरण, व्यवसायिकरण, सामुहिक खेती, आदिका लागि जग्गाधनीको सहमतिमा जग्गा एकीकरण गर्न पाउने अधिकार दिएको छ ।
- जग्गाधनी लालपुर्जा अद्यावधिक गर्ने । सो विवरमा जग्गाको वर्गीकरण गरिने ।
 - कृषि
 - आवास
 - व्यावसायिक
 - औद्योगिक
 - खानी तथा खनिज
 - वनजड्गाल
 - नदी तथा ताल तलैया
 - सार्वजनिक उपयोग
 - सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक महत्व
 - अन्य
- भू-उपयोग नियमावली कार्यान्वयनका लागि कार्ययोजना तयार गरी लागू गरिनेछ ।

१.७ स्थानीय भू-उपयोग परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार

यस ऐनमा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त स्थानीय भूउपयोग परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) स्थानीय भूउपयोग योजना स्वीकृत गर्ने,
- (ख) भूमिसम्बन्धी लगत संकलन, विश्लेषण र उपयोग गर्ने,
- (ग) आफ्नो तहको भू-उपयोग क्षेत्र नक्सा अद्यावधिक गराउने,
- (घ) आवश्यकता अनुसार आफ्नो तहको भूउपयोग उपक्षेत्र वर्गीकरण गर्ने,



- (ङ) भूउपयोग क्षेत्र वर्गीकरण सम्बन्धी सूचना तोकिए बमोजिम सरोकारवालाको पहुँचमा पुऱ्याउन स्थानीय भू-उपयोग कार्यान्वयन समितिलाई निर्देशन दिने,
- (च) स्थानीय तहको भूउपयोग योजना कार्यान्वयनका प्रक्रिया र मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने,
- (छ) भू-उपयोग योजना कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने,
- (ज) भू-उपयोग परिवर्तनको लागि स्पष्ट आधार र कारण सहित सिफारिस गर्ने,
- (झ) तोकिएको उपयोगभन्दा फरक उपयोग गरेकोमा कारबाही गर्ने,
- (ञ) भू-उपयोगमा उल्लेखनीय योगदान गर्ने व्यक्ति, परिवार वा संस्थालाई पुरस्कृत गर्ने,
- (ट) धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, पुरातात्त्विक, सार्वजनिक, सामुदायिक स्थलहरुको संरक्षण गर्ने ।
- (ठ) आफ्नो तहको भू-उपयोग सम्बन्धी आवश्यक नीतिहरु तुर्जमा गरी पारित गर्ने ।

कार्यान्वयन समिति: स्थानीय भूउपयोग परिषद्को कार्यमा सहयोग गर्न प्रत्येक स्थानीय तहमा देहाय बमोजिमको एक भूउपयोग कार्यान्वयन समिति रहनेछः

- (क) सम्बन्धित गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको अध्यक्ष वा प्रमुख - अध्यक्ष
- (ख) सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष - सदस्य
- (ग) स्थानीय तहका कृषि, वन, भूमि, सहरी विकास र भौतिक पूर्वाधारसँग सम्बन्धित शाखाका प्रमुखहरु - सदस्य
- (घ) सरोकारवालामध्येबाट स्थानीय भूउपयोग परिषद्ले तोकेको दुई जना महिला सहित चार जना - सदस्य
- (ङ) सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्यसचिव
- (२) उपदफा (१) को खण्ड (घ) बमोजिम तोकिएका सदस्यहरुको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ ।

१.६ उद्देश्य

यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य भूउपयोग योजना तर्जुमा गर्नु हो । यसको विशिष्ट उद्देश्य स्थानीय भूमिलाई आवश्यकता र उपयुक्तताको आधारमा, शहरी क्षेत्र कृषि, वसोबास, व्यावसायिक, औद्योगिक, वन जंगल र सार्वजनिक उपयोगका क्षेत्रहरुमा वर्गीकरण गरी गाउँपालिकाले निर्धारण गरेका भू-उपयोग वर्गका आधारमा कृषि योग्य जग्गाको संरक्षण गरी उत्पादन वृद्धि, सुरक्षित र व्यवस्थित बसोबास, व्यावसायिक र औद्योगिक क्षेत्र, वातावरणीय सन्तुलन, जैविक विविधताको संरक्षणको लागि आवश्यक वन जंगल क्षेत्रको संरक्षण र व्यवस्थापन र उच्चतम सार्वजनिक हितको लागि सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र सुनिश्चित गर्ने रहेको छ ।

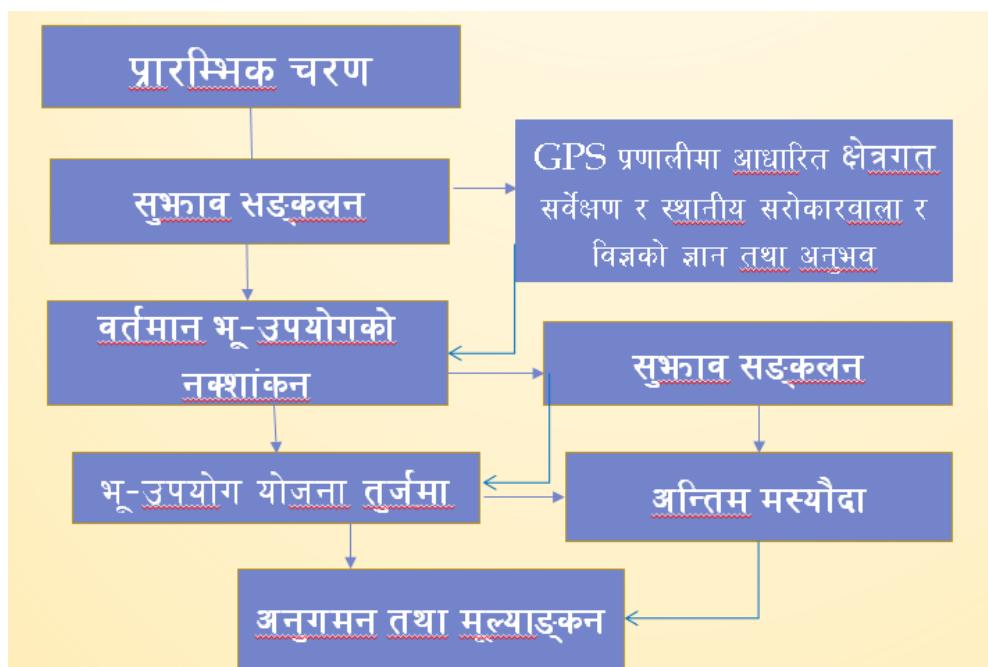
परिच्छेद २: विधि

यस भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा सहभागितमूलक विधि अपनाएर तर्जुमा गरिएको छ। योजना तर्जुमाको विधिलाई समष्टिगत रूपमा प्रारम्भिक चरण, सुभाव सङ्कलन र अन्तिम मस्यौदा चरणमा प्रस्तुत गर्न सकिन्छ :

प्रारम्भिक चरण : यस चरणमा विज्ञहरूको टोलीले भू-उपयोग योजनाको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरिएको छ। तथ्याङ्क सङ्कलन अन्तर्गत कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित वडास्तरीय तथा गाउँपालिकाको सूचना, नक्सा तथा अन्य सम्बन्धित सूचना सङ्कलन गरिएका छन्। सङ्कलित नक्सा तथा तथ्याङ्कका आधारमा गाउँपालिकाको आधार नक्सा तयार पारियो। आधार नक्सामा मुख्यतया बस्ती, बस्तीहरू जोड्ने सडक सञ्जाल, खोलानाला, नदीहरू साथै अन्य भौतिक तथा सामाजिक पूर्वाधारहरू देखाइएको छ। सम्बन्धित ऐन, कानून तथा नियमावलीहरू सङ्कलन गरी तिनीहरूको अध्ययन गरिएको छ। जस अन्तर्गत विभिन्न शीर्षकहरूमा तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको छ।

सुभाव सङ्कलन : यस चरणमा विज्ञ टोलीले तयार पारेको प्रारम्भिक मस्यौदामाथि स्थानीय सरोकारवालाहरु बीच छलफल तथा अन्तरक्रिया पश्चात् सल्लाह, सुभाव तथा प्रतिक्रिया सङ्कलन गरिएको छ।

अन्तिम मस्यौदा : स्थानीय सरोकारवालाहरुबाट प्राप्त सुभावलाई समावेश गरी भू-उपयोग योजनालाई अन्तिम रूप प्रदान गरिएको छ।



चित्र १. भू-उपयोग योजना तर्जुमा विधि

२.१ विज्ञ समूह गठन

स्थानीय स्तरको आवश्यकता र सम्बोधनलाई सुनिश्चित हुने गरी स्थानीय स्तरमा भू-उपयोग, नाप नक्सा, भू-सूचना प्रविधि, कृषि, वन, शहरी विकास तथा सामाजिक एवं आर्थिक क्षेत्रलाई समेट्ने क्षमतावान् विज्ञहरूको गठन गरिएको छ ।

२.२ स्थानीय सरोकारवालासँगको छलफल

गाउँपालिकाको भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा गाउँपालिकाले बनाएको guideline, भू-उपयोग ऐन २०७६, भू उपयोग योजनाविद्, स्थानीय जनप्रतिनिधि, टोल विकास समिति सदस्य, बुद्धिजीवी, मेयर, उपमेयर, सरकारी कर्मचारी आदि बीच छलफल गरिएको छ । यसका साथसाथै स्थानीय सूचना तथा डाटाहरु संकलनको कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ ।

गाउँपालिकाका भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा स्थानीय स्तरमा रहेका सडक, खोलानाला, धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, औद्योगिक, पुरातात्त्विक, शैक्षिक, सामुदायिक, व्यवसायिक, कृषि पकेट क्षेत्र, आवासीय क्षेत्र एवं सार्वजनिक महत्व लगायतका क्षेत्र तथा तिनका मापदण्डमाथि छलफल गरिएको छ ।



भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका



भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका





सरोकारवालाहरुसँग छलफलका भलकहरु

प्राथमिक डाटाका रूपमा भूमिको सम्भावित उपयोग, सम्भाव्यता तथा सीमाहरुलाई समेट्ने किसिमका डाटा संकलन गर्नका लागि स्थलगत भ्रमण, स्थानीय जनतासँगका छलफल, अन्तरक्रियाहरु जस्ता विधि अपनाइयो । आर्थिक, जनसांख्यिक लगायतका डाटाहरु न.पा. स्थित स्थानीय निकायहरुबाट संकलन गरिएको छ (अनुसुची १ र २) ।

२.३ वर्तमान भू-उपयोगको नक्शांकन

भू-उपयोगको हालको अवस्थाको वर्गीकरणका लागि भू-उपग्रह चित्र सहायता लिइएको थियो भने क्षेत्रगत डाटाको संकलनका लागि भने GPS प्रणालीमा आधारित क्षेत्रगत सर्वेक्षण र स्थानीय सरोकारवाला र विज्ञको ज्ञान तथा अनुभवको प्रयोग गरिएको थियो । प्रत्येक वडामा अवस्थित विद्यालयहरू, स्वास्थ्य संस्था, वडा कार्यालय, मठमन्दिर, ऐतिहासिक तथा पुरातात्त्विक स्थलहरू, खानेपानीका टचाङ्की, कोट, पार्क तथा सडक आदिको स्थलगत सर्वेक्षण गरी आधार नक्सा तयार गरियो । यी सम्पूर्ण विधिबाट संकलित भौगोलिक तथा भू-उपयोग सम्बन्धित जानकारीहरुको प्रशोधन पछि यसलाई गाउँपालिकाले निर्धारण गरेका भू-उपयोग वर्गका आधारमा १० वटा वर्गमा विभाजन गरिएका छन् ।

- कृषि क्षेत्र
- आवास क्षेत्र
- व्यवसायिक शहरी क्षेत्र
- औद्योगिक क्षेत्र
- खानी तथा खनिज क्षेत्र
- जंगल क्षेत्र
- नदी ताल तलैया क्षेत्र

- सार्वजनिक क्षेत्र
- सांस्कृतिक तथा पुरातात्त्विक क्षेत्र
- अन्य क्षेत्र

भू-उपयोग ऐन २०७६ ले निर्धारण गरेका मापदण्डहरु तथा विज्ञ टोली तथा स्थानीय सरोकारवालाको संयुक्त प्रयासबाट बनाइएको हालको भू-उपयोगको आधारमा आगामी १०-१५ वर्षमा हुने गाउँपालिकाको भू-उपयोगको अवस्थालाई प्रक्षेपण गरियो । हालको भू-उपयोग तथा आगामी १०- वर्षको भू-उपयोगको आधारमा स्थानीय सरोकारवालाको राय सुझाव तथा विज्ञको रायलाई समायोजन गरी भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा तयार गरियो ।

यसरी तयार गरिएको मस्यौदालाई एक पटक पुनः सरोकारवालाहरुको माझमा लगी छलफल गरी आम सरोकारहरुको राय सुझाव, जानकारी एवं छलफलका लागि पेश गरियो । यस पश्चात् सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुबाट प्राप्त राय, सल्लाह, सुझाव तथा टिप्पणीहरुलाई सम्बोधन गरी भू-उपयोग योजनालाई अद्यावधिक गरियो । यसरी गाउँपालिकास्तरमा निर्माण गरिएको सहभागितात्मक भू-उपयोग योजनालाई एक औपचारिक समारोहका बीच हस्तान्तरण गरियो । जसलाई उपस्थिति सबै सरोकारवालाहरुले पूर्ण पालना एवं कार्यान्वयन गर्ने प्रतिबद्धता जनाएसँगै पूर्ण रूपमा योजना तर्जुमा सम्पन्न गरियो ।

२.४ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

भू-उपयोग योजनाको उद्देश्य, लक्षित उपलब्धि, हासिल उपलब्धि तथा हासिल गर्न बाँकी उपलब्धि समेतलाई समय समयमा स्वमूल्याङ्कनले गरिनेछ । भू-उपयोग योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन स्वमूल्याङ्कन र अनुगमनका आधारमा गरिने छ । कार्यक्रमका प्रभाव, आवश्यक संशोधन, सुधार र समायोजनका सन्दर्भमा भने सरोकारवालाबीच छलफल, बहस, अन्तरक्रियालाई माध्यम बनाइने व्यवस्था छ । यसरी तर्जुमा गरिएको भूउपयोगका आगामी परिवर्तनहरुलाई गाउँपालिकास्तरका प्राविधिकहरुका सहयोगमा अद्यावधिक गर्न सकिने छ ।

परिच्छेद ३ : गाउँपालिकाको संक्षिप्त विवरण

३.१ गाउँपालिकाको परिचय

नेपाल अधिराज्यको संघिय व्यवस्था भएअनुगासार विजयनगर गाउँपालिका लुम्बिनी प्रदेशको कपिलवस्तु जिल्लामा अवस्थित छ। यो गाउँपालिका साविक गुगौली, पत्थरदेइय, खुरहुरिया र गणेशापुर गा.वि.स मिलि बनेको गाउँपालिका हो। यस गाउँपालिमा ७ वटा बडाहरु रहेका छन्। यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल जम्मा १७३.१९ वर्ग कि.मि रहेको छ। यो गाउँपालिकाको केन्द्र साविक खुरहुरिया गा.वि.स को कार्यालय रहेको छ, भने यसे गाउँपालिको पूर्वि सिमानामा शिवराज न.पा, पश्चिम सिमानामा दाढ जिल्ला र भारत, उत्तर सिमानामा दाढ जिल्ला र दक्षिण सिमाना कृष्णनगर नगरपालिका रहेका छन्। यस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या ३७०१३ रहेको छ। यस गाउँपालिकाको प्रमुख बजारहरु चन्द्रौता बजार र कृष्णनगर बजार हुन्। यस गाउँपालिकामा जम्मा ६७८९ घरधुरी र जनसंख्या रहेको छ। यस मध्ये महिलाको संख्या २०९७२ रहेको छ, भने पुरुषको संख्या २२५९० रहेको छ। विजयनगर विभिन्न जातजातिहरुको मिश्रित बसोबास रहेको छ, जसमध्ये मुख्य रूपमा मधेसी ब्राह्मण, क्षेत्री, मुस्लिम दलित तथा जनजाति पर्दछन् र धार्मिक रूपमा हिन्दु धर्म मान्ने संख्या अधिक छ, भने धार्मिक अल्प संख्यकका मुस्लिम धर्मवलम्बीहरुको पनि बसोबास छ। यहाँको मुख्य पेशा कृषि हो भने व्यापार व्यवसाय, नोकरी बैदेशिक रोजगार सहायक पेशाहरु हुन्।

विजयनगर गाउँपालिमा उत्पादनशी र दिगो कृषि अन्तर्गत रहेको कृषि भूमि (हजार हेक्टरमा) ४४८ रहेको छ। यहाँ प्रति व्यक्ति खाद्यन्त उत्पादन ३६० कि.जी हुने गर्दछ। नागरीकहरुको सहकारी सेवाहरुमा ५५% पहुँच पुगेको देखिन्छ भने महिलाहरुको नाममा रहेको सम्पति / ठोस दखिने सम्पति (कुल सम्पतिको प्रतिशत) २०% रहेको छन्। औपचारिक वित्तिय सेवामा समेटिएका परिवार (कुल परिवारको प्रतिशत) ४५%। यसैगरी लघुवित्तद्वारा समेटिएको खेती गर्ने परिवारहरुको २५% छ भने प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमअन्तर्गत दर्ता भएको बेजगारीको संख्या ८०४ जना रहेका छन्। यस गाउँपालिकामा आयामिक गरिबीमा रहेको जनसंख्या २४% छ। राष्ट्रिय गरिबीको रेखामुनी रहेका बालबालिका (५ वर्ष मुनीका) २६% रहेका छन्। लिङ्ग र उमेर अनुसार राष्ट्रिय गरिबी रेखामुनी रहेका जनसंख्याको अनुपात ३६० रहेको छ। विपद्का घटनाहरुबाट मृत्यु (संख्या) ३५० भएको हराइरहेका र विपद्को कारण प्रभावित भएका व्यक्तिहरु (संख्या प्रति १ लाख जनसंख्यामा) ७० जना रहेको देखिन्छ। ३० मिनेको पैदलयात्रामा बजारको केन्द्रसम्म पहुँच भएको परिवार (कुल परिवारको प्रतिशत) ५२% छन्। यहाँ पेशा, उमेर र अपाङ्गता अनुसार ४३, पाँच वर्षमुनी बालबालिकामा पुङ्कोपना -विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनको बालबालिका वृद्धि मापन १३.४% प्रकार ४३, पाँच वर्षमुनीका बालबालिका मा रहेको कुपोषण उचाई अनुसार तौल कम हुने र बढि तौल हुने) ८% पाँच वर्षमुनीका कम तौल हुने बालबालिका १८% र प्रजनन् उमेर समुहका महिलाहरुमा रक्त अल्पता स्थिति २०% रहेको देखिन्छ।

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका

विजयनगर गाउँपालिका जम्मा ५२ वटा सरकारी शैक्षिक संस्थाहरु छन् । यी मध्ये सामुदायिक विद्यालय २६ वटा, धार्मिक विद्यालय (मदरसा) १७ वटा र ९ वटा निजि विदालय रहेका छन् । यसैगरी यस गाउँपालिकामा ३१ बल विकास केन्द्र रहेका छन् । गाउँपालिकामा शिक्षाको दृष्टिकोणले कमजोर स्थिति रहेको छ । मुसलमान जातिका समुदायले छोरीलाई कक्षा ५भन्दा माथिको शिक्षामा रोक लगाएको छ । यस गाउँपालिकामा जम्मा ४५.१२% साक्षर जनसंख्या रहेको छ । यस मध्ये साक्षरता महिला संख्या ३४.७८% र पुरुषको ५५.०२% छ । प्राथमिक तहमा खुद भर्ना दर ५९% र प्राथमिक तह पूरा गर्ने दर ३२% रहेको छ । जनचेतनाको कमि, भौगोलिक विकटता आर्थिक विपन्नताका कारण बालबालिकाहरुले बिचैमा विद्यालय छाड्ने गरेको पाइन्छ । विद्यालय छाड्ने प्रवृति बढि हुनु, शिक्षक दरबन्दी कम हुनु, अभिभावक चनाखो नहुनु, राजनीतिकरण हुनु, दलित, आदिवासी जनजाति विद्यालय छाड्ने दर वृद्धि हुनु आदी समस्याहरु विद्यालयहरुले भोगीरहेका छन् ।

यस गाउँपालिकामा ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु रहेका छन् । घरबाट ३० मिनेट देखि ५० मिनेट पैदल हिडेर निजी तथा सरकारी स्वास्थ्य संस्थामा औषधी उपचार गर्न जाने गरेको देखिन्छ । भने अझै पनि कोही परम्परागत धार्मी, झाँकी, गुरुवाकहाँ जाने गरेको देखिन्छ । दक्ष प्रसुतीकर्मीहरुको सहयोगमा भएको जनमको अनुपात ८१ जना, पाँच बर्षमूनीको बाल मृत्युदर(प्रतिहजार जीवित जन्ममा) २६ जना, नवजात शिशु मृत्युदर (प्रतिहजार जीवित जन्ममा) १.५ रहेको छ ।

यस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या ३७०१३ रहेको छ । यस गाउँपालिकाका कूल घरधुरी मध्ये जम्मा ६५९७ (९७.१७) % घरमा मात्र खानेपानीको स्रोत उपलब्ध भएको देखिन्छ भने १९२ (३.०८) % घरमा खानेपानीको स्रोतको व्यवस्था गन्तपर्ने देखिन्छ ।

विजयनगर गाउँपालिकाको मुख्य बस्तीहरुमा गुगौली, पत्थरदेइय, खुरहुरिया गणेशपुर, नौदीहवा, कात्नीया, उजरपु, बालगाई, सिमरी, सहारामपुर, लालपुर, खजाहनी, डालपुर, मानपुर, मध्वानगर, डैनहिया, सेमरा, पिपरी, आदि हुन् ।

यो गाउँपालिकाको सामाजिक संरचनामा विविधिता रहेको छ । थारु यहाँको मुख्य जातिमा पर्दछ भने अन्य जातजातिहरुमा ब्राह्मण, क्षेत्री, मगर, केवट, यादव, गुप्ता, मल्लाह, बनिया, दमाइ, कामी, कुर्मी, कोहार, भर, चाई, चमार, हरिजन आदि छन् । यो गाउँपालिकामा हिन्दू, मुस्लिम, बौद्ध धर्मबलम्बीहरु बसोबास गर्दछन् । यो क्षेत्रमा मातृभाषाका रूपमा पहाडिमूलका जातिहरुले नेपाली र तराईमूलका जातिहरुले भोजपुरी, थारु तथा अवधी भाषाको प्रयोग गर्दछन् ।

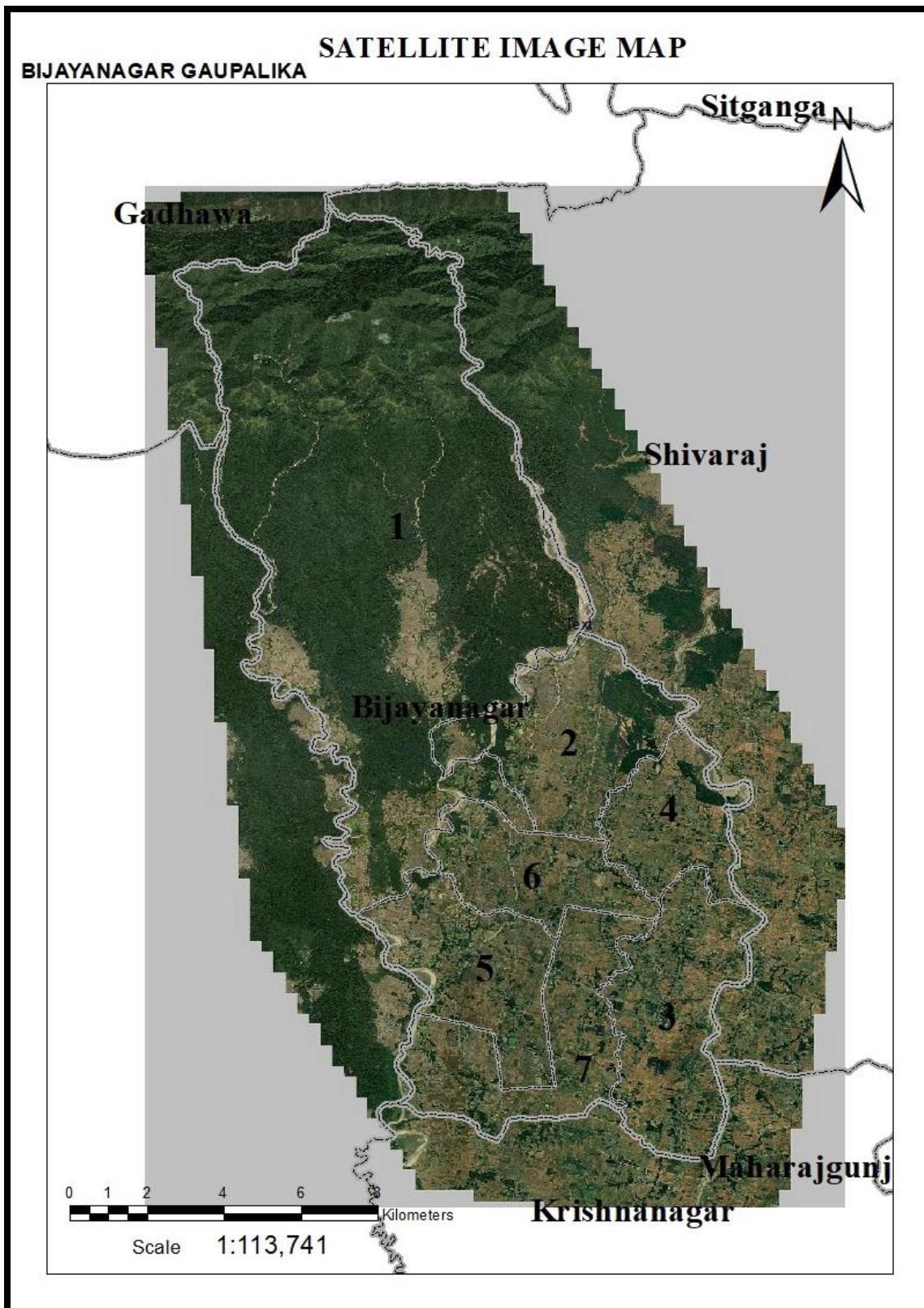
यो गाउँपालिकाका मानिसहरु विभिन्न पेशामा संलग्न छन् । यहाँका आदिवासीहरु अधिकांश कृषि पेशामा संलग्न छन् । धेरैजसो साना कृषकहरु छन् जो परम्परागत रूपमा खेतिपाती गर्दछन् भने केहि कृषकहरुले आधुनिक कृषि प्रणालीको शरुवात गरेका छन् । यो क्षेत्रमा धान, गहु, मकै जस्ता खाद्यान्न बाली, रहर, मसुरो, मास, तोरी, आलस जस्ता दलहन तथा तेलहन बाली लगाएका छन् । केहि कृषकहरुले नगदेबालीका रूपमा तरकारी खेती, केरा खेति गरेका छन् भने अधिकांश कृषकले घरयासी प्रयोजनका लागि आलु,

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका

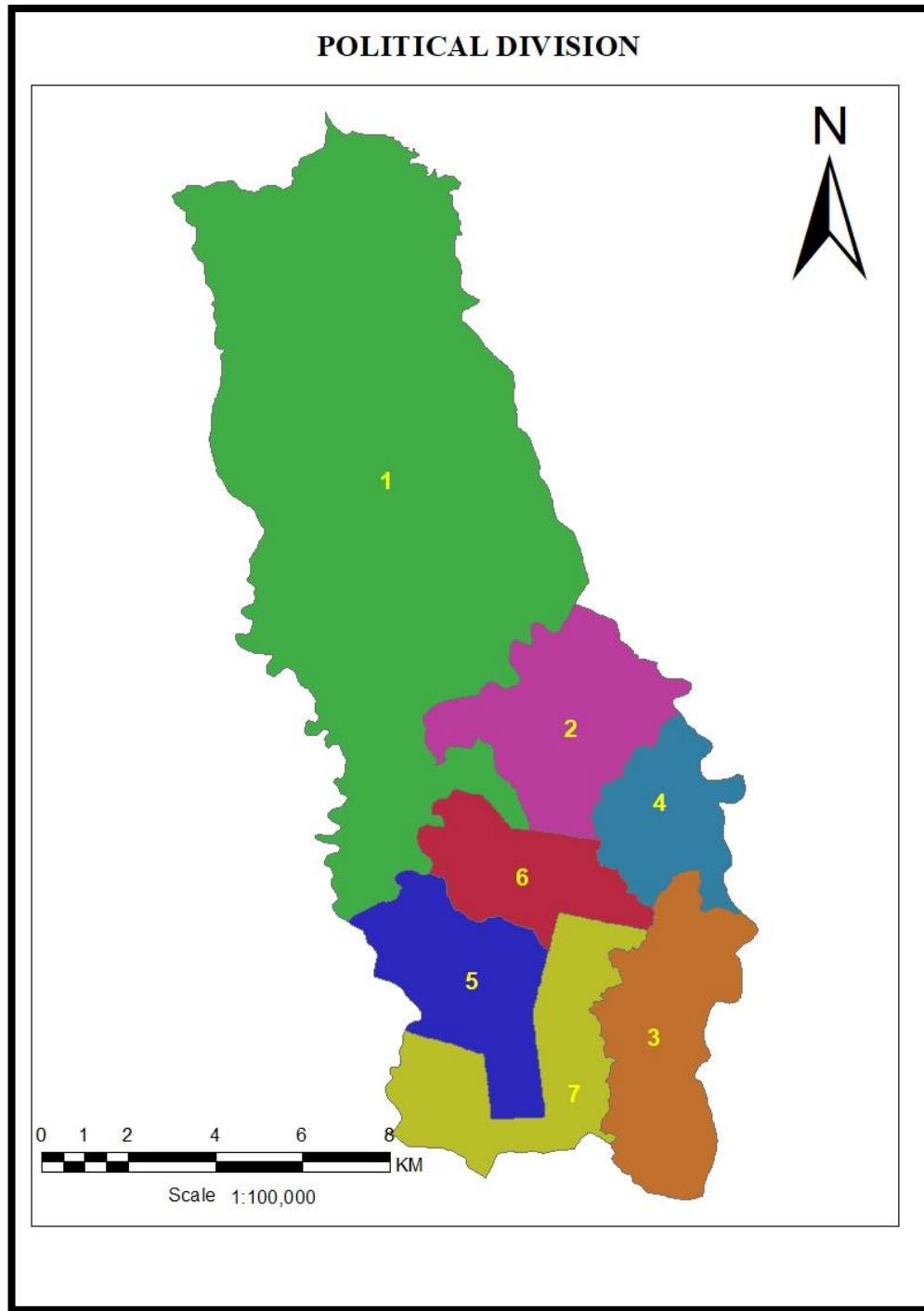
काउली, प्याज, लौका, फर्सी, बोडी, सिर्मी, बन्दा, घिरौला, लहसुन जस्ता तरकारी र कागती, आप, मेवा, कटहर, लिची, अम्बा, एबोगार्ड जस्ता फलफुलहरु लगाएका छन्। परम्परागत खेतिका साथ साथै डिमाण्ड चार्ज बढी हुनाले यहाँका अधिकांश कृषकहरु लाभान्वित हुन सकेका छैनन्। केही कृषकहरुले कुखुरापालन, पशुपालन व्यवसाय संचालन गरेका छन्। जीवन निर्वाहमुखी खेतिका कारण करिपय कृषकहरु कृषिका साथसाथै ज्याला मजदुरी गरी जीवन यापन गरिरहेका छन्।

स्वास्थ्य र सरसरफाइको क्षेत्रमा यो गाउँपालिकाले प्रसस्त कार्यकमहरु संचालन गरेको छ। यहाँ ५ वटा सरकारी स्तरबाट स्वास्थ्य चौकी र २ वटा स्वास्थ्य इकाई केन्द्र र १ वटा आँखा उपचार केन्द्रले सेवा प्रदान गरिरहेका छन्। गाउँपालिकाले सबै वडाहरुमा सरसफाइलाई प्राथमिकतामा राखेर सबै घरमा शैचालय निर्माण गरी वि.सं. २०७५ मा यो गाउँपालिका खुला दिशा मुक्त क्षेत्र घोषित भैसकेको छ।

स्वदेशी वस्तुहरुको उपभोगमा प्राथमिकता दिने र स्थानीय उत्पादनलाई प्रवर्धन गर्ने खालका साना तथा मझौला उद्योग धन्दा तथा व्यापार व्यवसायहरु संचालन गर्न स्थानीय तहबाट पहल शुरु गरिएको छ। यहाँ स्थानीय तहमा सहकारी संस्थाहरु, महिला तथा कृषक समूहहरुको गठन गरी आर्थिक, सामाजिक र उत्पादनमूलक कार्यहरुमा सहभागिता वृद्धि गर्ने प्रयास भएका छन्। विभिन्न वडाहरुमा कृषि सहकारी संस्था, महिला समूह, बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, बहुउद्देशीय सहकारी संस्था, साना किसान, दुग्ध सहकारी संस्था, युवा समूह आदि गठन गरी आर्थिक तथा सामजिक सुधारका गतिविधीहरु संचालन गर्दै आएका छन्।

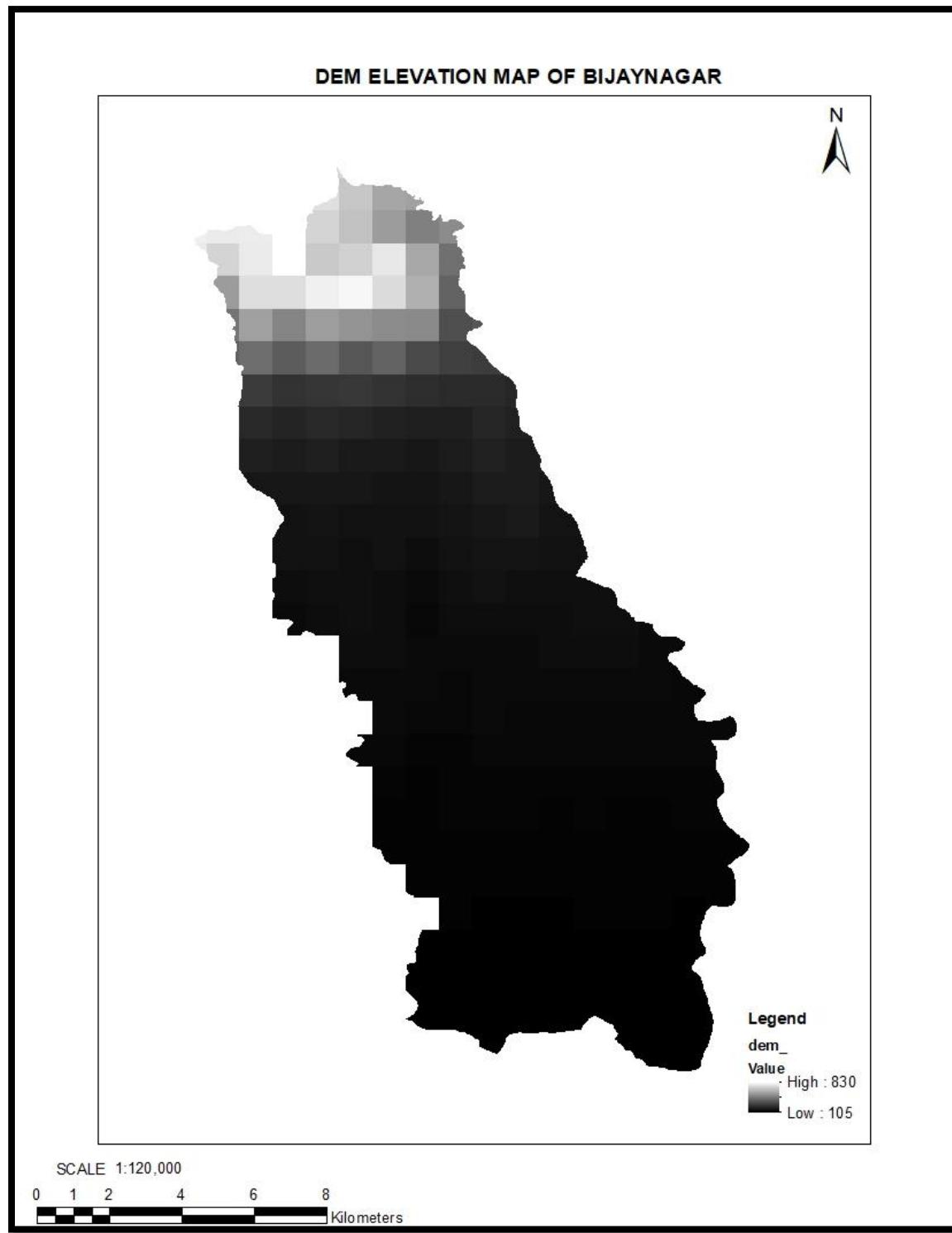


नक्शा नं.१ : हालको भू-उपयोग वर्गीकरणका लागि भू-उपग्रह चित्र



नक्शा नं. २ : गाउँपालिकाको प्रशासनिक विभाजन नक्शा

विजयनगर गाउँपालिकाको प्रत्येक वडाको अध्ययन गर्दा वडा नं. १, ३ र ७ वडाहरु प्रशासनिक आधारमा ठुला छन् भने वडा नं. २, ४, ५, ६, वडाहरु साना रहेका छन्। यस गाउँपालिकाको प्रशासनिक विभाजन लाई माथि दिइएको नक्शामा प्रस्तुत गरिएको छ।



नक्शा नं.३ : गाउँपालिकाको DEM नक्शा

यस गाँउपालिका मध्यम तराईमा पर्ने हुदा अधिकांश भू-भागहरु सम्थल रहेका छन्। यस गाँउपालिकाको उचाइ ८३० मिटर देखि १०५ मिटरमा अवस्थित छन्।

४.१ वर्तमान भू-उपयोग

गाउँपालिकाको भू-उपयोगलाई जम्मा १० वटा वर्गमा वर्गीकरण गरेर व्याख्या गर्न सकिन्छ :

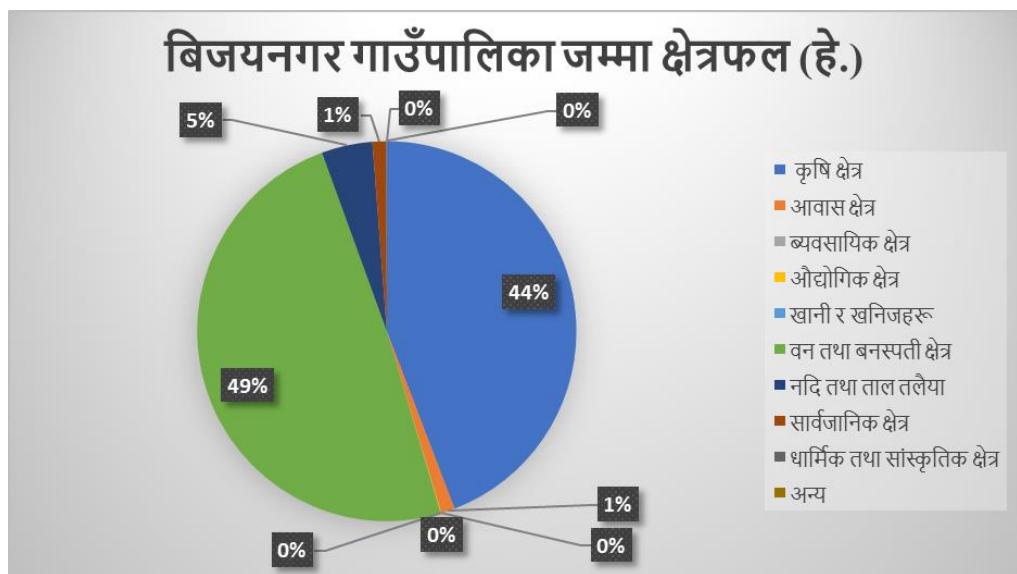
- कृषियोग्य क्षेत्र
- आवास क्षेत्र
- व्यवसायिक क्षेत्र
- औद्योगिक क्षेत्र
- खानी र खनिज क्षेत्र
- वन तथा बनस्पती क्षेत्र
- नदी तथा ताल तलैया क्षेत्र
- सार्वजानिक क्षेत्र
- धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र
- अन्य क्षेत्र

४.२ गाउँपालिकाको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

विजयनगर गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल १७३१७.४६७ हे रहेको छ। जस मध्ये कृषि क्षेत्रले ४४.२ %, आवास क्षेत्रले १.२%, नदी तथा ताल तलैया क्षेत्रल ४.३ %, अन्यले ०.०%, वन तथा बनस्पती क्षेत्रले ४९.०% क्षेत्रफल ओगटेको छ। त्यस्तै औद्योगिक क्षेत्रल ०.१ %, व्यवसायिक क्षेत्रल ०.० %., खानी र खनिजहरूले ०.०% र सार्वजानिक क्षेत्रले १.२% ओगटेको छ भने धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रले ०.०% हे. ओगटेको छ।

तालिका १ : बिजयनगर गाउँपालिकाको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बिजयनगर गाउँपालिका		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	७६५२.७९	४४.१९
आवास क्षेत्र	२००.५९	१.१६
ब्यवसायिक क्षेत्र	३.४१	०.०२
औद्योगिक क्षेत्र	८.७५	०.०५
खानी र खनिजहरू	०.०	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	८४८८.१८	४९.०२
नदि तथा ताल तलैया	७५२.६८	४.३५
सार्वजानिक क्षेत्र	२०२.४५	१.१७
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	८.६१	०.०५
अन्य	०.०	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१७३१७.४७	१००.००



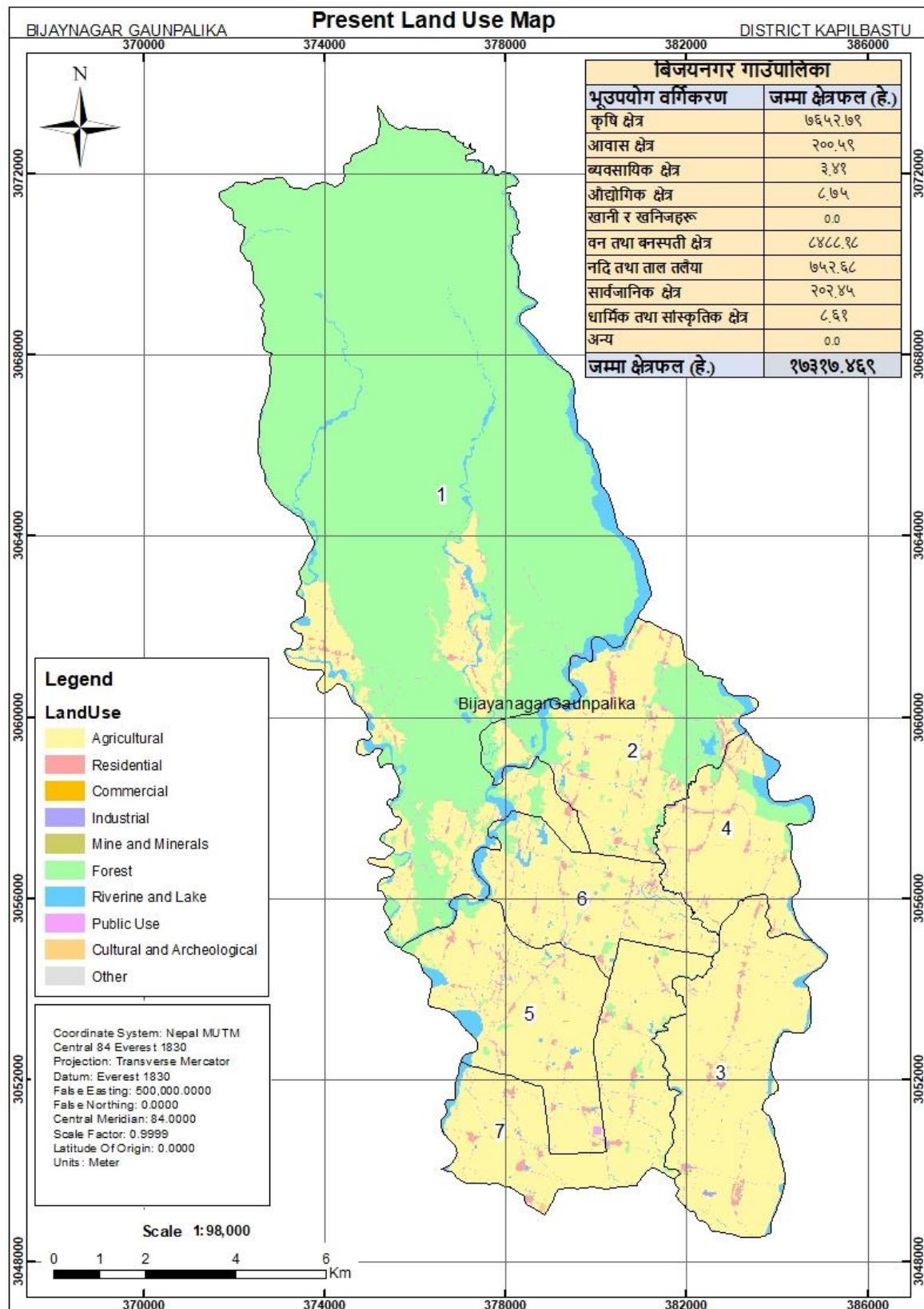
वृत्तचित्र नं.१ : गाउँपालिकाको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका

तालिका २ : वडागतको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

भूउपयोग वर्गीकरण	वडा नं - १	वडा नं - २	वडा नं - ३	वडा नं - ४	वडा नं - ५	वडा नं - ६	वडा नं - ७
कृषि क्षेत्र	१९३.६८	१८१.८६	१५३४.८२	७५५.७९	११६४.५५	८७०.६९	१३५१.४०
आवास क्षेत्र	२५.१२	४२.०१	२९.१६	२९.५३	२४.९१	२१.७०	२८.१७
ब्यवसायिक क्षेत्र	०.००	०.११	०.८१	०.१७	१.०८	०.८८	०.३६
औद्योगिक क्षेत्र	०.०	०.८२	३.५२	०.४१	१.१७	१.८१	१.०१
खानी र खनिजहरू	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	७८४८.१२	४५५.८०	०.६६	७९.०४	४०.००	३५.६४	२८.९२
नदि तथा ताल तलैया	३७३.६७	११४.६६	५१.०८	६२.१२	७०.१२	४७.४२	३३.६१
सार्वजानिक क्षेत्र	४१.८३	३६.४४	२१.४२	२०.४१	३१.५०	२५.७५	२५.१०
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.३२	१.२२	१.१६	०.६४	१.१३	०.९३	३.२०
अन्य	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
जम्मा क्षेत्रफल (ह.)	९२८२.७५	१६३२.९३	१६४२.६३	९४८.१०	१३३४.४७	१००४.८२	१४७१.७७

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका



नक्शा नं.४ : गाउँपालिकाको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

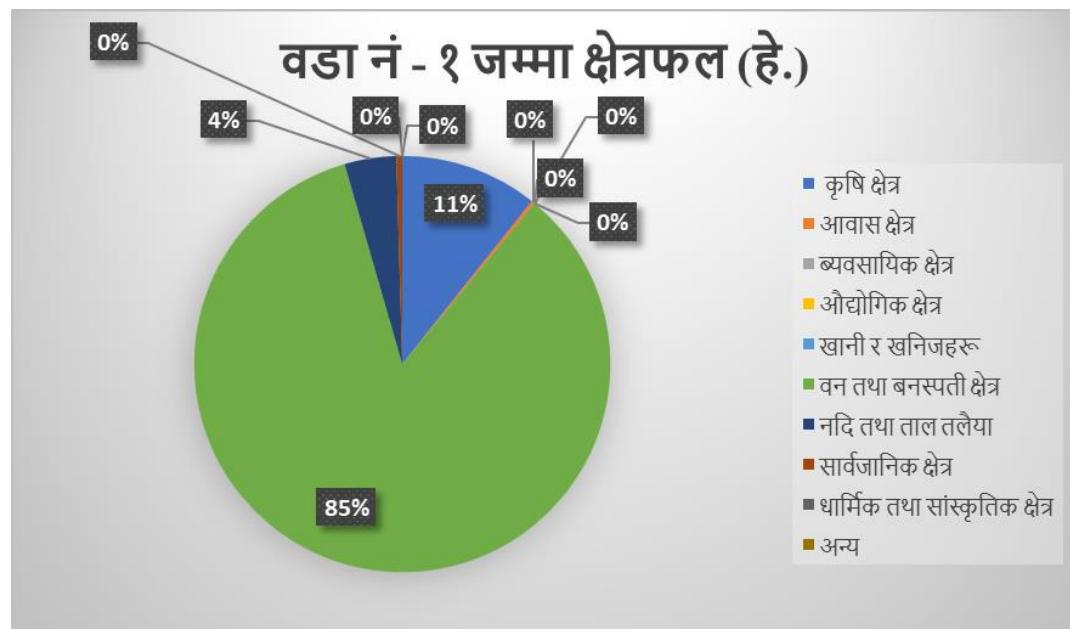
भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका

वडा नं. १

भूउपयोग वर्गीकरणको आधारमा अध्ययन तथा अवलोकन अनुसार विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. १ को जम्मा क्षेत्रफल ९२८२.७४८ हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग १०.७%, वन तथा बनस्पतिको क्षेत्र ८४.७%, सार्वजनिक क्षेत्र ०.५%, आवास क्षेत्र ०.३%, नदी तथा ताल तलैया ४.०%, रहेको छ भने खानी र खनिजहरूमा ०.०%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.०% र औद्योगिक क्षेत्रमा ०.०% क्षेत्रफल फैलिएको छ।

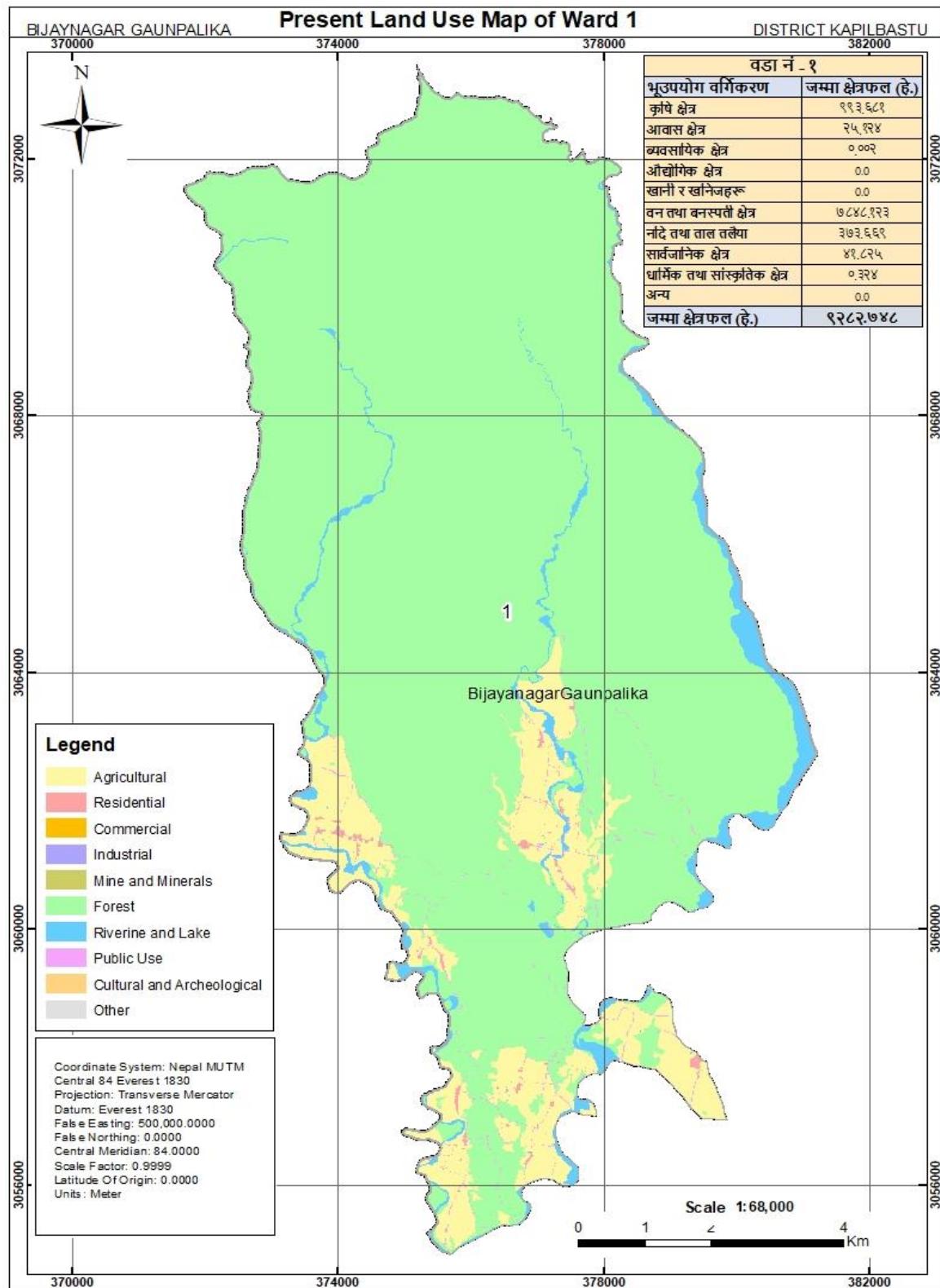
तालिका ३ : वडा नं.१ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

वडा नं - १		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	९९३.६८	१०.७०
आवास क्षेत्र	२५.१२	०.२७
ब्यावसायिक क्षेत्र	०.००	०.००
औद्योगिक क्षेत्र	०.०	०.००
खानी र खनिजहरू	०.०	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	७८४८.१२	८४.५५
नदि तथा ताल तलैया	३७३.६७	४.०३
सार्वजनिक क्षेत्र	४१.८३	०.४५
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.३२	०.००
अन्य	०.०	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	९२८२.७५	१००.००



वृत्तचित्र नं.२ : वडा १ भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका



नक्षा नं.५ : वडा नं. १ को भूउपयोग

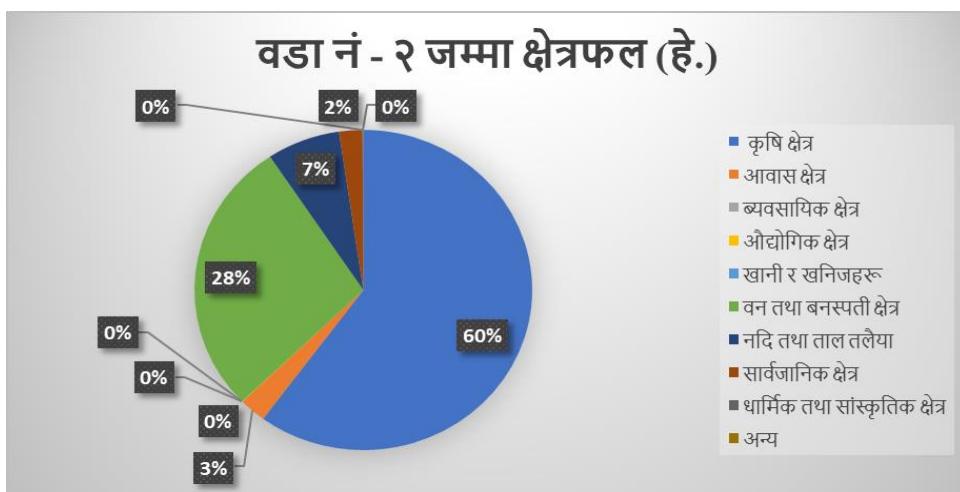
वडा नं. २

विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. २ को जम्मा क्षेत्रफल १६३२.९२हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ६०.१%, सार्वजनिक क्षेत्र २.२%, औद्योगिक क्षेत्रमा ०.१%, नदी तथा ताल तलैया ७.०%, आवास क्षेत्र २.६% रहेको छ भने, खानी र खनिजहरूमा ०.०%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.०% र वन तथा बनस्पति को क्षेत्र २७.९% क्षेत्रफल फैलिएको छ।

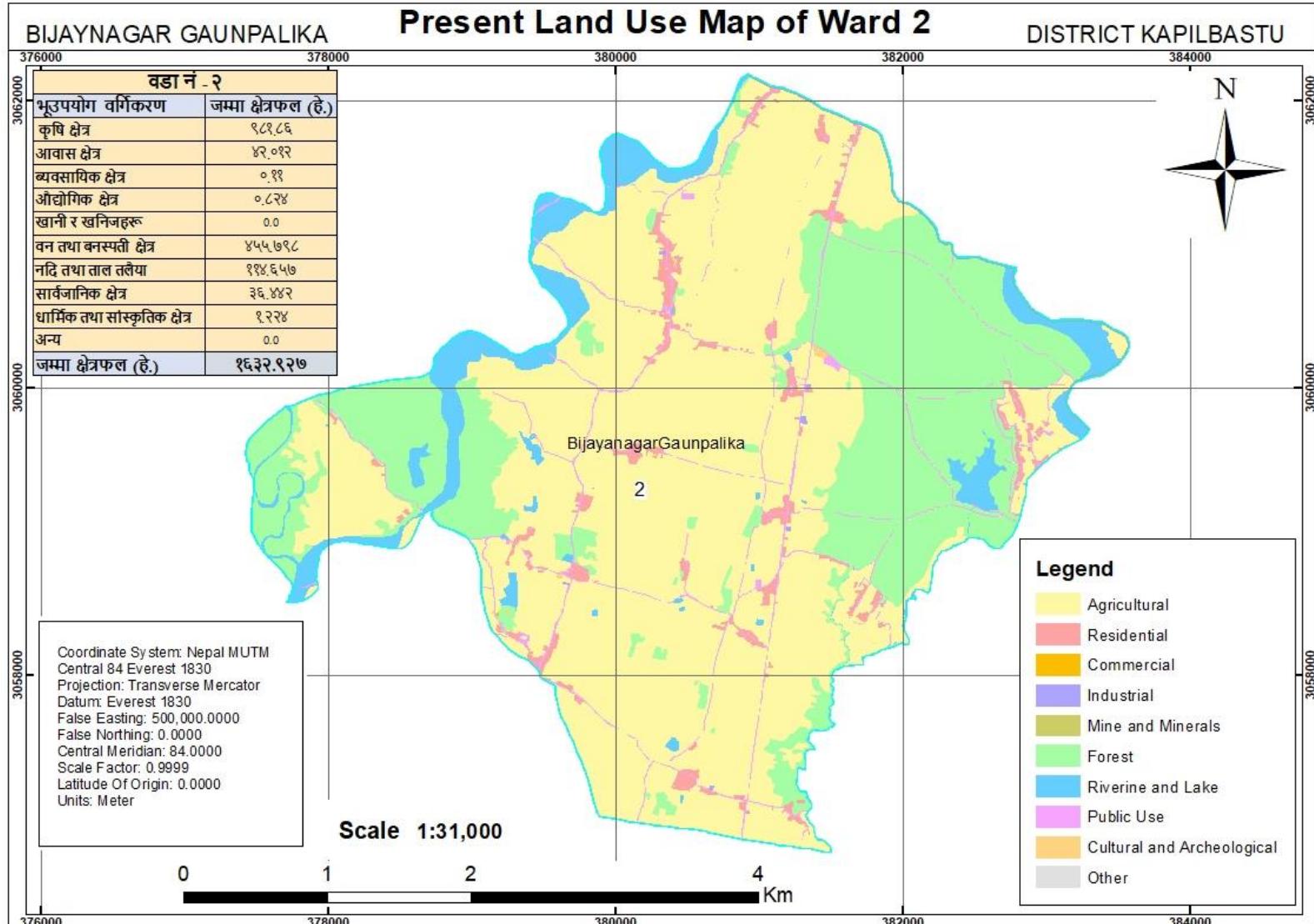
तालिका ४: वडा नं. २ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

वडा नं - २		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	९८१.८६	६०.१३
आवास क्षेत्र	४२.०१	२.५७
ब्यावसायिक क्षेत्र	०.११	०.०१
औद्योगिक क्षेत्र	०.८२	०.०५
खानी र खनिजहरू	०.०	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	४५५.८०	२७.९१
नदि तथा ताल तलैया	११४.६६	७.०२
सार्वजानिक क्षेत्र	३६.४४	२.२३
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	१.२२	०.०७
अन्य	०.०	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१६३२.९३	१००.००

यसगाउँपालिकामा रहेका नदीनाला तथा ताल तलैया, वन तथा बनस्पति क्षेत्र, खेतीपाती, धार्मिक सार्वजनिक क्षेत्र, सांस्कृतिक क्षेत्र, आवासिय क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र र अन्य क्षेत्रहरूको बारेमा तलको वृत्तचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।



वृत्तचित्र नं.३ : वडा नं.२ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था



नक्शा नं.६ : वडा नं. २ को भूउपयोग

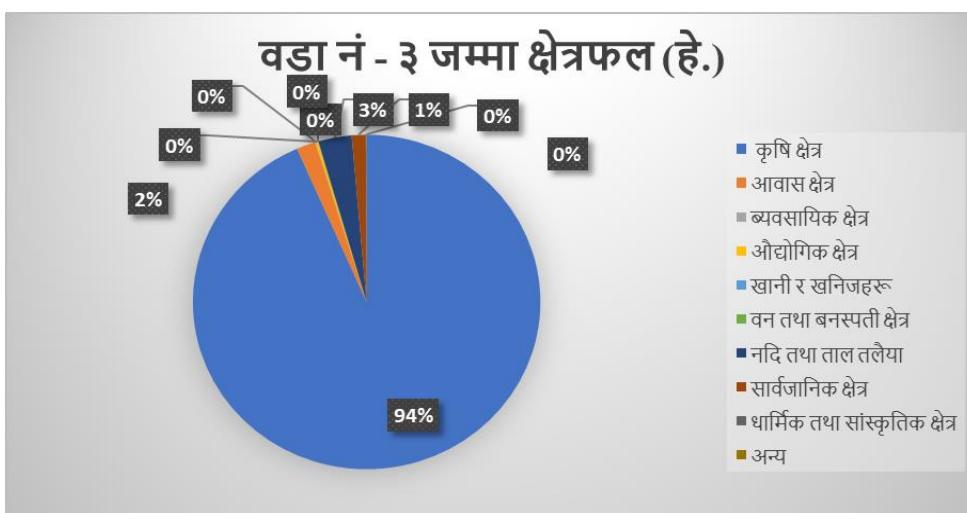
वडा नं. ३

विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. ३ को जम्मा क्षेत्रफल १६४२.६२६ हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ९३.४%, आवास क्षेत्र १.८%, सार्वजनिक क्षेत्र १.३%, नदी तथा ताल तलैया ३.१%, औद्योगिक क्षेत्रमा ०.२%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.० रहेको छ भने खानी र खनिजहरूमा ०.०% र वन तथा बनस्पति को क्षेत्र क्षेत्रफल ०.० % फैलिएको छ।

तालिका ५: वडा नं ३ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

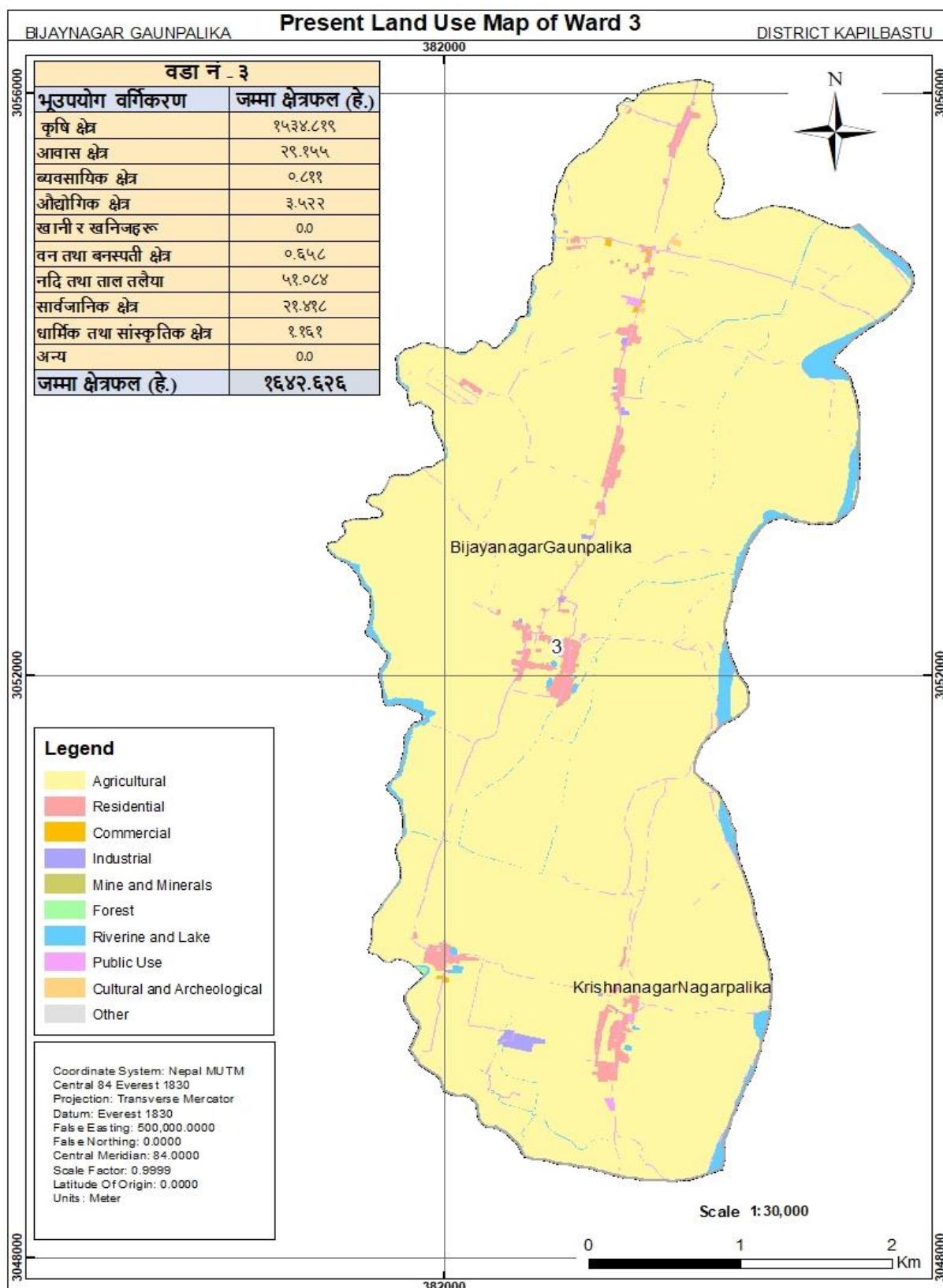
वडा नं - ३		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	१५३४.८२	९३.४४
आवास क्षेत्र	२९.१६	१.७७
ब्यावसायिक क्षेत्र	०.८१	०.०५
औद्योगिक क्षेत्र	३.५२	०.२१
खानी र खनिजहरू	०.०	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	०.६६	०.०४
नदि तथा ताल तलैया	५१.०८	३.११
सार्वजानिक क्षेत्र	२१.४२	१.३०
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	१.१६	०.०७
अन्य	०.०	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१६४२.६३	१००.००

यसगाउँपालिकामा रहेका नदीनाला तथा ताल तलैया, वन तथा बनस्पति क्षेत्र, खेतीपाती, धार्मिक सार्वजनिक क्षेत्र, सांस्कृतिक क्षेत्र, आवासिय क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र र अन्य क्षेत्रहरूको बारेमा तलको वृत्तचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।



वृत्तचित्र नं.४ : वडा नं. ३ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका



नक्शा नं.७ : वडा नं. ३ को भूउपयोग

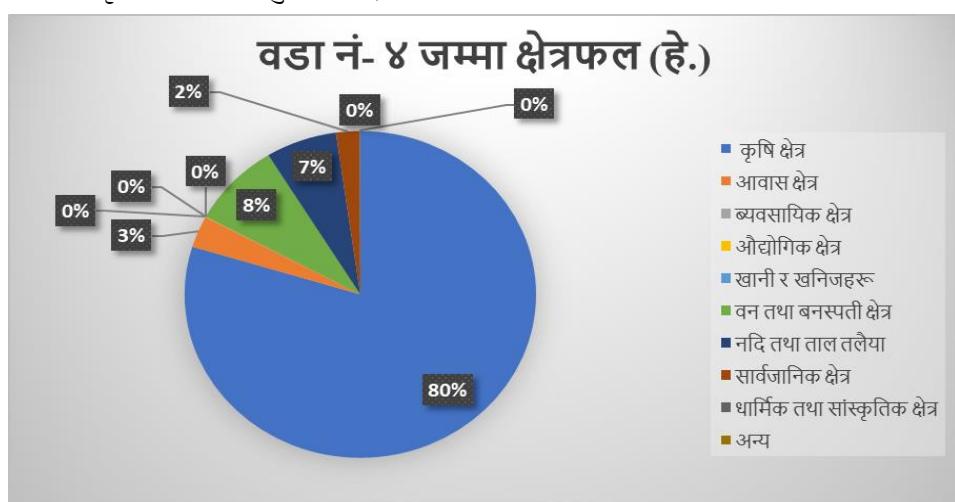
वडा नं. ४

विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. ४ को जम्मा क्षेत्रफल १४८.१०४ हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ७९.७२%, सार्वजनिक क्षेत्र २.१५%, आवास क्षेत्र ३.१%, धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रमा ०.०७% नदी तथा ताल तलैया ६.५५%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.०%, औद्योगिक क्षेत्रमा ०.०४% रहेको छ भने वन तथा वनस्पतिको क्षेत्रमा ८.३४% र खानी र खनिजहरूमा ०.०% क्षेत्रफल फैलिएको छ।

तालिका ६ : वडा नं ४ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

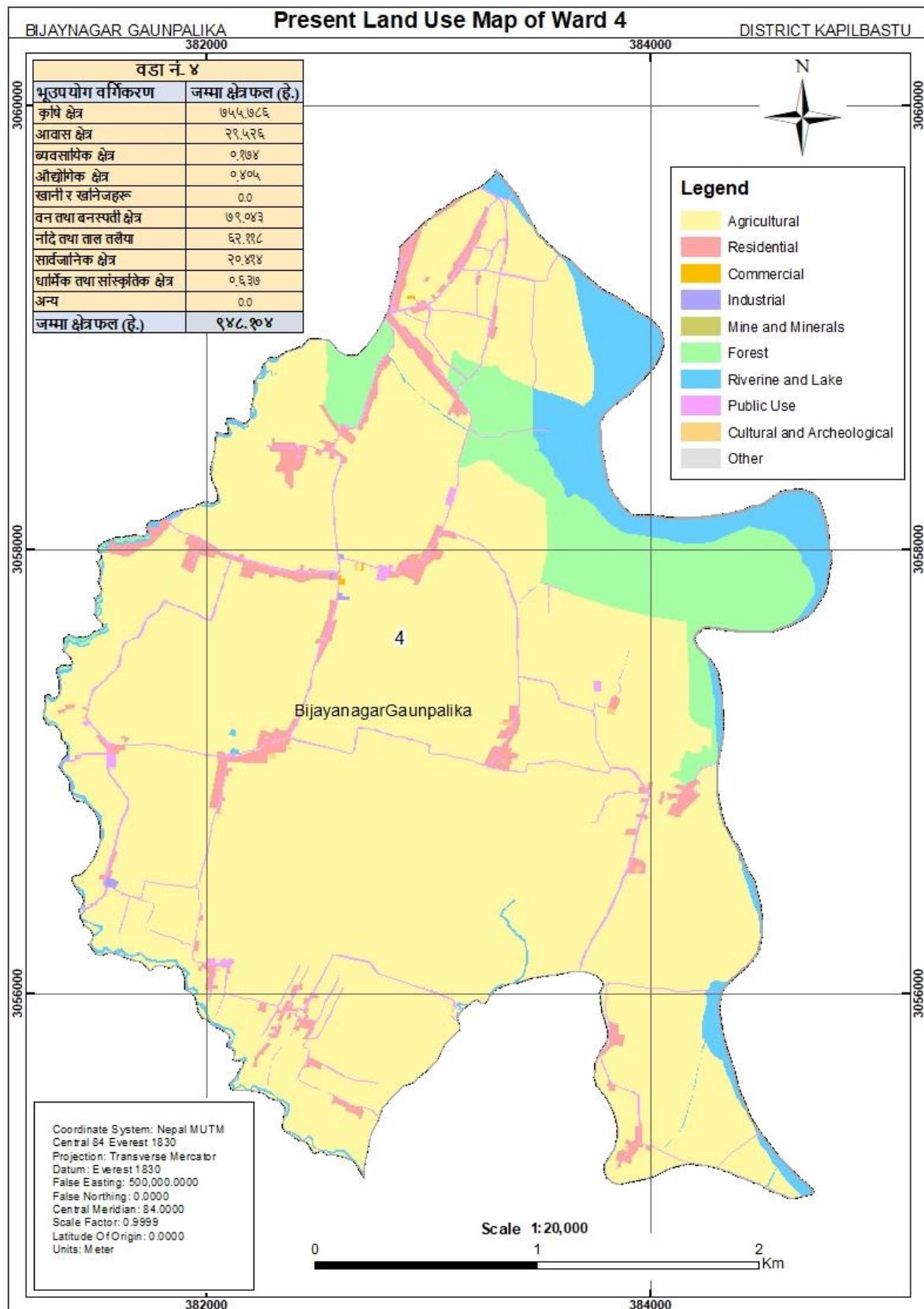
वडा नं. ४		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	७५५.७९	७९.७२
आवास क्षेत्र	२९.५३	३.११
ब्यावसायिक क्षेत्र	०.१७	०.०२
औद्योगिक क्षेत्र	०.४१	०.०४
खानी र खनिजहरू	०.०	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	७९.०४	८.३४
नदि तथा ताल तलैया	६२.१२	६.५५
सार्वजनिक क्षेत्र	२०.४१	२.१५
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.६४	०.०७
अन्य	०.०	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१४८.१०	१००.००

यसगाउँपालिकामा रहेका नदीनाला तथा ताल तलैया, वन तथा बनस्पति क्षेत्र, खेतीपाती, धार्मिक सार्वजनिक क्षेत्र, सांस्कृतिक क्षेत्र, आवासिय क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र र अन्य क्षेत्रहरूको बारेमा तलको वृत्तचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।



वृत्तचित्र नं.४ : वडा नं. ४ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका



नक्शा नं.८ : वडा नं. ४ को भूउपयोग

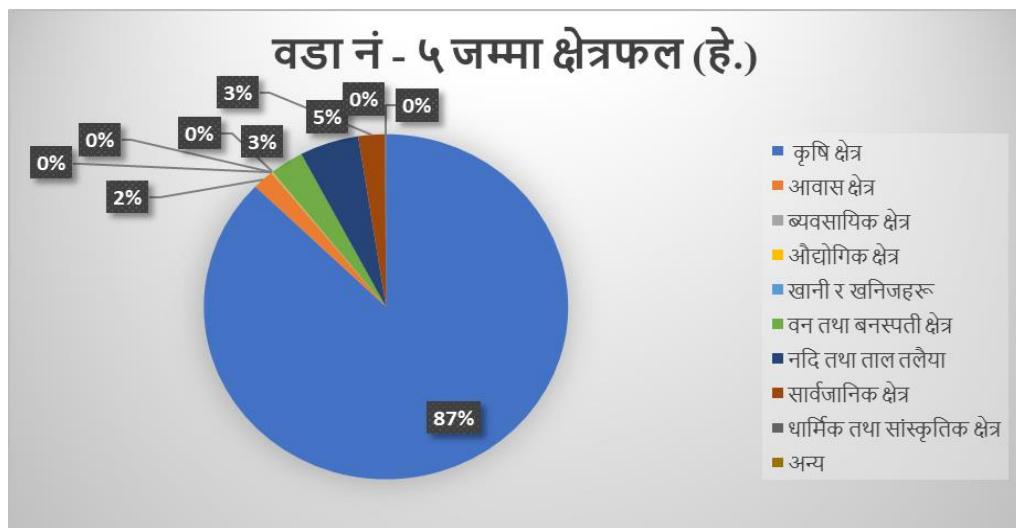
वडा नं. ५

विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. ५ को जम्मा क्षेत्रफल १३३४.४७४ हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ८७.२७%, सार्वजनिक क्षेत्रमा २.३६%, आवास क्षेत्र १.८७%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.०८%, नदी तथा ताल तलैया ५.२५%, औद्योगिक क्षेत्रमा ०.०९%, रहेको छ भने वन तथा वनस्पतिको ३.००% क्षेत्र र खानी र खनिजहरूमा ०.०% क्षेत्रफल फैलिएको छ।

तालिका ७ : वडा नं ५ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

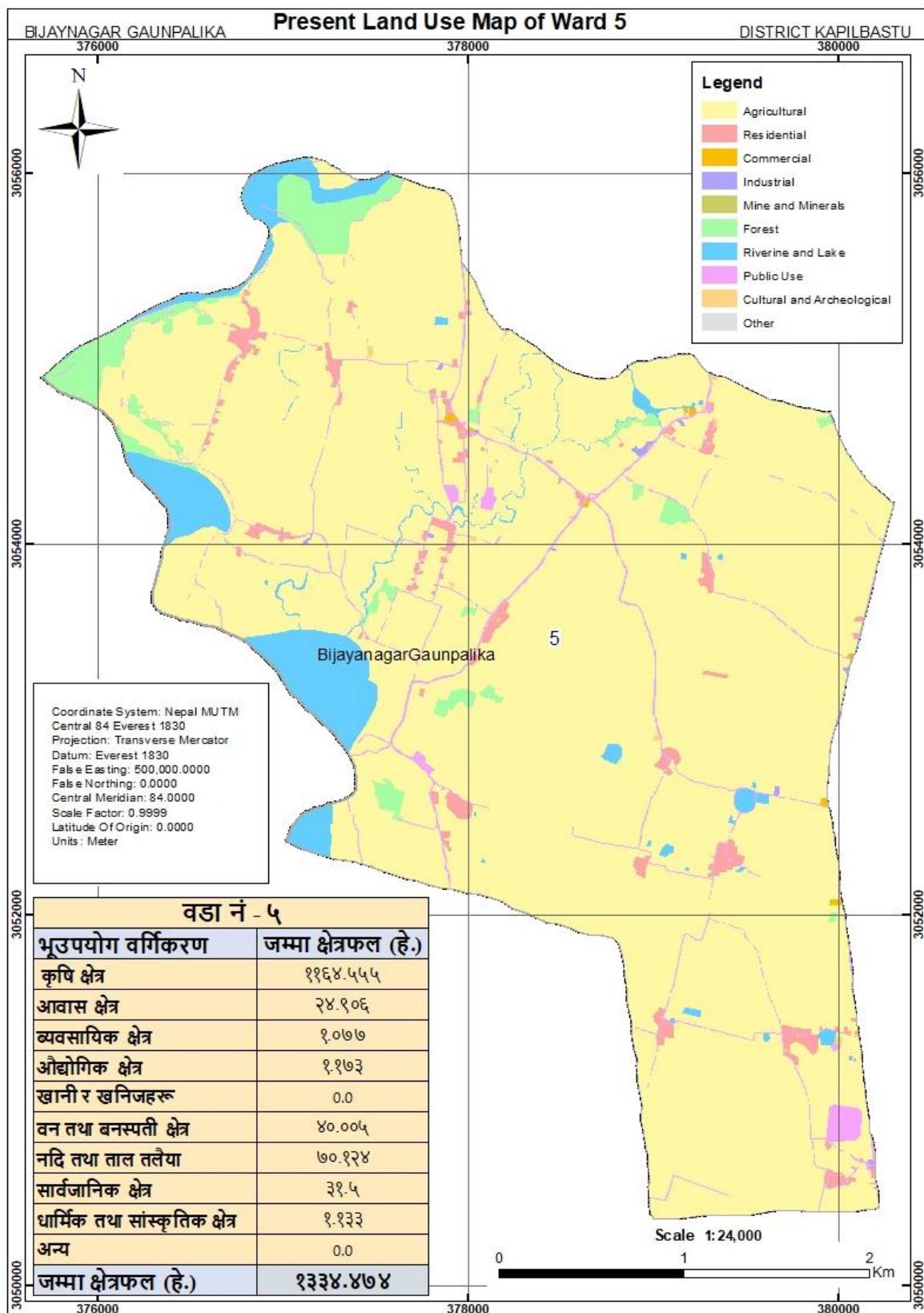
वडा नं - ५		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	११६४.५५	८७.२७
आवास क्षेत्र	२४.९१	१.८७
व्यावसायिक क्षेत्र	१.०८	०.०८
औद्योगिक क्षेत्र	१.१७	०.०९
खानी र खनिजहरू	०.०	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	४०.००	३.००
नदि तथा ताल तलैया	७०.१२	५.२५
सार्वजानिक क्षेत्र	३१.५०	२.३६
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	१.१३	०.०८
अन्य	०.०	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१३३४.४७	१००.००

यसगाउँपालिकामा रहेका नदीनाला तथा ताल तलैया, वन तथा बनस्पति क्षेत्र, खेतीपाती, धार्मिक सार्वजनिक क्षेत्र, सांस्कृतिक क्षेत्र, आवासिय क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र र अन्य क्षेत्रहरूको बारेमा माथिको नक्शामा प्रस्तुत गरिएको छ।



वृत्तचित्र नं.६ : वडा नं. ५ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका



नक्शा नं. ९ : वडा नं. ५ को भूउपयोग

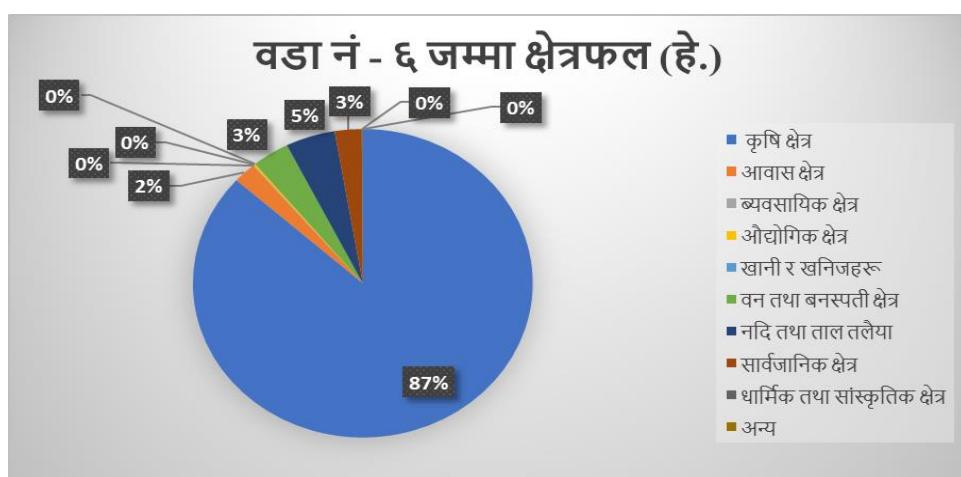
वडा नं. ६

विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. ६ को जम्मा क्षेत्रफल १००४.८१६ हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ८६.७%, सार्वजनिक क्षेत्र २.६%, आवास क्षेत्रमा २.२%, नदी तथा ताल तलैया ४.७%, औद्योगिक क्षेत्रमा ०.२%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.१%, रहेको छ भने वन तथा वनस्पतिको क्षेत्र र खानी र खनिजहरूमा ०.०% क्षेत्रफल फैलाएको छ।

तालिका ८ : वडा नं. ६ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

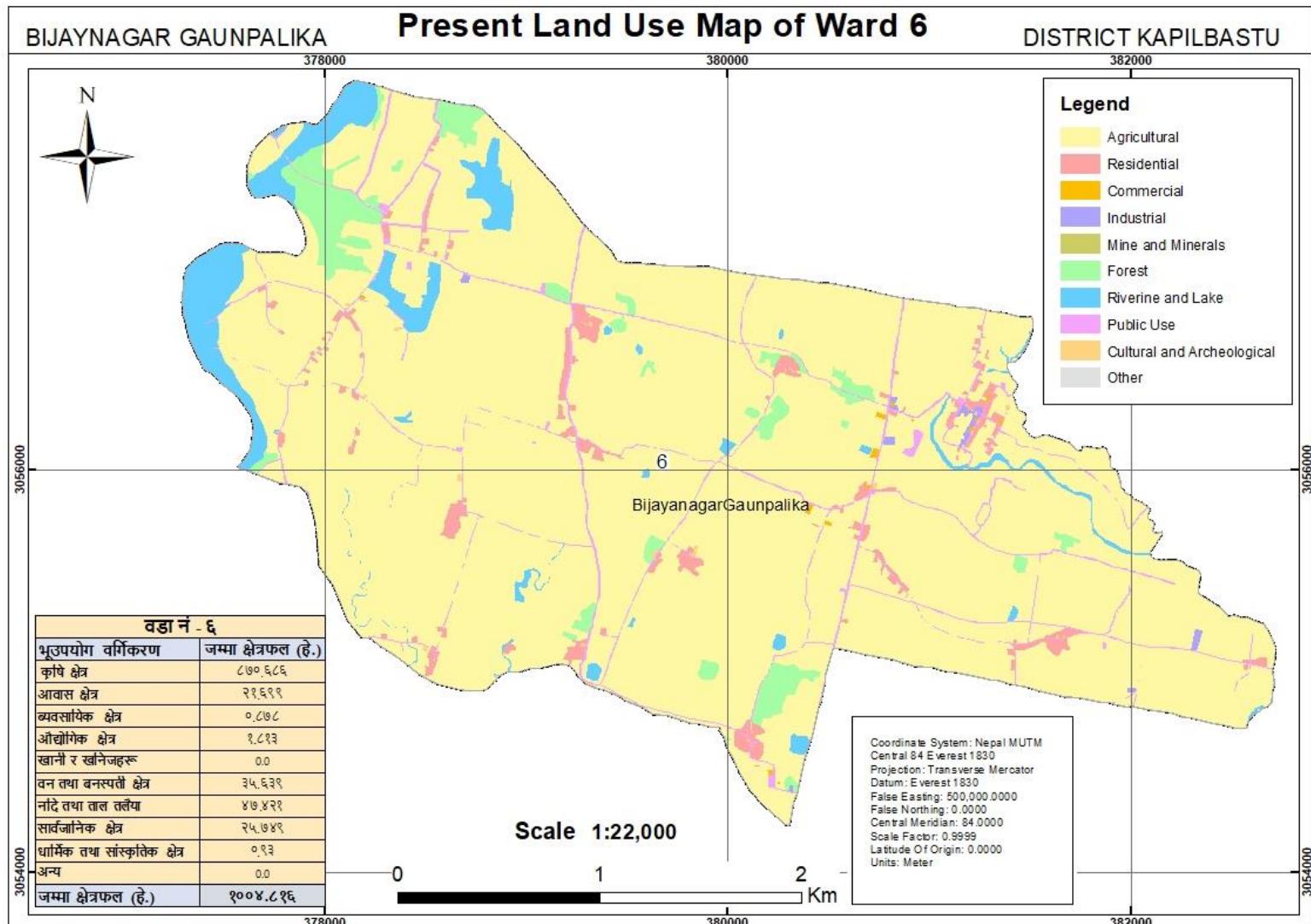
वडा नं - ६		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	८७०.६९	८६.६५
आवास क्षेत्र	२१.७०	२.१६
ब्यावसायिक क्षेत्र	०.८८	०.०९
औद्योगिक क्षेत्र	१.८१	०.१८
खानी र खनिजहरू	०.०	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	३५.६४	३.५५
नदि तथा ताल तलैया	४७.४२	४.७२
सार्वजानिक क्षेत्र	२५.७५	२.५६
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.९३	०.०९
अन्य	०.०	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१००४.८२	१००.००

यसगाउँपालिकामा रहेका नदीनाला तथा ताल तलैया, वन तथा बनस्पति क्षेत्र, खेतीपाती, धार्मिक सार्वजनिक क्षेत्र, सांस्कृतिक क्षेत्र, आवासिय क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र र अन्य क्षेत्रहरूको बारेमा तलको वृत्तचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।



वृत्तचित्र नं.७ : वडा नं. ६ को भू-उपयोग गको वर्तमान अवस्था

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका



नक्शा नं.१० : वडा नं. ६ को भूउपयोग

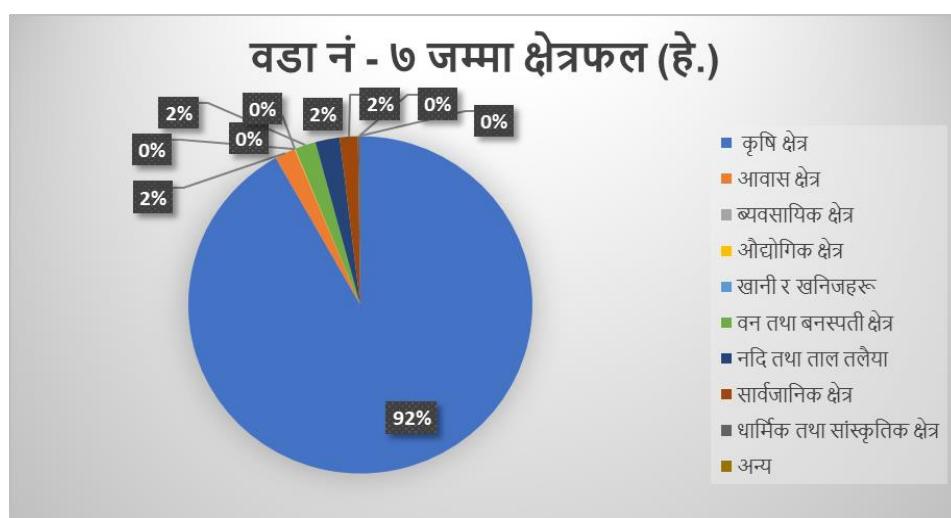
वडा नं. ७

भू-उपयोग वर्गीकरण अनुसार क्षेत्रफलको आधारमा विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. ७ को जम्मा क्षेत्रफल १४७१.७७४ हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ९१.८२%, सार्वजनिक क्षेत्र १.७१%, नदी तथा ताल तलैया २.२८%, आवास क्षेत्र १.९१%, खानी र खनिजहरूमा ०.०%, औद्योगिक क्षेत्रमा ०.०७%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.०२%, रहेको छ भने वन तथा वनस्पतिको क्षेत्रमा १.९६% क्षेत्रफल फैलिएको छ।

तालिका ९: वडा नं ७ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

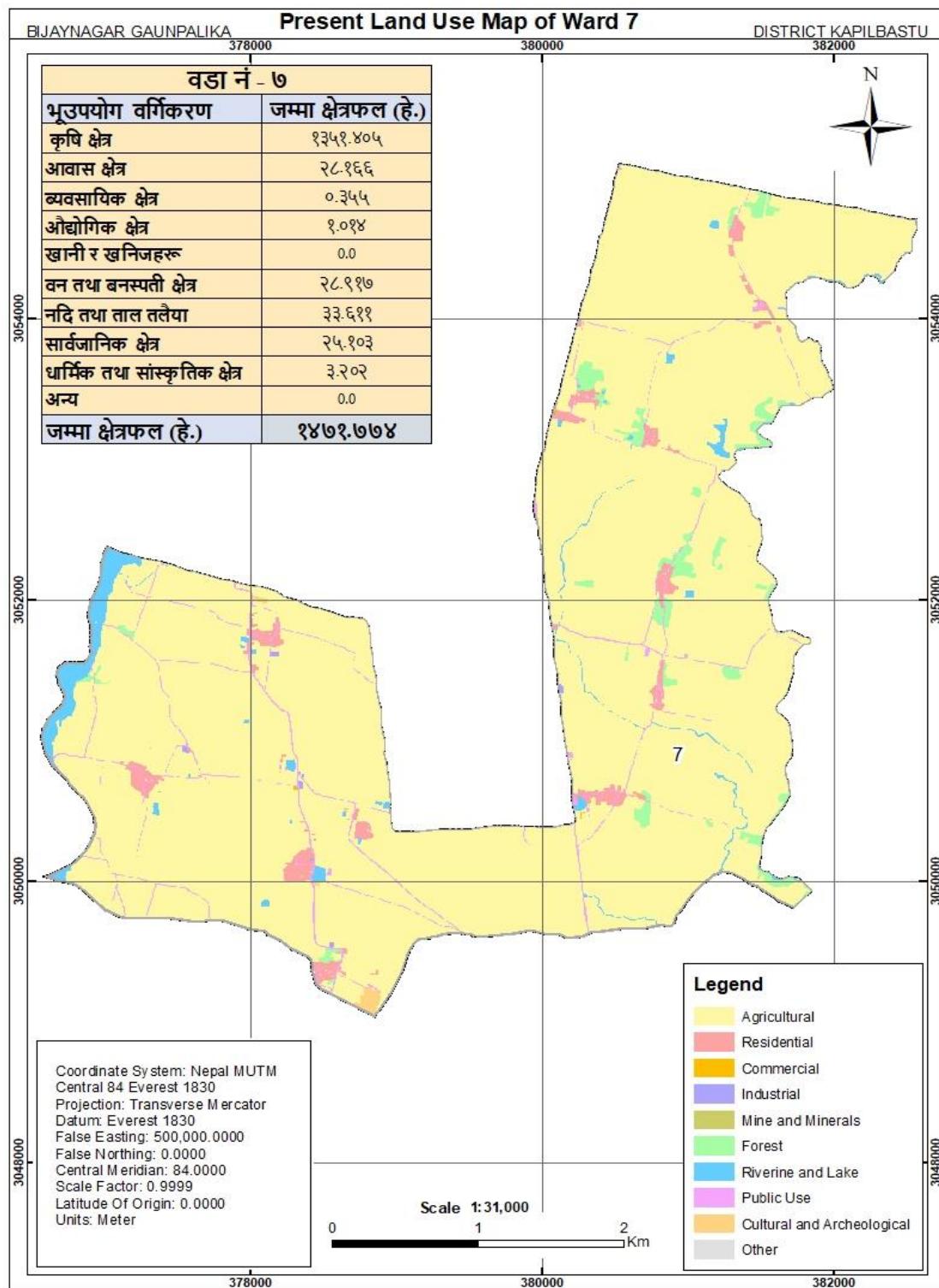
वडा नं - ७		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	१३५१.४०	९१.८२
आवास क्षेत्र	२८.१७	१.९१
व्यावसायिक क्षेत्र	०.३६	०.०२
औद्योगिक क्षेत्र	१.०१	०.०७
खानी र खनिजहरू	०.०	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	२८.९२	१.९६
नदि तथा ताल तलैया	३३.६१	२.२८
सार्वजानिक क्षेत्र	२५.१०	१.७१
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	३.२०	०.२२
अन्य	०.०	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१४७१.७७	१००.००

यस गाउँपालिकामा रहेका नदीनाला तथा ताल तलैया, वन तथा बनस्पति क्षेत्र, खेतीपाती, धार्मिक सार्वजनिक क्षेत्र, सांस्कृतिक क्षेत्र, आवासिय क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र र अन्य क्षेत्रहरूको बारेमा तलको वृत्तचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।



वृत्तचित्र नं.८ : वडा नं. ७ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका



नक्शा नं.११ : वडा नं. ७ को भूउपयोगको नक्शा

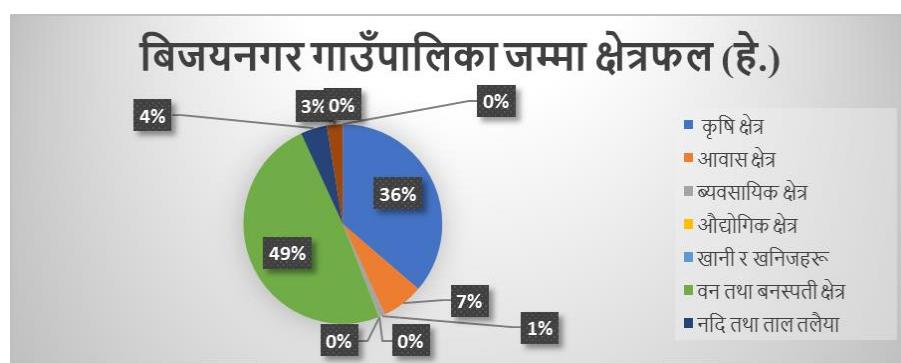
४.३ विजयनगर गाउँपालिकाको आगामी १० - १५ वर्षको भूउपयोगको वडागत प्रक्षेपण

बढदो जनसंख्या र शहरीकरणका कारणले गर्दा जमिनको चाक्लाबदी गरी घडेरीका रूपमा विकास गर्ने क्रम जारी छ। जसले आगामी दिनमा कृषि योग्य जमिन मासिदै जाने र आवासीय औद्योगिक क्षेत्रहरुको क्षेत्रफल बढाए जाने देखिन्छ। आगामी १०-१५ वर्षको अवस्थालाई प्रक्षेपण गरेर विजयनगर गाउँपालिकाको खेतीयोग्य जमिन ६२७९.१५हे. मा सिमित हुने देखिन्छ। अर्का तर्फ बढदो जनसंख्याको चाप र बसाइँसराईको कारण शहरी क्षेत्रको विस्तार हुने र आवासीय क्षेत्र ११७२.००हे. पुग्नेछ। व्यावसायिक क्षेत्रमा भने व्यापक विस्तार हुने देखिन्छ र आगामी १५ वर्षमा व्यावसायिक क्षेत्र १७५.०१हे. भूभाग ओगट्ने प्रक्षेपण गर्न सकिन्छ।

भू-उपयोगको सन्दर्भमा देखिने परिवर्तन तथा उतारचढावहरुलाई विभिन्न प्रकारका मानवीय र प्राकृतिक तत्वहरुको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ। विजयनगर गाउँपालिका आगामी १०-१५ वर्षमा हुने भूउपयोगको प्रक्षेपणलाई तालिका १० मा प्रस्तुत गरिएको छ, भने प्रत्येक वडाको वडागत भूउपयोग परिवर्तनको प्रक्षेपीत विवरणलाई तालिका ११ देखि १८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १० : विजयनगर गाउँपालिकाको आगामी १०-१५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बिजयनगर गाउँपालिका		
भूउपयोग वर्गिकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	६२७९.१५	३६.२६
आवास क्षेत्र	११७२.००	६.७७
व्यवसायिक क्षेत्र	१७५.०१	१.०१
औद्योगिक क्षेत्र	७.१४	०.०४
खानी र खनिजहरू	०.००	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	८४८८.२०	४९.०२
नदि तथा ताल तलैया	७४८.४७	४.३२
सार्वजानिक क्षेत्र	४४०.२५	२.५४
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	७.२५	०.०४
अन्य	०.००	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१७३१७.४७	१००.००



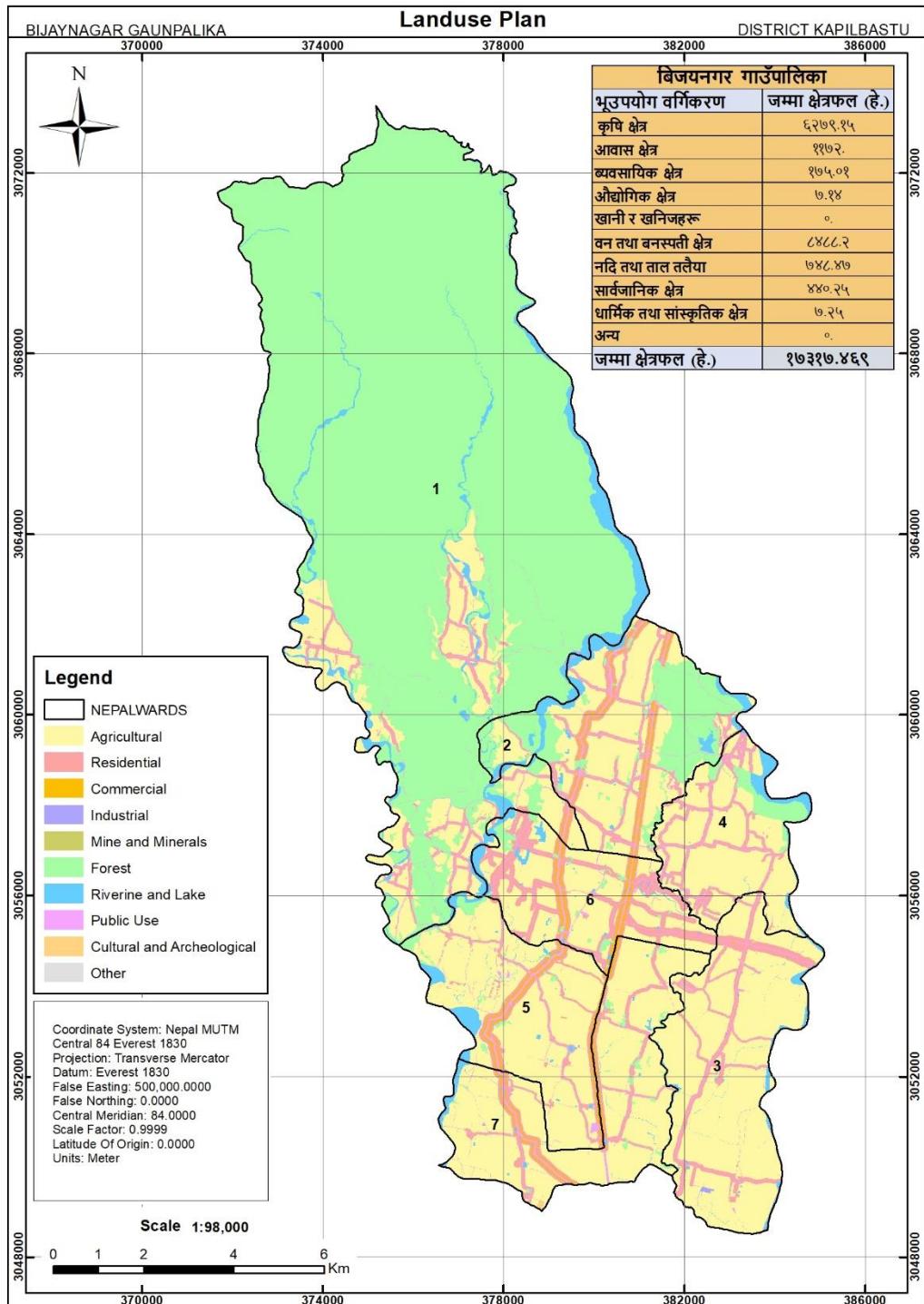
वृत्तचित्र नं.९ : वडाको भू-उपयोग प्रक्षेपण

भू-उपयोग योजनाको प्रतिवेदन विजयनगर गाउँपालिका

तालिका ११ : विजयनगर गाउँपालिकाको वडागत आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

भूउपयोग वर्गिकरण	वडा नं - १	वडा नं - २	वडा नं - ३	वडा नं - ४	वडा नं - ५	वडा नं - ६	वडा नं - ७
कृषि क्षेत्र	८२९.२०	७३६.३५	१३६२.२४	६३९.५७	१००१.४६	५४३.८२	११७४.५१
आवास क्षेत्र	१५२.६८	१८५.२४	१७७.०१	१२८.४१	१२०.४२	२७४.४०	१३३.८४
ब्यवसायिक क्षेत्र	४.८१	५०.५०	०.६१	०.१३	४१.३०	३९.०४	३८.६२
औद्योगिक क्षेत्र	०.००	०.५०	३२७७७.००	०.३१	७३०६८१.००	१.५२	०.७४
खानी र खनिजहरू	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	७८४८.१४	४५५.८०	०.६६	७९.०४	४०.००	३५.६४	२८.९२
नदि तथा ताल तलैया	३७२.०५	११३.७६	५०.८२	६१.८०	६९.७९	४६.९८	३३.२६
सार्वजानिक क्षेत्र	७५.६६	८९.८५	४६.९९	४६.२८	५९.८६	६२.७८	५८.८३
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.२०	०.९३	०.९७	०.५६	९००१७.००	०.६४	३.०५
अन्य	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	९२८२.७५	१६३२.९३	१६४२.६३	९४८.१०	१३३४.४७	१००४.८२	१४७१.७७

भू-उपयोग योजनाको मस्तौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका



वृत्तचित्र नं.१२ : विजयनगर गाउँपालिको आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

नेपाल को करिव करीब मध्य तराईमा पर्ने गाउँपालिका भोलिको दिनमा कृषि, पर्यटनको, व्यवसायिक, औद्योगिक हवको रूपमा उदाउन सक्ने सम्भावना निकै देखिन्छ । वडागत रूपमा यस गाउँपालिकाको आगामी १०-१५ वर्षको भू-उपयोग प्रक्षेपण तल बर्णन गरिएको छ ।

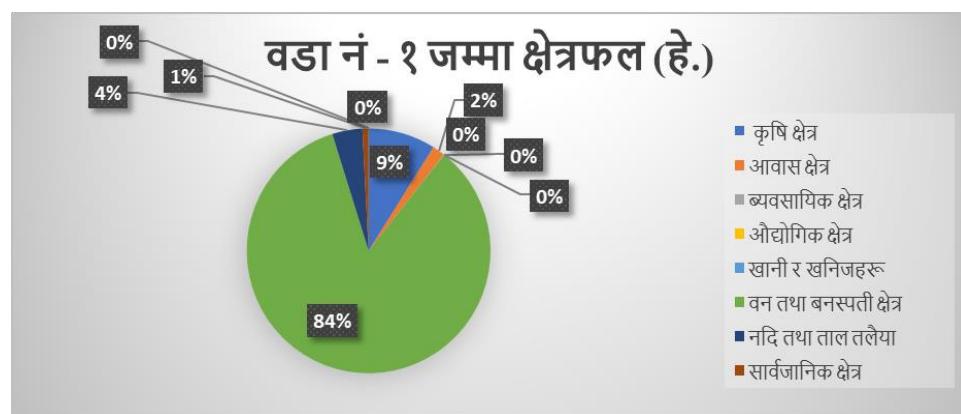
वडा नं.१ को भू-उपयोग प्रक्षेपण

विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.१ को जम्मा क्षेत्रफल ९२८२.७५ हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ८.९३%, आवास क्षेत्र १.६४%, व्यावसायिक क्षेत्र ०.०५%, औद्योगिक क्षेत्र ०.००%, वन तथा वनस्पतिको क्षेत्र ८४.५५%, रहेको छ, भने सार्वजनिक क्षेत्र ०.८२%, क्षेत्रफल फैलिएको छ।

माथी छलफल गर्दा यस विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.१ अनर्तगत तपशिल अनुसारको क्षेत्र निर्धारण गर्ने भनी निर्णय गरियो। हुलाकी सडकको दायाँ बायाँ ३५ मिटर व्यवसायिक र त्यसपछि ५० मिटर आवासीय र अन्य कृषि क्षेत्र निर्धारण। गुगौली देखि नेवलागंज हुदै जवावैराठ जाने बाटोको दायाँ बायाँ २५ मिटर आवासीय र बाकी क्षेत्र कृषि क्षेत्र निर्धारण। जवावैराठ देखि मध्यनगर हुदै विरनगर जाने बाटो नयाँगाउ देखि भगिरामपुर जाने बाटोको दायाँ बायाँ २५ मिटर आवासीय र अन्य कृषि क्षेत्र निर्धारण। अन्य सबै सडकको दायाँ बायाँ २० मिटर आवासीय र अन्य क्षेत्र कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो।

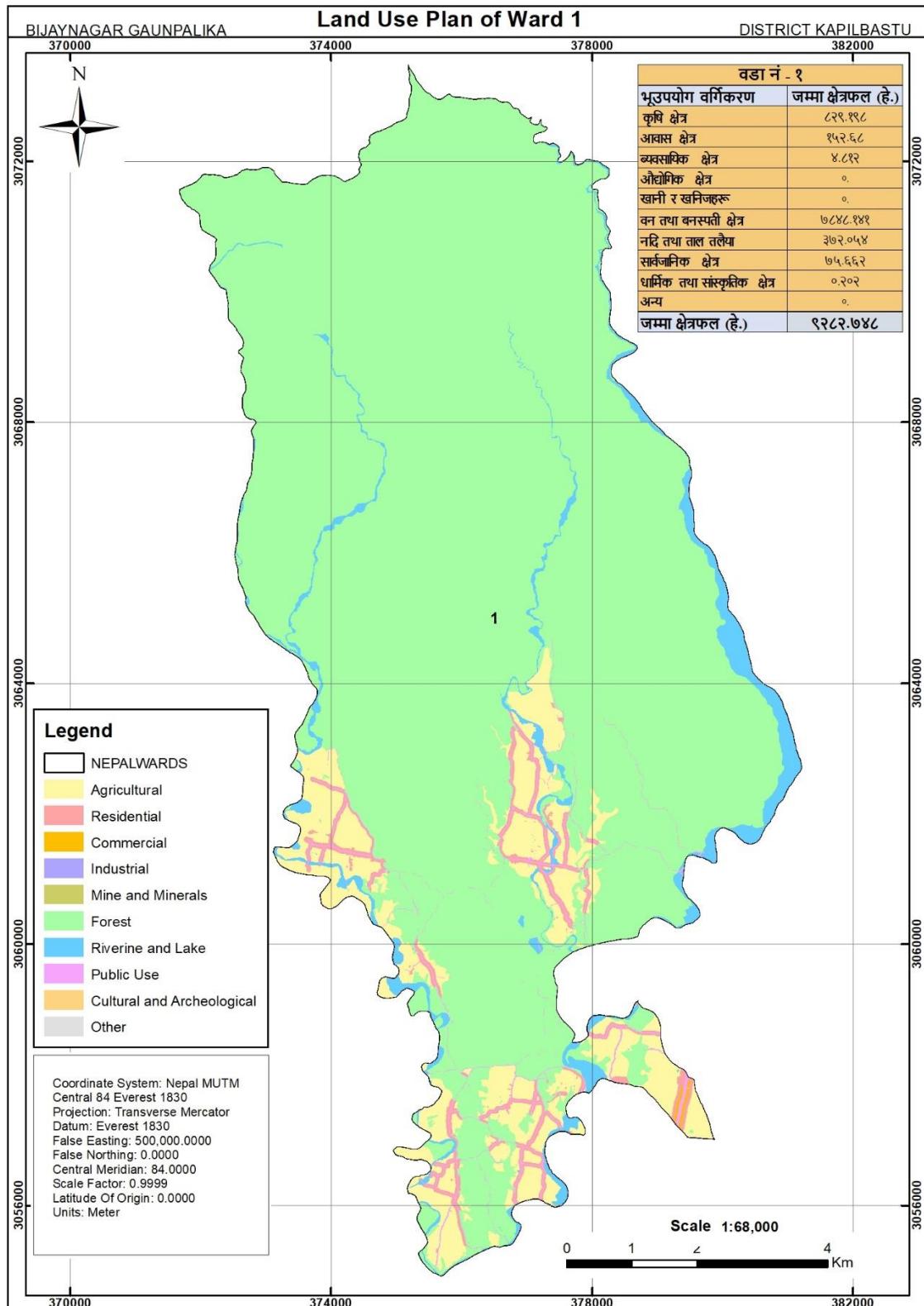
तालिका १२ : वडा नं. १ को आगामी १०-१५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

वडा नं - १		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	८२९.२०	८.९३
आवास क्षेत्र	१५२.६८	१.६४
व्यावसायिक क्षेत्र	४.८१	०.०५
औद्योगिक क्षेत्र	०.००	०.००
खानी र खनिजहरू	०.००	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	७८४८.१४	८४.५५
नदि तथा ताल तलैया	३७२.०५	४.०१
सार्वजनिक क्षेत्र	७५.६६	०.८२
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.२०	०.००
अन्य	०.००	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	९२८२.७५	१००.००



वृत्तचित्र नं.१० : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. १ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

भू-उपयोग योजनाको मस्तौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका



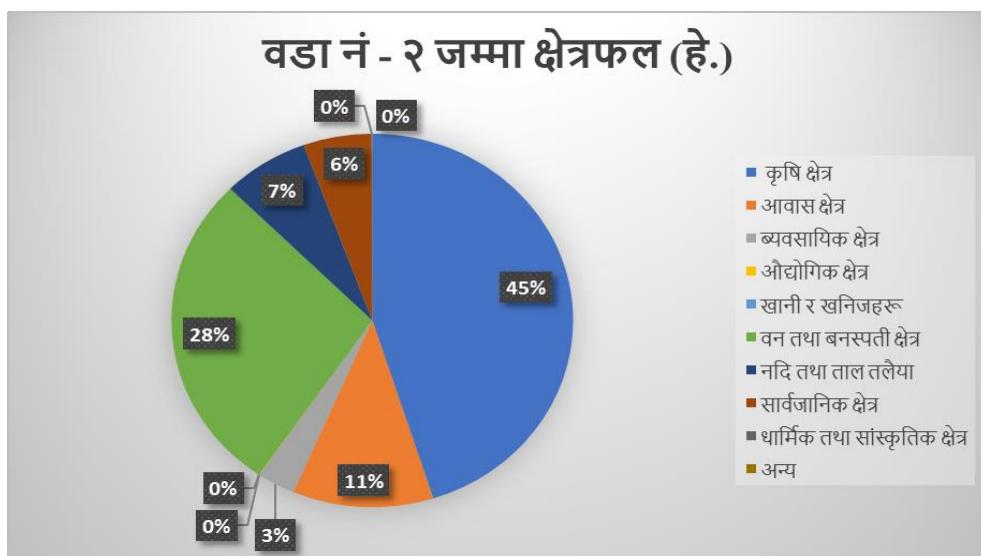
नक्शा नं.१३ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. १ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

वडा नं.२ को भू-उपयोग प्रक्षेपण

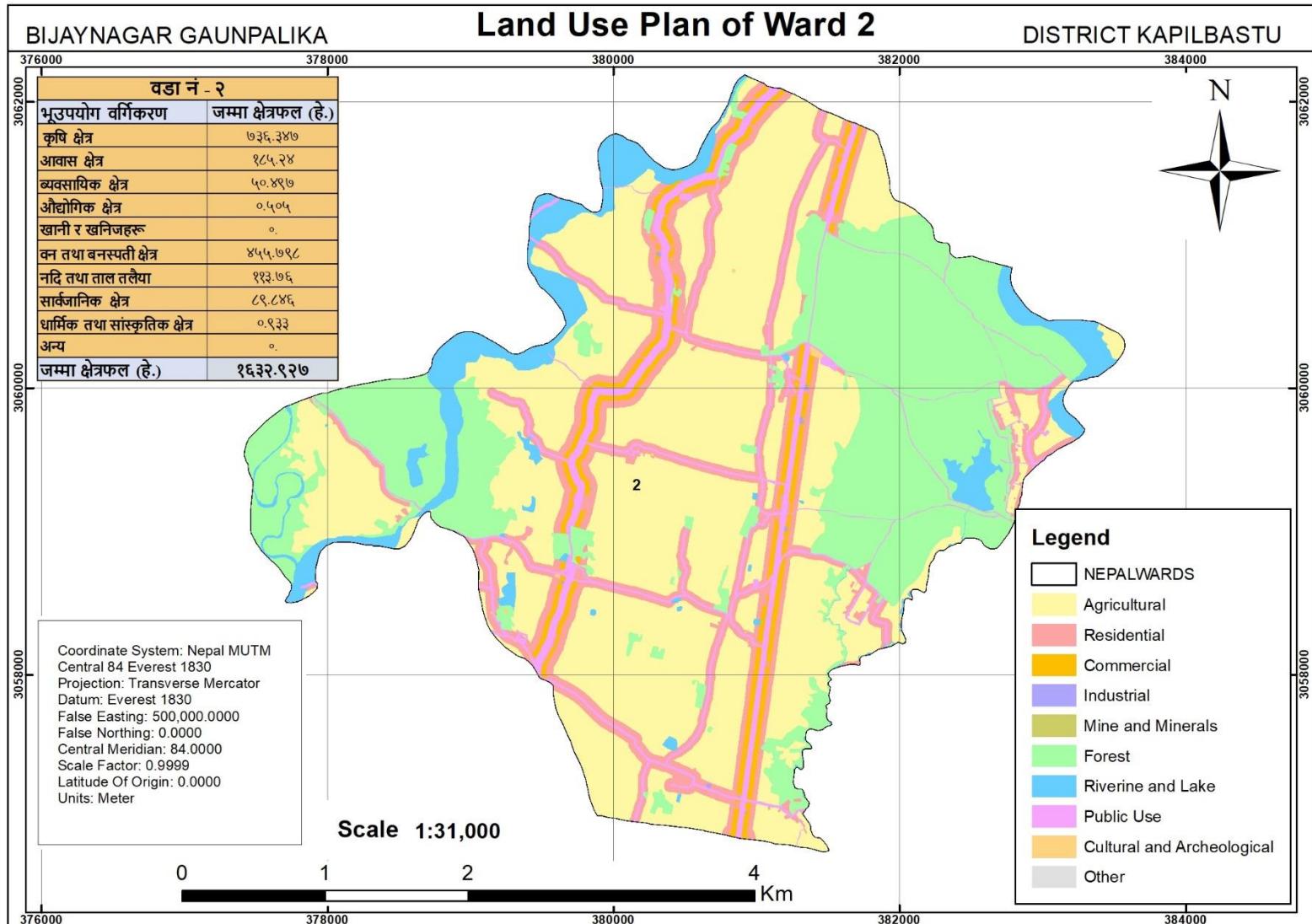
विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.२ को जम्मा क्षेत्रफल १६३२.९३हे. रहेको छ. जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ४५.०९%, आवास क्षेत्र ११.३४%, व्यावसायिक क्षेत्र ३.०९%, औद्योगिक क्षेत्र ०.०३%, वन तथा वनस्पतिको क्षेत्र २७.९१%, रहेको छ भने सार्वजनिक क्षेत्र ५.५०%, क्षेत्रफल फैलिएको छ. माथि छलफल गर्दा यस विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. २ अन्तर्गत तपशिल अनुसारको क्षेत्र निर्धारण गर्ने भनी निर्णय गरियो। गहिरा देखि जल्लहिया हुँदै पडरिया जोडने सडकको नाम कृषि सडक आ.टि.ओ हुलाकी सडकको दायाँ बायाँ ३५ मिटर व्यावसायिक, आवासी र बाकी क्षेत्र निर्धारण। हुलाकी लोहरौला देखि आ.टि.ओ.को सडक मध्वानगर, आर.टि.ओ.मगरघट्टा सडक हुलाकी आर.टि.ओ.बगहिया सडक हुलाकी गुगौली पडरिया आर.टि.ओ.को दायाँ बायाँ ३० मिटर आवासी र अन्य कृषि क्षेत्र निर्धारण। अन्य सडकको दायाँ बायाँ २५ मिटर आवासीय र बाकी कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो।

तालिका १३ : वडा नं.२ को आगामी १०-१५वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

वडा नं - २		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	७३६.३५	४५.०९
आवास क्षेत्र	१८५.२४	११.३४
व्यावसायिक क्षेत्र	५०.५०	३.०९
औद्योगिक क्षेत्र	०.५०	०.०३
खानी र खनिजहरू	०.००	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	४५५.८०	२७.९१
नदि तथा ताल तलैया	११३.७६	६.९७
सार्वजानिक क्षेत्र	८९.८५	५.५०
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.९३	०.०६
अन्य	०.००	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१६३२.९३	१००.००



वृत्तचित्र नं.११ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.२ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण



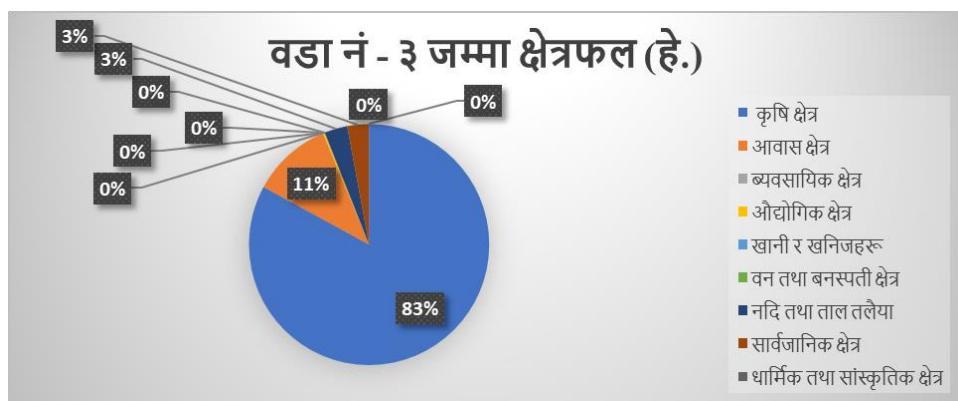
नम्बरा नं.१४ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.२ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

वडा नं.३ को भू-उपयोग प्रक्षेपण

विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.३ को जम्मा क्षेत्रफल १६४२.६३हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ८२.९३%, आवास क्षेत्र १०.७८%, व्यावसायिक क्षेत्र ०.०४%, औद्योगिक क्षेत्र ०.२०%, वन तथा वनस्पतिको क्षेत्र ०.०४%, रहेको छ भने सार्वजनिक क्षेत्र २.८६%, क्षेत्रफल फैलाएको छ। यस गाउँपालिकाको उगडई गाउँ देखि जगदीशपुर मूल बाटो देखि अमलहवा जाने बाटो सम्मको मूल बाटो देखि दायाँ बायाँ ३५ मिटर व्यावसायिक क्षेत्र र थप दायाँ बायाँ ५० मिटर आवासीय क्षेत्र कायम गर्न निर्धारण गर्ने निर्णय गरियो। पत्थरदेइया मूल चोकको मूल बाटो देखि दायाँ बायाँ ३५ मिटर व्यावसायिक क्षेत्र थप ५० मिटर आवासीय क्षेत्र कायम गर्न निर्धारण गर्ने निर्णय गरियो। उगडई गाउँदेखि छिटाईडिहवा जाने भित्री बाटो देखि दायाँ बायाँ ३० मिटर सम्म आवासीय क्षेत्र कायम गर्न निर्धारण गर्ने निर्णय गरियो। जगदीशपुर पोखरा चोक देखि उदयपुर भट्टनीखोला सम्म मूल बाटो देखि दायाँ बायाँ ३५ मिटर सम्म व्यावसायिक र थप ५० मिटर सम्म आवासीय क्षेत्र कायम गर्न निर्धारण गर्ने निर्णय गरियो।

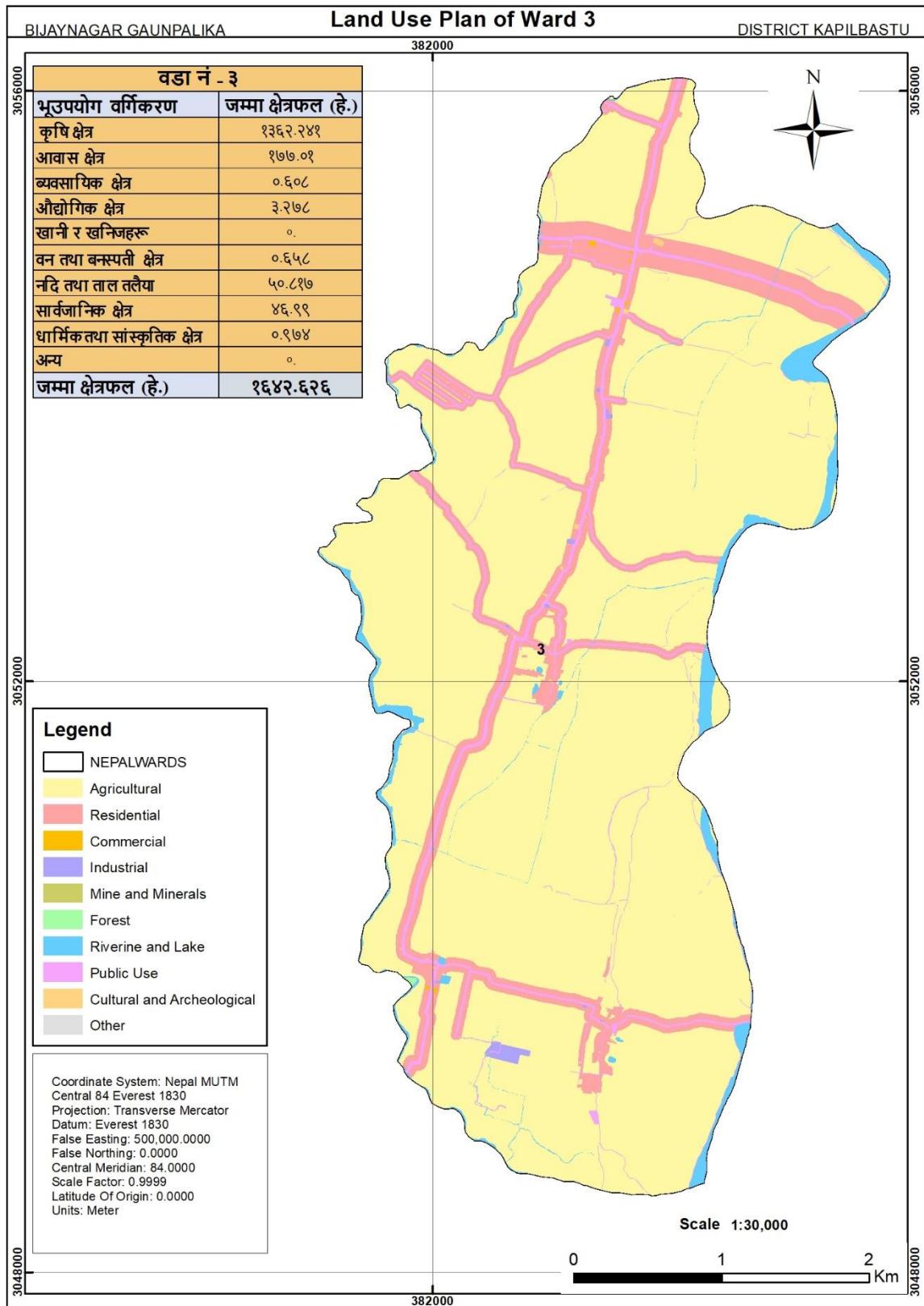
तालिका १४ : वडा नं. ३ को आगामी १०-१५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

वडा नं - ३		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	१३६२.२४	८२.९३
आवास क्षेत्र	१७७.०१	१०.७८
ब्यवसायिक क्षेत्र	०.६१	०.०४
औद्योगिक क्षेत्र	३.२८	०.२०
खानी र खनिजहरू	०.००	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	०.६६	०.०४
नदि तथा ताल तलैया	५०.८२	३.०९
सार्वजानिक क्षेत्र	४६.९९	२.८६
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.९७	०.०६
अन्य	०.००	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१६४२.६३	१००.००



वृत्तचित्र नं.१२ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.३ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

भू-उपयोग योजनाको मस्तौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका



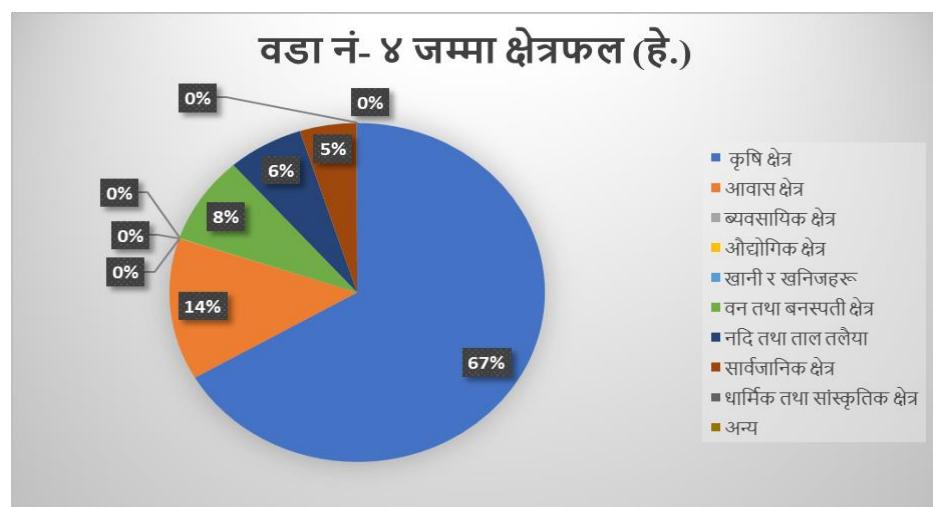
नक्शा नं.१५ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.३ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

वडा नं.४ को भू-उपयोग प्रक्षेपण

विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.४ को जम्मा क्षेत्रफल ९४८.१०हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ६६.६१%, आवास क्षेत्र १३.५४%, व्यावसायिक क्षेत्र ०.०१%, औद्योगिक क्षेत्र ०.०३%, वन तथा वनस्पतिको क्षेत्र ८.३४%, रहेको छ भने सार्वजनिक क्षेत्र ४.८८%, क्षेत्रफलमा फैलिएको छ। यस गाउँपालिकाको वडा नं.४ मा सबै मूळ्य सडकको दायाँ बायाँ १० मिटर व्यवसायिक त्यसपछि ४० मिटर आवासीय र अन्य कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो। त्रिपालनगरको शाखा सडकको दायाँ बायाँ १० मिटर व्यवसायीक र अन्य आवासीय क्षेत्र निर्धारण गरियो। बुद्धनगरमा भएका शाखा सडक दायाँ बायाँ ५ मिटर व्यवसायीक त्यसपछि ३५ मिटर आवासीय र अन्य कृषि क्षेत्र निर्धारण। अन्य सडकको दायाँ ८ बायाँ ५ मिटर व्यवसायीक त्यसपछि ३५ मिटर आवासीय र अन्य कृषि र कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो। जगदीशपुर पूर्व खोला सम्म सम्भावित औद्योगीक क्षेत्र निर्धारण गरियो।

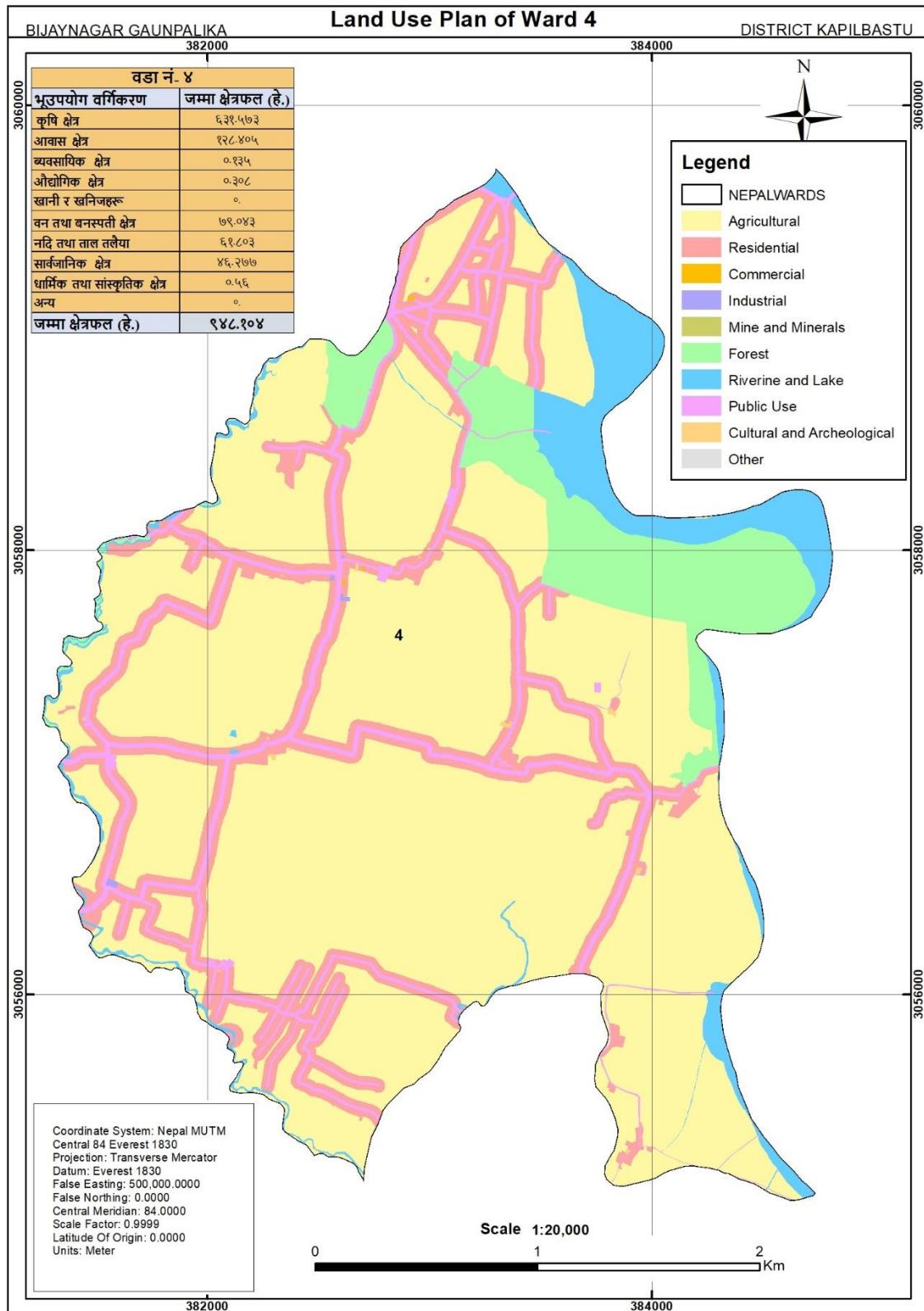
तालिका १५ : वडा नं. ४ को आगामी १०-१५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

वडा नं. ४		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	६३१.५७	६६.६१
आवास क्षेत्र	१२८.४१	१३.५४
ब्यवसायिक क्षेत्र	०.१३	०.०१
औद्योगिक क्षेत्र	०.३१	०.०३
खानी र खनिजहरू	०.००	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	७९.०४	८.३४
नदि तथा ताल तलैया	६१.८०	६.५२
सार्वजनिक क्षेत्र	४६.२८	४.८८
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.५६	०.०६
अन्य	०.००	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	९४८.१०	१००.००



वृत्तचित्र नं.१३ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.४ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

भू-उपयोग योजनाको मस्तौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका



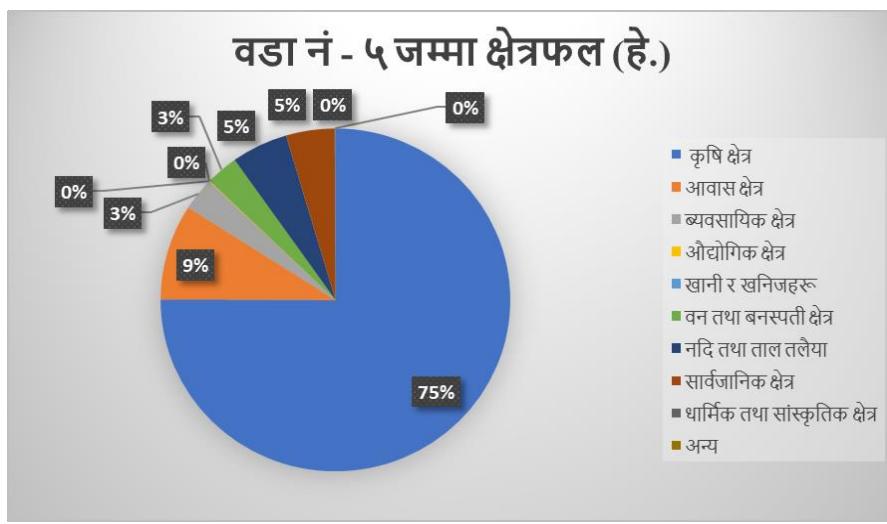
नक्शा नं.१६ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.४ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

वडा नं.५ को भू-उपयोग प्रक्षेपण

विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.५ को जम्मा क्षेत्रफल १३३४.४७हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ७५.०५%, आवास क्षेत्र ९.०२%, व्यावसायिक क्षेत्र ३.०९%, औद्योगिक क्षेत्र ०.०५%, वन तथा बनस्पतिको क्षेत्रमा ३.००%, ताल तथा तलैया क्षेत्र ५.२३% रहेको छ भने सार्वजनिक क्षेत्र ४.४९%, क्षेत्रफल फैलिएको छ। यस गाउँपालिकाको वडा नं.५ मा हुलाकी मार्गको दायाँ बायाँ ३० मिटर आवासीय क्षेत्र र अरु कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो। आर.टि.ओ बाटोको पूर्व र पश्चिम ३५ मिटर व्यवसायिक पछाडी ५० मिटर आवासीय र बाकी कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो। कृषि सडक छोडी अन्यबाटोको दायाँ बायाँ २० मिटर आवासीय र बाकी कृषि क्षेत्र त्यसैगरि पिपरी र बनगाई देखि पूर्व आर.टि.ओ.सम्म माहादेव र जुगुनिया गाउँ देखि पूर्व आर.टि.ओ.सम्म डालपुर नयाँवस्ती देखि पश्चिम डालपुर रिहवा देखि पूर्वा औद्योगिक क्षेत्रको सम्भवना क्षेत्र बोकेको देखिन्छ।

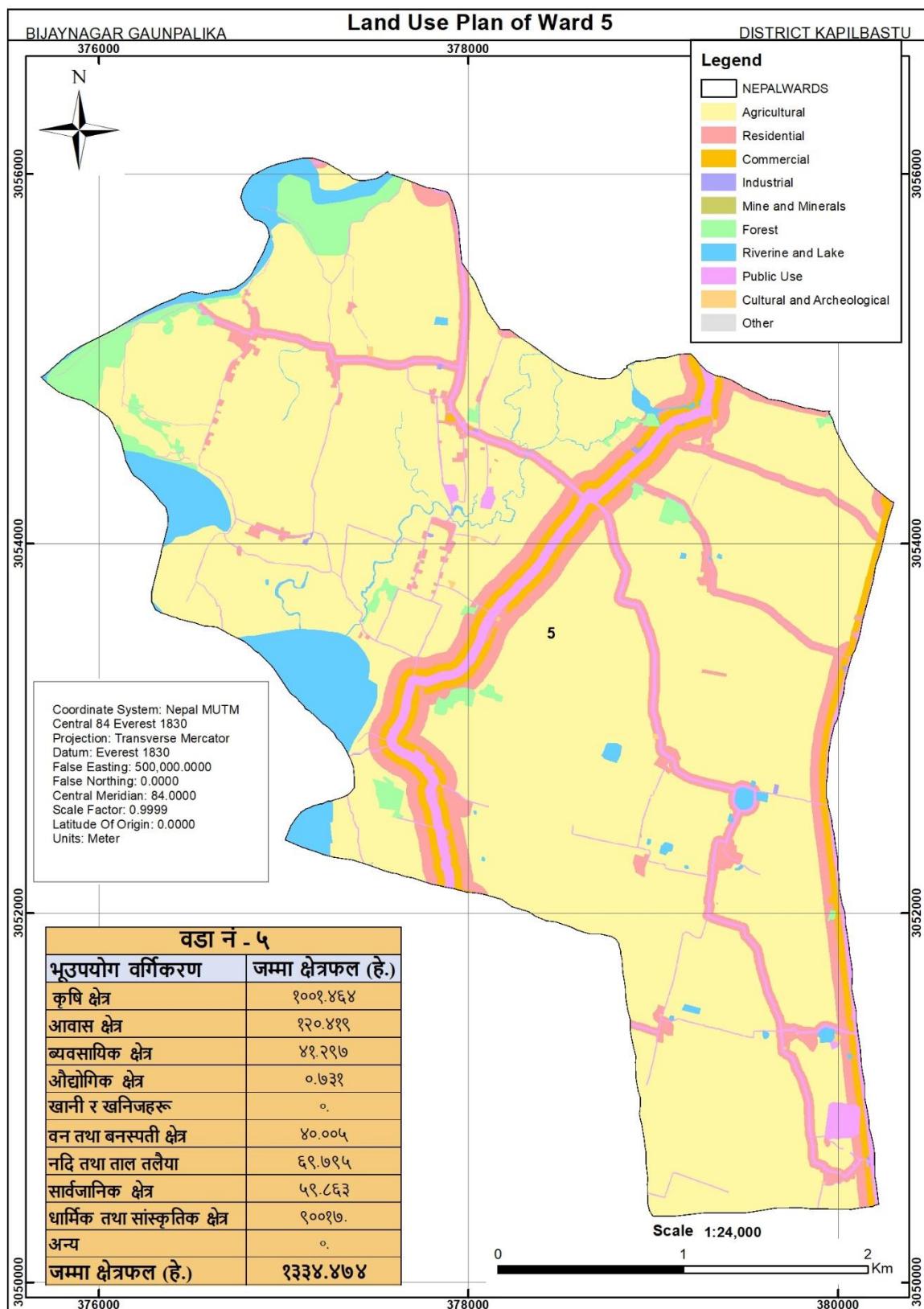
तालिका १६ : वडा नं. ५ को आगामी १०-१५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

वडा नं - ५		
भूउपयोग वर्गीकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	१००१.४६	७५.०५
आवास क्षेत्र	१२०.४२	९.०२
व्यवसायिक क्षेत्र	४९.३०	३.०९
औद्योगिक क्षेत्र	०.७३	०.०५
खानी र खनिजहरू	०.००	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	४०.००	३.००
नदि तथा ताल तलैया	६९.७९	५.२३
सार्वजानिक क्षेत्र	५९.८६	४.४९
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.९०	०.०७
अन्य	०.००	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१३३४.४७	१००.००



वृत्तचित्र नं.१४ : विजयनगर गाउँपालिका वडा न. ५ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

भू-उपयोग योजनाको मस्तौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका



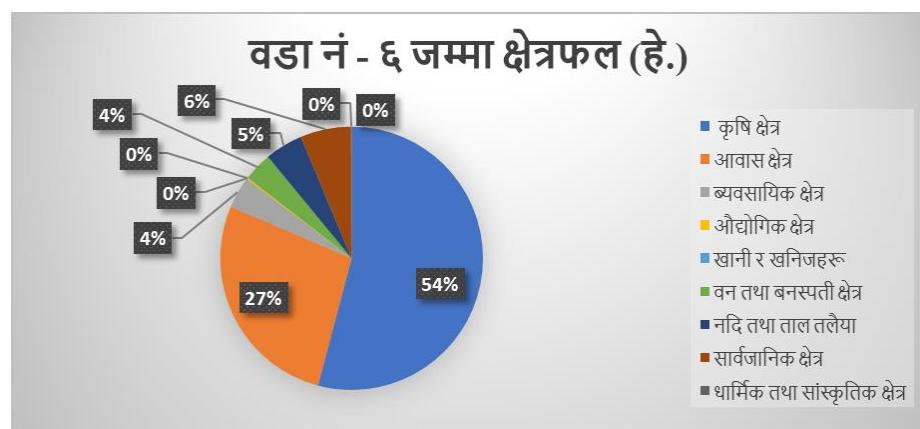
नक्शा नं.१७ : विजयनगर गाउँपालिका वडा न. ५ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

वडा नं.६ को भू-उपयोग प्रक्षेपण

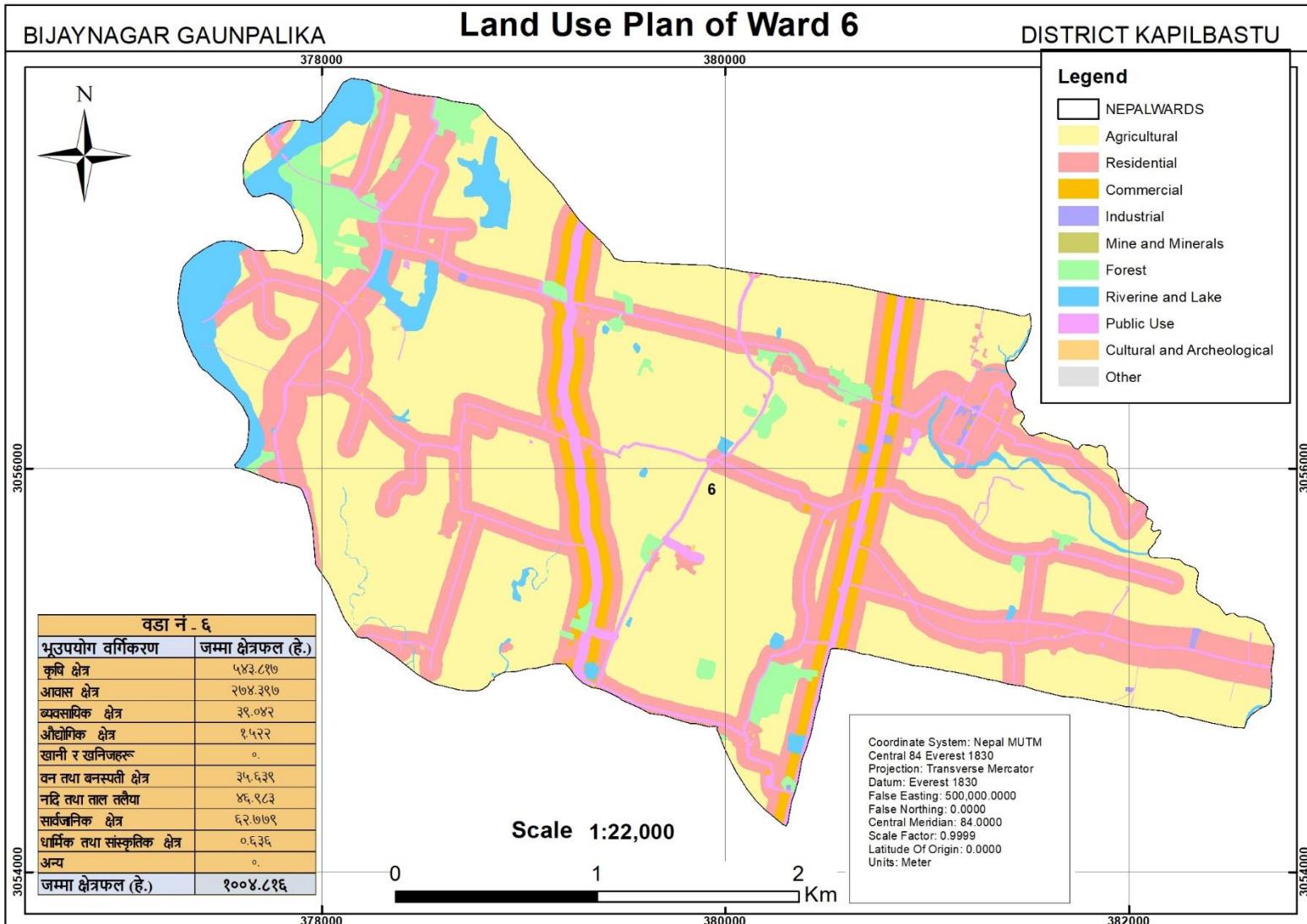
विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.६ को जम्मा क्षेत्रफल १००४.८२हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ५४.१२%, आवास क्षेत्र २७.३१%, व्यवसायिक क्षेत्र ३.८९%, औद्योगिक क्षेत्र ०.१५%, वन तथा बनस्पतिको क्षेत्र ३.५५%, ताल तथा तलैया क्षेत्र ४.६८% रहेको छ भने सार्वजनिक क्षेत्र ६.२५%, क्षेत्रफल फैलिएको छ। यस गाउँपालिकाको वडा नं.६ अन्तर्गत तपशिल अनुसार प्रेमनगर बद्दौर, खडैया व्यवसायिक क्षेत्र त्यसको ३५ मिटर दायाँ बायाँ व्यवसायिक क्षेत्र थप दायाँ बायाँ ५० आवासीय क्षेत्र कायम गर्न क्षेत्र निर्धारण गरियो। आर.टि.ओ. र हुलाकी सडकको दायाँ बायाँ ३५ मिटर व्यवसायिक क्षेत्र र पछाडी ५० मिटर आवासीय र अन्य कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो। अन्य सबै सडक ६ मिटर चौडाई भएको र त्यसको दायाँ बायाँ ५० मिटर आवासीय क्षेत्र र बाकी कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो।

तालिका १७ : वडा नं.६ को आगामी १०-१५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

वडा नं. ६		
भूउपयोग वर्गिकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	५४३.८२	५४.१२
आवास क्षेत्र	२७४.४०	२७.३१
व्यवसायिक क्षेत्र	३९.०४	३.८९
औद्योगिक क्षेत्र	१.५२	०.१५
खानी र खनिजहरू	०.००	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	३५.६४	३.५५
नदि तथा ताल तलैया	४६.९८	४.६८
सार्वजानिक क्षेत्र	६२.७८	६.२५
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.६४	०.०६
अन्य	०.००	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१००४.८२	१००.००



वृत्तचित्र नं.१५ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.६ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण



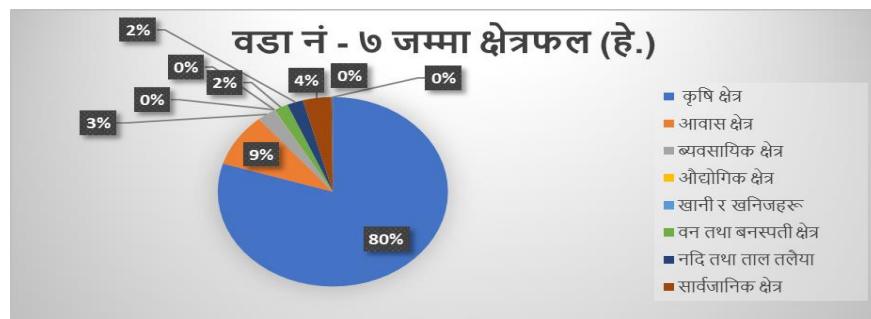
नक्शा नं.१८ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.६ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

वडा नं.७ को भू-उपयोग प्रक्षेपण

विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.७ को जम्मा क्षेत्रफल १४७१.७७हे. रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ७९.८०%, आवास क्षेत्र ९.०९%, व्यावसायिक क्षेत्र २.६२%, औद्योगिक क्षेत्र ०.०५%, वन तथा बनस्पतिको क्षेत्र १.९६%, ताल तथा तलैया क्षेत्र २.२६% रहेको छ भने सार्वजनिक क्षेत्र ४.००%, क्षेत्रफल फैलिएको छ। यस गाउँपालिकाको वडा नं.७ अन्तर्गत तपशिल अनुसार आर.टि.ओ, भुलयी मार्ग र हुलाकी सडकको ३५ मिटर दायाँ बायाँ व्यवसायिक क्षेत्र, त्यसको ५० मिटर दायाँ बायाँ आवासिक क्षेत्र र बाकी कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो। लालपुर-नरैनापुर-मोतीपुर, वडसुडवा देखि ढोडरी, गणेशपुर-छो अमौली-परसोहिया-मानपुर हुँदै खुरुहुरिया, भट्टी प्रेमनगर जाने सडकको दायाँ बायाँ ३५ मिटर आवासीय र बाँकी कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो। वडसुडवा दक्षिण सडक, त्रिवेणी राजमार्ग, गणेशपुर, मैनारी, गणेशपुर हुँदै आ.टि.ओ, गेहुवाजोत देखि पूर्व हुलाकीसडक, दुत्तपुर देखि दक्षिण हुलाकी सडक, विजय पथ मार्ग, धन्घरा/सिसवा देखि महादेव जोडने सडकको दायाँ बायाँ २० मिटर आवासीय अन्य कृषि सडक निर्धारण गरियो।

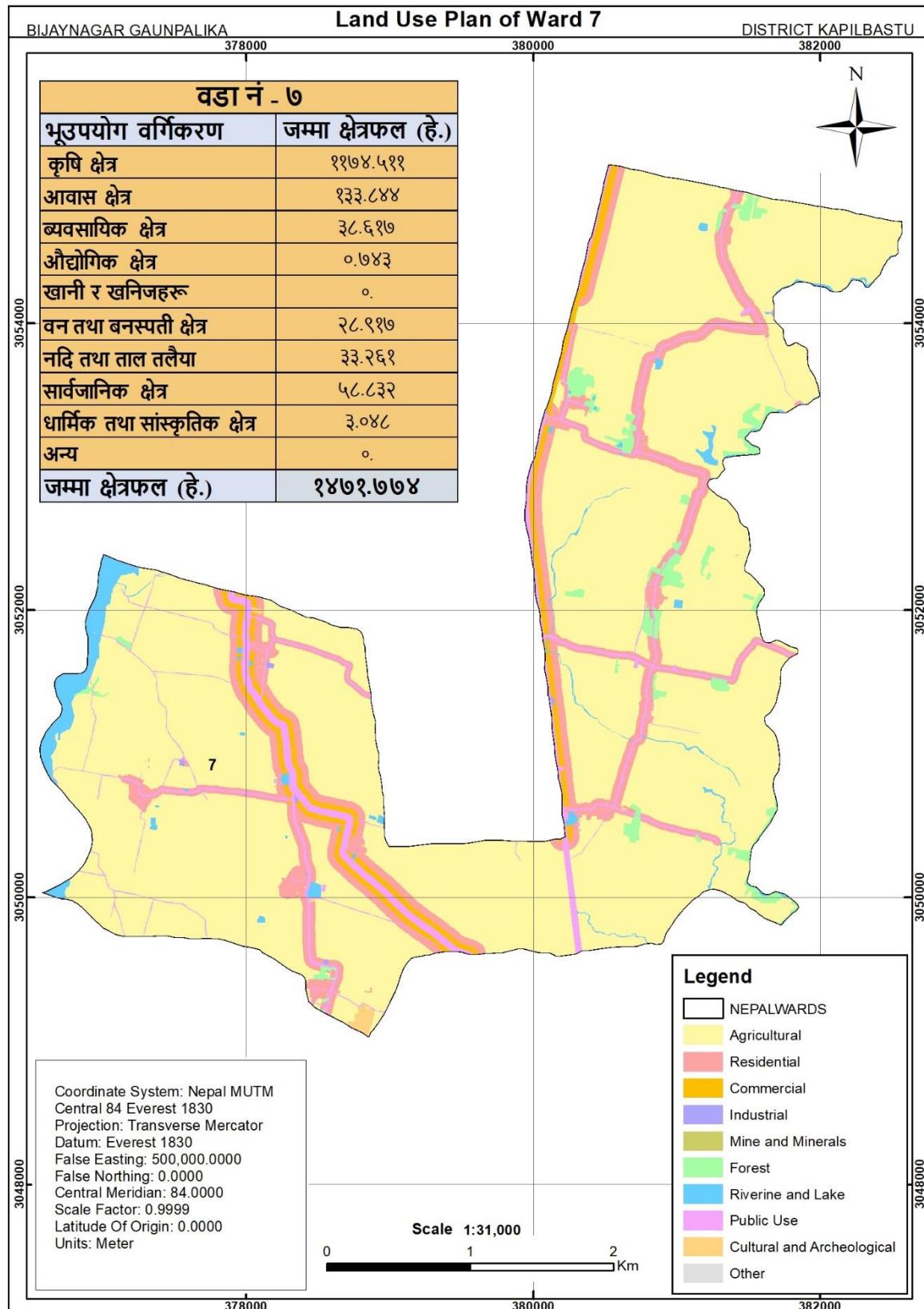
तालिका १८ : वडा नं.७ को आगामी १०-१५ वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

वडा नं - ७		
भूउपयोग वर्गिकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	क्षेत्रफल (%)
कृषि क्षेत्र	११७४.५१	७९.८०
आवास क्षेत्र	१३३.८४	९.०९
व्यावसायिक क्षेत्र	३८.६२	२.६२
औद्योगिक क्षेत्र	०.७४	०.०५
खानी र खनिजहरू	०.००	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	२८.९२	१.९६
नदि तथा ताल तलैया	३३.२६	२.२६
सार्वजानिक क्षेत्र	५८.८३	४.००
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	३.०५	०.२१
अन्य	०.००	०.००
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	१४७१.७७	१००.००



वृत्तचित्र नं.१६ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.७ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

भू-उपयोग योजनाको मस्तौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका



नक्शा नं.१९ : विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.७ को आगामी १५ वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

जोखिम युक्त क्षेत्रको अध्ययन

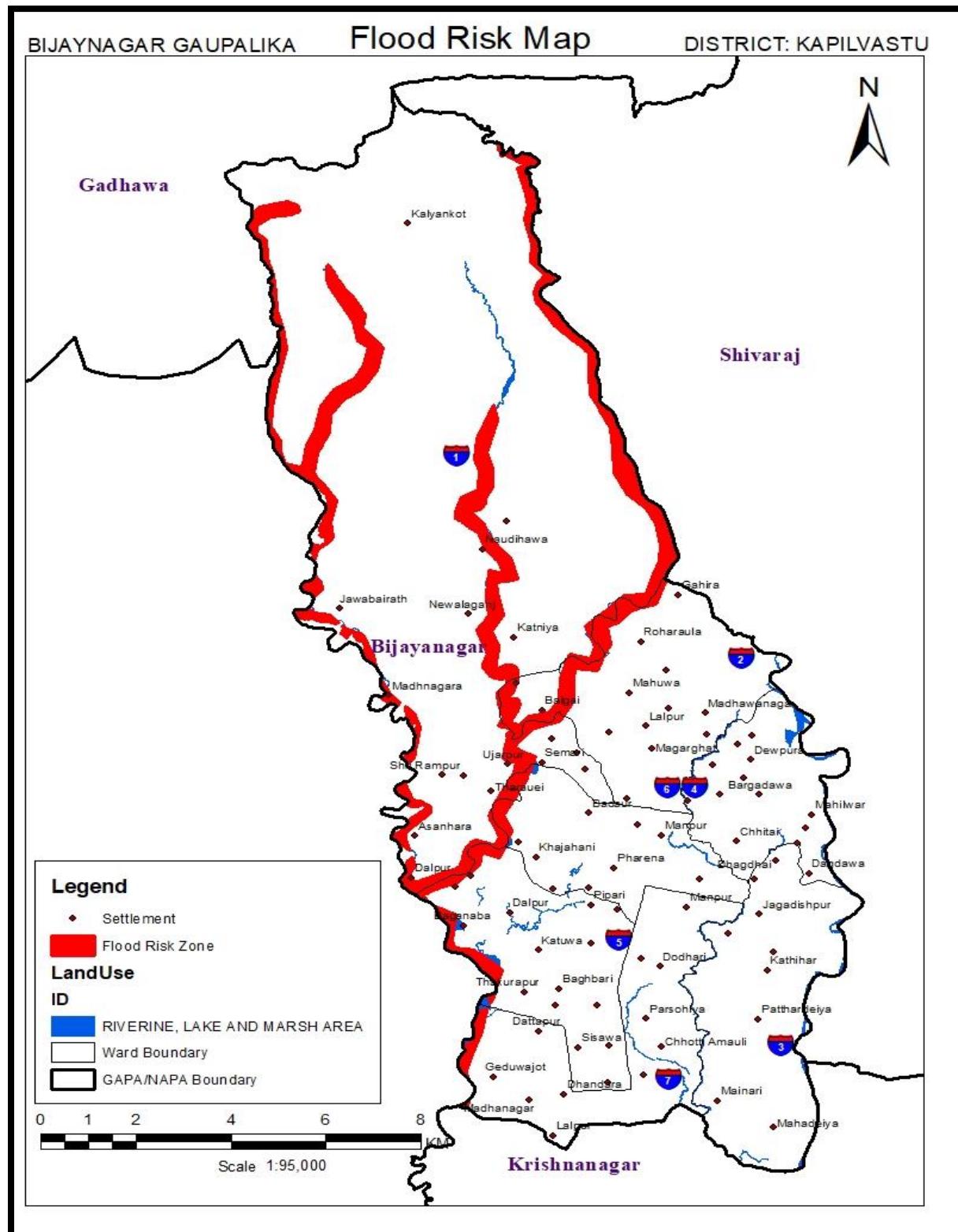
विजयनगर गाउँपालिका तराई क्षेत्रमा पर्छ र यस क्षेत्रमा पहिरोको खतरा नभए पनि बाढीको जोखिम भने उच्च छ । विजयनगर गाउँपालिका पुरा जोखिम युक्त नभएपनि केही वडाका केही तटीय क्षेत्र जोखिममा रहेका छन् । जोखिममा रहेका वडाहरु मध्ये बडा नं.१ का कल्यानकोट, नौडीहवा, जवाभैरथ, कात्यनीया, माधनगर, बालगाई, सहीरापुर, असनहरा, डालपूर, जस्ता क्षेत्रहरु उच्च जोखिममा रहेको देखिन्छ ।

त्यस्तै गरी वडा नं.२,६,५,७ का केही भू-भागीय क्षेत्रहरु पनि जोखिमा रहेको देखिन्छ । वडा नं.१,२,६,५, उच्च जोखिममा रहेका छन् भने अरु वडामा खतर छैन । यस गाउँपालिकाको वडा नं.३,४, मा बाढीको जोखिम कम रहेको छ ।

वडा नं.१ मा रहेका धैरै जसो गाउँहरुमा बाढीको खतरा भएको हुनाले सो बस्तीहरुलाई अरुनै क्षेत्रमा स्थानान्तरण गर्दा उच्च जोखिमको विनाश रोकन सकिन्छ । यस वडाको जवाभैरथ, माधनगर, सहिरामपु गाउँ मध्ययम जोखिममा पर्दछन् ।

वडा नं.२ को केही क्षेत्र जोखिम युक्त छ भने केही क्षेत्रका गाउँ सुरक्षा अपनाई बस्नुपर्ने देखिन्छ । यस वडामा रहेका गाहिरा, रोहराउला, महुवा, बालगाई गाउँहरु जेखिम क्षेत्र देखि नजीक भएकाले सुरक्षा अपनाउनु पर्ने देखिन्छ ।

वडा नं.५का केही क्षेत्रहरु जोखिम युक्त छ भने केही क्षेत्रका गाउँ बगानाबा, थाकुरपुर गाउँहरु उच्च जोखिममा भएका हुदाँ सुरक्षा अपनाई बस्नुपर्ने देखिन्छ । अन्य बस्तीहरुमा बाढीको जोखिम कम रहेको देखिन्छ । वडा नं.७ का पनि केही गाउँहरुमा जोखिमको प्रभाव रहेको छ र बाकी गाउँमा जोखिमको प्रभाव न्युन रहेको देखिन्छ । वडा नं.४,३, प्राय धैरै जसो गाउँहरु सुरक्षित रहेको देखिन्छ ।



परिच्छेद ५ निश्कर्ष

विजयनगर गाउँपालिका तीव्र रूपमा शहरीकरण भइरहेको क्षेत्र हो । यस भेगमा नजिकका मध्य पहाडी भेगका मानिसहरु व्यापक रूपमा बसाई सरेर आउने गरेका छन् । विभिन्न भौतिक, सेवा, सुविधा, जस्तै शिक्षा, स्वास्थ्य, आर्थिक सम्भावना एवं उब्जाउ भूभाग साथै भौतिक पूर्वाधारहरुको विकासका कारण यो क्षेत्रमा धेरै मानिसहरु केन्द्रित हुने क्रम केही दशक यता बढिरहेको छ । बढ्दो जनसंख्या एवं विकास निर्माणका क्रियाकलापहरुले भूउपयोगमा परिवर्तन आउनु स्वभाविक रहेका र सोही अनुसार जनसंख्या वृद्धि र शहरीकरण एवं वस्ती विकास हुने क्रम जारी रहने सजिलै पूर्वानुमान गर्न सकिन्छ । बसाई सराई र तीव्र जनसंख्या वृद्धिसँगै कृषि योग्य भूभागहरु आवासीय क्षेत्रमा रूपान्तरण हुँदै गएका छन् भने नयाँ वस्तीहरु कृषि योग्य जमिनहरुमा विस्तार भइरहेका छन् । मानिसहरु शहर आसपासका क्षेत्रहरु तथा सडक सञ्जाल आसपासमा बढी केन्द्रित भएको पाइएको छ ।

विजयनगर गाउँपालिकाको हालको अवस्थासँग आगामी १५ वर्षको अवस्था तुलना गर्दा कृषियोग्य जमिन ठूलो परिमाणमा घट्ने देखिन्छ भने आवासीय क्षेत्र तथा व्यावसायिक क्षेत्र व्यापक बढ्ने देखिन्छ । यसको प्रमुख कारक तत्व भनेको बढ्दो जनसंख्या तथा वसाइँसराइले निम्त्याएको चक्काबन्दी र खण्डीकरण नै हो । जनसंख्या तीव्र वृद्धि हुनु र कृषियोग्य जमिनमा वस्ती बस्दै जानाले जमिनको चक्काबन्दी हुन गई क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्व घट्ने निश्चित छ । वन सम्पदा वातावरणीय सन्तुलन कायम राख्ने एक संवाहक हो जुन गौरादह गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण अंशको रूपमा रहेकोछ तथापि यस गाउँपालिकाको वन जंगलले ओगटेको क्षेत्र भने सिमीत नै छ ।

यसरी तयार गरिएको यो भू उपयोग जनालाई भू उपयोग परिषद गठन गरी कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ । यस अघि सरोकारवालाहरुसँग छलफल गरी भू उपयोग परिषदको निर्णय अनुसार कार्यान्वयन गर्न वा वर्गीकृत भू उपयोलाई परिवर्तन गर्न सकिनेछ ।

References

Government of Nepal Local Government Operation Act 2074 B.S.

Constitution of Nepal-2072

NLUP (National Land use Project), (2012): National Land Use Policy 2012

NLUP (National Land use Project), (2012): Land use plan implementation Guidelines

NLUP (National Land use Project), (2015): National Land Use policy 2015,

UN-Habitat Nepal, Land project Team (2015): Participatory Land Use Planning and Implementation Project.

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४:

राष्ट्रिय भू नीति २०७५:

भूउपयोग ऐन २०७६

अनुसूची १ गाउँपालिकाले निर्धारण गरेका आगामी भू-उपयोगका आधार

बडा नं. १



आज मिति २०७९, १०, । ११ गतेका दिन, यस भू-उपयोग, गाउँपालिका बडा नं. १ का बडाइयमा श्री ईन्हर थारु ज्युको अध्यक्षतामा भूमि वर्गिकरण सम्बन्धीय बैठक, वसो तपसिलको उपस्थितिमा निम्न प्रस्तावहरु माथी छलफल गरि निर्णय गरियो।

तपसिल:

क्र.सं.	नामथर	पद	हस्ताक्षर	कैफियत
१	श्री ईन्हर थारु	संयोजक		
२	श्री चिवेनी कोरी	बडा सदस्य		
३	श्री तिजमान राई	बडा सदस्य		
४	श्री जुपुरी दमाई	बडा सदस्य		
५	श्री दमनीसरा राना	बडा सदस्य		
६	श्री कुपाल चौधरी	समाजसेवी		
७	श्री मुकेश थारु	"		
८	श्री विन्दुलाल थारु	"		
९	श्री रमेश चन्द्र थारु	"		
१०	श्री संगम खटिक	"		
११	श्री राम प्रताप कलवार	"		
१२	श्री मंगरे	"		
१३	एस्ट्राइ अर्जपद्धति			
१४	व्यून ले धापा	व्यवस्थापन		
१५	गाउँपालिका	प्रमुख		

प्रस्ताव नं. १-भूमि वर्गिकरण तपसिलमा दिइएको द्वेष अनुसार निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा।

क कृषि देव

ख आवासिय देव

ग थावास्तियिक देव

घ औद्योगिक देव

ड खानी तथा खनिज देव

च बन देव

छ नदि खोला ताल सिमसार देव

ज सार्वजनिक उपयोग देव

झ सासकूतिक तथा पुरातात्त्विक देव

भू-उपयोग योजनाको मस्तौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका

बडा नं. २



आज मिति २०७९।१०।११ गतेका दिन भू-उपयोग योजनाको बडा नं. २ का बडाध्यक्ष श्री नेपाल चौधरी ज्युको अध्यक्षतामा भुमि वर्गिकरण सम्बन्धी सर्वपक्षीय चैठक बसी तपसिलको उपस्थितिमा निम्न प्रस्तावहरु माथी छलफल गरि निर्णय गरियो।

तपसिल:

क्र.सं.	नामवर	पद	हस्ताक्षर	कैफियत
१	श्री नेपाल चौधरी	संचारक	प्रेस्टल	
२	श्री सोमई केवट	बडा सदस्य	खान्दू	
३	श्री सहरु भर	बडा सदस्य	२५०२०	
४	श्री रुलती देवी पाण्डे	बडा सदस्य	२०० लली	
५	श्री नितु दर्जी	बडा सदस्य	नील	
६	कृपाल चौधरी	समाजसेवी	कृष्ण	
७	रमेश्वा चौधरी	"	रमेश्वा	
८	झंगेर भर	"	झंगेर	
९	हरिभारायण चौधरी	"	हरिभारायण	
१०	तेलन प्रफुलवार	"	तेलन	
११	पिपा राजा	"	पिपा	
१२	बाल्न वसुर्कुपाण्डोती	बडा समिति	बाल्न	
१३	गोद्वा पराजुली	नियोगिक समिति	गोद्वा	
१४				
१५				

प्रस्ताव नं.१-भुमि वर्गीकरण तपसिलमा विडेको क्षेत्र अनुसार निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा।

- क कृषि क्षेत्र
- ख आवासिय क्षेत्र
- ग धावासयिक क्षेत्र
- घ औद्योगिक क्षेत्र
- ड खानी तथा खनिज क्षेत्र
- च बन क्षेत्र
- छ नदि खोला ताल सिमसार क्षेत्र
- ज सार्वजनिक उपयोग क्षेत्र
- झ सांस्कृतिक तथा पुरातात्त्विक क्षेत्र

भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका



निर्णय नं.१ माथी छलफल गर्दा यस विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.२ अन्तर्गत तपशील अनुसारको क्षेत्र निर्धारण गर्ने भनी
निर्णय गरियो ।

१. गहिरा देखि जल्लहिया हुँदै पडरिया जोड्ने सडकको नाम कृपि सडक
२. आ.टि.ओ हुलाकी सडकको दायौं र बायौं ३५ मिटर व्यवसायिक, आवासी र बाकी क्षेत्र निर्धारण ।
३. हुलाकी लोहरौला देखि आ.टि.ओ. सडक मध्वानगर, आ.टि.ओ.मगरघडा सडक हुलाकी आर.टि.ओ.वगहिया सडक
हुलाकी गुगौली पडरिया आर.टि.ओ.को दायौं बायौं ३० मिटर आवासिय र अन्य कृषि क्षेत्र निर्धारण ।
४. अन्य सडकको दायौं बायौं २५ मिटर आवासिय र बाकी कृषि क्षेत्र निर्धारण ।

कृषि क्षेत्र निर्धारण
कृषि क्षेत्र निर्धारण
कृषि क्षेत्र निर्धारण
कृषि क्षेत्र निर्धारण
कृषि क्षेत्र निर्धारण

वडा नं. ३

आज मिति २०८१ चाल पौष माहाना ०८ ग्रेन्ड का दिन अस
विजयनगर गाउँपालिका कठा नं. ३का बडा अद्यास ही
हुँदूध विकास समितिको उद्घाटन संगीजकत्वात् आमीर्णिर्द्वा
सम्बन्धी व्यविपक्षीय वैठक वर्ती तपशीलिङ्गो उपस्थितिमा
निम्न प्रस्ताव मात्रि छलाउन गीर तिर्थाय उरिएँ।

उपस्थिति

क्र.सं.	नाम अर्थ	पर्य	दस्तावेज
१.	श्री हुँदूध विकास समिति संस्थान	पर्य	पर्य
२.	श्री सौ. शई शुभलगान	बडा रुदाय -	पर्य
३.	श्री वाजे कुमार गाउँवा	बडा सदाय -	
४.	श्री जगता केकडा	बडा सदाय -	
५.	श्री मेहदी दस्ता		पर्य
६.	श्री नगती शाल चौधरी		पर्य
७.	श्री हुँदूध विकास समिति		पर्य
८.	श्री शुभारड आनिहार		पर्य
९.	श्री विनोद छान्गार्ग		पर्य
१०.	श्री हुँदूध वाज प्रसाद वरई		पर्य
११.	श्री हुँदूध वाज कमल राणा		पर्य
१२.	श्री गंगा राम पाली		पर्य

१३. श्री चैत्रेन्द्र गाँवि त्रिपाठी	प्राप्ति
१४. श्री सत्यम नारायण बर्हे	प्राप्ति
१५. श्री अष्टुल जोशित मु०	- प्राप्ति
१६. श्री शीर्ष कुमार गाद्वा	- प्राप्ति
१७. श्री राम जिवास शुरी <small>कै.वि.फि.पा. - संपर्कप्राप्ति</small>	
१८. श्री आलि हुसेन खान	प्राप्ति
१९. श्री जैराम कालिल मु०	- प्राप्ति
२०. श्री चर्कत श्रीहराम गतिहार	- प्राप्ति
२१. श्री दर्दि राम यादव	- प्राप्ति
२२. श्री राम कुमार यादव	प्राप्ति
२३. श्री कृष्ण प्रसाद आचार्य (ग्राम सभापति २०७५) <small>कै.वि.पा. - संपर्कप्राप्ति</small>	
२४. श्री छन्द बहादुर सुलार	- प्राप्ति
२५. श्री ईश्वर बहादुर यादव	- प्राप्ति
२६. श्री दिक्का बहादुर लेवाल	- प्राप्ति
२७. श्री विनाथ कुमार शिंघी	- प्राप्ति
२८. श्री विलपुरुष केपट	प्राप्ति
२९. श्री श्रीचरण लोहा	- प्राप्ति



दो बंगलोशपुर पंजारा जोड़ के से उत्तमपुर मरनी विना
याल गूल बाटों के से बाया बायाँ ३५ मियर राज
वाव सायिद र थाप ५० मियर याल आवसीपसेष
बंगल अर्म निर्वाशन गर्म निठोप गति ग्रो ।

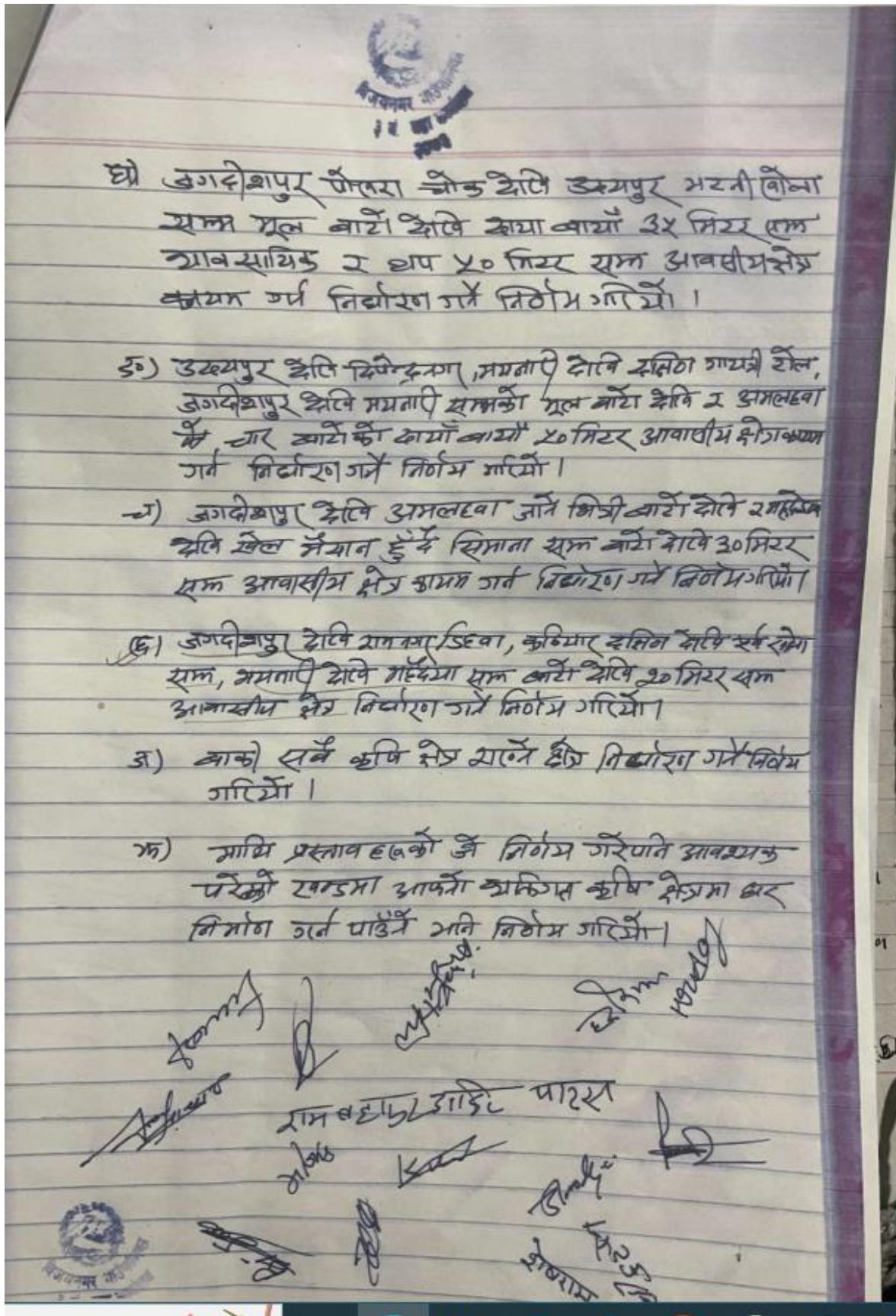
- ५०) उत्तरपुर के समाप्ति दोले झाला गायत्री रोल, उगदेशपुर के समाप्ति शासकों द्वाल जारी किए और असलहवा के चार बांधों को बांधों द्वारा ५० मिनट आवासीय क्षेत्रकथन गर्ने निर्धारण गर्ने निर्णय गरियो।

५१) उगदेशपुर के असलहवा जारी किए बाटों को देख राजहेतु देख खेल भेगन द्वारा हुए क्षितात शाल बाटों दोले ३० मिनट शाल आवासीय क्षेत्र भाग्य गर्ने निर्धारण गर्ने निर्णय गरियो।

५२) उगदेशपुर दोले शाल भाग्य दिवा, कविमार द्वितीय दोले राम रोम राम, अमापापुर दोले गाहैदग्गा शाल बाटों के द्वारा ७० मिनट द्वारा आवासीय क्षेत्र निर्धारण गर्ने निर्णय गरियो।

५३) बाकी सबै क्षेत्र भाग्य द्वारा हुए निर्धारण गर्ने निर्णय गरियो।

५४) माध्य प्रस्ताव छालको जै निर्णय जरै पनि आवश्यक परेको रखडासा आफ्तो क्षमिता द्वारा क्षेत्र भाग्य निर्गाग उर्व पाउँते भन्ने निर्णय गरियो। ॥





प्रस्तावना नं. ७ : अमित बर्जीकुरा द्योतीलमा दिएरको
शेष अद्युता निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा।

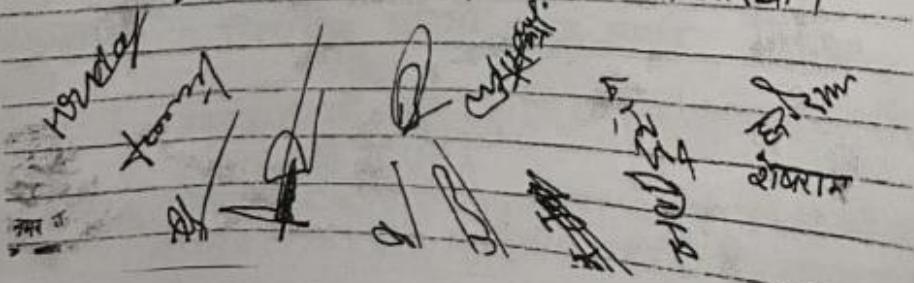
- a) नृषि भेड़
 - b) आनासीय भित्र
 - c) थामस्यायिक भेड़
 - d) औंडोजिड भेड़
 - e) खानी तथा खलिज भेड़
 - f) बत भेड़
 - g) नदी, झोला, टाल, मिसार भेड़
 - h) घोड़जिड उग्गोलकों भेड़
 - i) होस्टिड तथा पुरातात्कु भवकों भेड़

मुस्लिम निर्णय नं. १ मार्गि दलाल गांधी जल विभागर
गाउणलिका बडा ने उ अकांत तपसील अनुसार कोशे
नियोजन गांवे भवि निर्णय गारियो।

- (c) उडाई गाड़ के लिए जगदीपापुर स्टेल बार्डों को असलखा उर्दिं बार्डों रामको ग्रल बार्डों के लिए जगयों बाया ३५ मिट्टर व्याप्त्यायिक शीत्र र थप जगयों बायों ५० मिट्टर आवश्यक शीत्र लि कायम गर्ने नियोजन गर्ने विषय गढिएँ।

(d) पत्थरदेह्या ग्रल चोक्कों स्टेल बार्डों को जगयोंको ३५ मिट्टर व्याप्त्यायिक शीत्र र थप ५० मिट्टर आवश्यक शीत्र कायम गर्ने नियोजन गर्ने विषय गरिएँ।

ग) छगड़ी माझे कोणि चिटाई दिवा जोन जिसे बोटे
कोणि कायां नायां ३० मिट्टर प्रति आवसीयता
कायग गते जिल्हारा गर्भ लिठाय बाट्या।



वडा नं. ४

अजा असो २०६५ रात्रि १२ गोले १५० चम्प विषय
 १८८ गाउपालिङ्ग | बडा ८७. अध्यक्षा श्री गुलाम एवं
 कृष्ण उपर्याका अध्यक्षात्मा श्री महाकार्त्तुर राजवंशात् तत्पर
 एवं सुनामात् इलाज प्राप्तिको वाहन, समाजसेवा, बडा वास
 उपका श्रेष्ठ वही तपाला बमाजन्त्र प्रदानकारी इलाज
 गाँग विषय गाउपा, उपका उपाला घोषणा २८३ ५।

१. श्री गुलाम राम कड़ल चम्प

२. श्री बद्रु जमा राम चम्प

३. श्री नेमारी लगार

४. श्री माना लगार

५. श्री राम द्वच्य चम्प

६. श्री देवार्थ लोहा चम्प

७. अयोध्या बडा अद्वि

८. बडल चम्प

९. श्री वि. चम्प

१०. खड़क श्री. चांद्य

११. लेनिटा वेलवार्ड देवराम

१२. श्री वि. चम्प

१३. चम्प चम्प

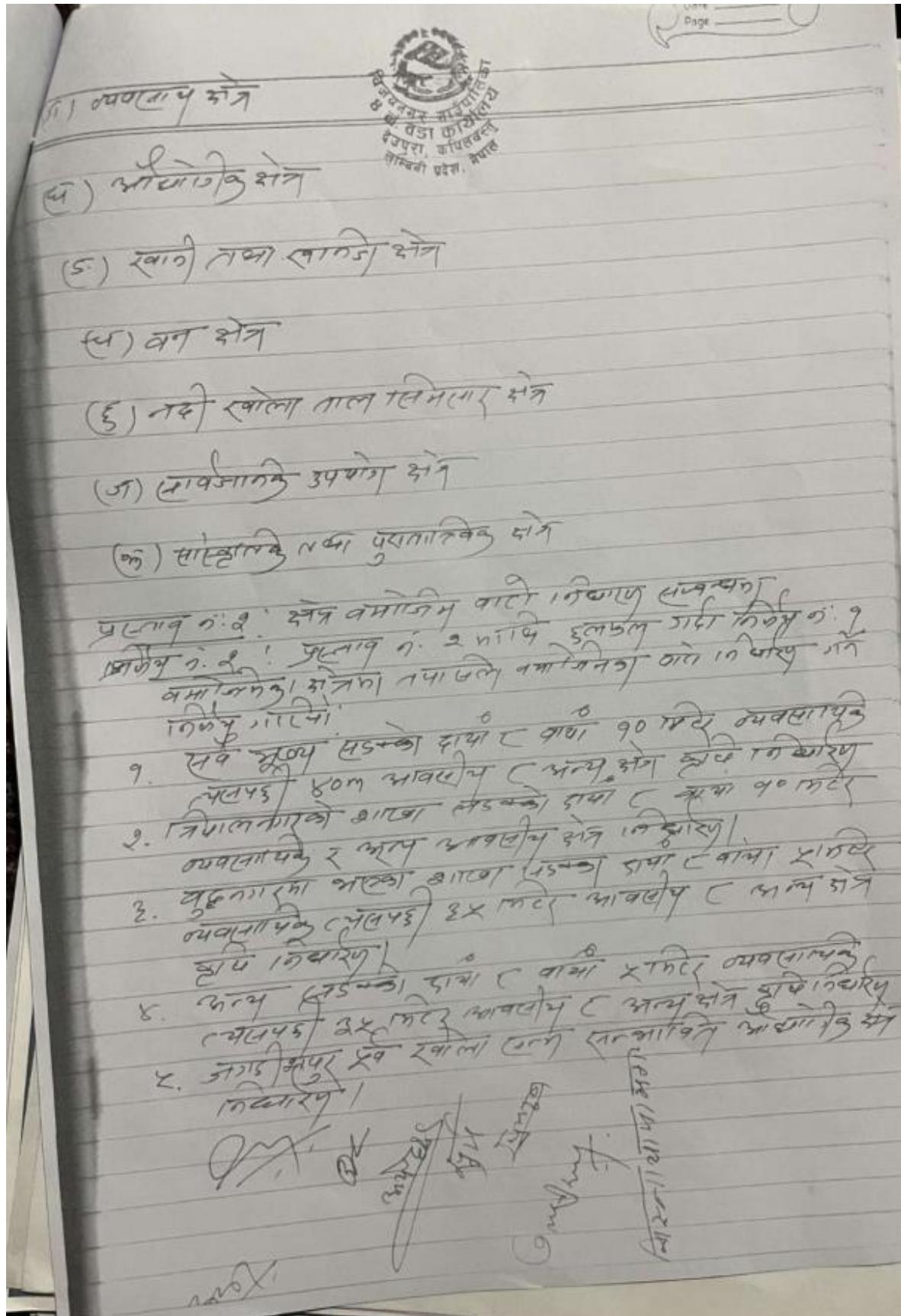
१४. तिलाक तिलाक चम्प

१५. सरताम चम्प

१८	ल. वा. गिरी		Date _____ Page _____
१९	अमिता. उमा भगवती	भुमि	
२०	ललिता. पुन भगवती	ललिता	
२१	वसन्तली खन	वसन्तली खन	
२२	हनमाते शेषासार	हनमाते	
२३	पारबती राई	पारबती राई	
२४	कुमारा सुना	कुमारा	
२५	मोहनरी घरी		
२६	नेत्रा चापा	नेत्रा	
२७	बिमला चापा	बिमला	
२८	नाराणी राना	Narani	
२९	ईशा सुरा घरी	ईशा	
३०	मनल घरी	मनल	
३१	लिमु बहादुर घरी	लिमु	
३२	रोम बहादुर रघुवरी	रोम बहादुर	
३३	दिला बहादुर खनी	दिला	
३४	परमापाल रामी	परमापाल	

३१	लो। जाति कुम्हे	प्राप्ति कुम्हे
३२	तुलसी राम चौधरी	बलीचौरी
३३	केतवंशादुरवनी -	
३४	यम पुराण उमे	यम
३५	प्रेम प्रलाद शुभ	प्रेम
३६	वाल प्रलाद शुभे	वाल
३७	पुरा नूर खाना	पुरा
३८	कुम्हे नूर "	कुम्हे
३९	हरिकेश	हरिकेश
४०	वाती राम चौहानी	वातीराम चौहान
४१	अनील कुमार सुकाल	अनील
४२	रजनी लाली	रजनी
४३	वेदवान कुमारी	वेदवान
४४	घोट्टा चौधारी	
४५	हन्दूर मिठा पाटडीपा	हन्दूर मिठा
४६	दोरी राम चौधरी	
४७	दफ्टारिया शुभ	
४८	राम चौरे माला	
४९	बरकरार जाही शुभ	
५०	बद्रादेव पात्री	महादेव
५१	वरकरार जाही	
५२	साहस्रलाला	
५३	सुराई राम	
५४		A. I. A. S.

५४	मन्दिर पाला।		मना
५५	बहुवर्षीय २०८०		
५६	मीना भुजेल		मीना
५७	मोहम्मद रफिक नाथ		मोहम्मद
५८	सदकुलाना मु०		सदकुला
५९	सोमवाराहुर रवी		सोमवाराहुर
६०	हरप्रतान अदमद श्र०		
६१			
६२	खुम्बा आलम राई		
६३	छालाकुमार राई		छालाकुमार
६४	निता तरामा		निता
६५	मो० भालतमसीया		मो० भालतमसीया
६६	निर्मल रेडी		
६७	सुधी राज किला		सुधी
६८	सुल ब. श्रीत		
६९	हरकालाल (चापु)		हरकालाल (चापु)
७०	केशव राज किला		
७१	सुल ब. श्रीत		
७२	हरकालाल (चापु)		हरकालाल (चापु)
७३	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
७४	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
७५	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
७६	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
७७	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
७८	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
७९	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
८०	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
८१	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
८२	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
८३	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
८४	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
८५	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
८६	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
८७	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
८८	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
८९	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
९०	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
९१	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
९२	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
९३	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
९४	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
९५	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
९६	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
९७	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
९८	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
९९	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		
१००	शुभ कालिरपु (प्राचीन)		



भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका

वडा नं. ५

आज मिति २०७९ साल पौस महिना ०९ गतेका दिन यस विजयनगर गाउँपालिकाको वडा नं. ५ का अध्यक्ष श्री अनवर मोहम्मद मुसलमान ज्युको संयोजकत्वमा भूमी वर्गीकरण सम्बन्धी सर्वपक्षीय सम्झौता बनाइएको छ। वैठक बसी तपशिलको बमोजिमको उपस्थितिमा निम्न प्रस्तावहरु माथी छलफल गरि निर्णय गरियो।

क्र.सं	नाम थर	पद	हस्ताक्षर	कै.
१	श्री अनवर मोहम्मद मुसलमान	संयोजक	अनवर	
२	श्री पाधव लाल नाहू	वडा सदस्य	पाधव	
३	श्री राजमती पासी	वडा सदस्य	राजमती	
४	श्री चन्द्रभान कोरी	वडा सदस्य	चन्द्रभान	
५	श्री सोनिया वि.क	वडा सदस्य	सोनिया	
६	श्री जहीरुल हसन खाँ		जहीरुल	
७	श्री मो. अकरम धुनिया		मो. अकरम	
८	श्री विष्णु प्रसाद पासी		विष्णु	
९	श्री ईजहार खाँ		ईजहार	
१०	श्री अल्लाफ हुसेन खाँ		अल्लाफ	
११	श्री उमानाथ भट्टार्की		उमानाथ	
१२	श्री टेक नारायण वि.क		टेक	
१३	श्री सुर्य कुमाल		सुर्य	
१४	श्री मुनु दरजी		मुनु	
१५	श्री राजेश कुमार उपाध्यया		राजेश	
१६	श्री डॉ रघु पर्वजुली	जिएमेक्स इन्डियन	रघु	
१७	श्री मदन खनाल	" "	मदन	
१८				
१९				
२०				
२१				
२२				
२३				
२४				
२५				
२६				
२७				

भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका

६

१.१ पूरी चार्गाकरण तपशिलमा दिइएको क्षेत्र अनुसार निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा ।

कृषि क्षेत्र

आवासिय क्षेत्र

थावासाधिक क्षेत्र

औधोगिक क्षेत्र

खानी तथा सुनिज क्षेत्र

बन क्षेत्र

मदी खोला ताल सिमसार क्षेत्र

सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र

सांस्कृतिक तथा पुरातारिक महत्वको क्षेत्र



प्रांय नं. १ माथि छलफल गर्दा यस विजयनगर गाउँपालिका वडा नं ५ अन्तर्गत तपशिल अनुसारको क्षेत्र निर्धारण गर्ने भनि
प्रांय गरियो

क	हुलाकी मार्गको दायाँ र बायाँ ३०मि क्षेत्र आवासिय र अह कृषि क्षेत्र ।
ख	आर.टि.ओ बाटोको पुर्व र पश्चिम ३५ मिटर व्यवासाधिक पछाडी ५० मिटर आवासिय र बाकी कृषि क्षेत्र ।
ग	कृषि सडक छोडी अन्यबाटोको दायाँ र बायाँ २० मिटर आवासिय र बाकी कृषि क्षेत्र ।
घ	पिपरी र बनगाई देखी पुर्व आर.टि.ओ सम्मा माहादेव र जुगुनिया गाउँ देखी पुर्व आर.टि.ओ सम्म ढालपुर नयावस्ती देखी पश्चिम ढालपुर रडिहवा देखी पुर्व औधोगिक क्षेत्रको सम्पर्कना क्षेत्र बोकेको
ङ	निर्णय नं. ९ को प्रस्ताव नं. ३ माथि यस विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. ५को अन्तर्गत रहेको जग्गा माथि जे निर्णय गरे पनि अवश्यक परेको खण्डमा आफ्नो व्यक्तिगत कृषि क्षेत्रमा घर निर्माण गर्ने पाउने भनि निर्णय गरियो ।

उपर्युक्त तपशिलमा दिइएको क्षेत्र अनुसार निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा ।

वडा नं. ६

क्र. सं.	नामशब्द	पद	लगाड़र
१.	प्रेम पहादुर कलापार	संयोजक	प्रेम पहादुर
२.	पिण्डि कुमार यादव	पडाखदाह	
३.	अर्थकामा वर्षदी	-	
४.	वालमाया कुमिती	"	वालमाया
५.	मिश्चु क विलाम यातु		विलाम
६.	राज कुमार यादव		राज कुमार
७.	राम प्रष्ट कुमी		राम प्रष्ट
८.	जित पहाड़ेर पुर		
९.	असुनी कुमार याह		असुनी कुमार
१०.	प्रकेज आलम खां		
११.	रामदेव कुमी		रामदेव
१२.	विव कुमार कुमी		विव कुमार
१३.	राम उत्तार यादव		राम उत्तार
१४.	राम नाथन प्रेम सुन्ता		राम नाथन
१५.	राम प्रसाद कुमी		राम प्रसाद
१६.	तुर भास्माद कुण्डा		तुर भास्माद
१७.	लालजी कुमी		लालजी
१८.	लाल शायल धोनी		लाल शायल
१९.	राम लाल कुमी		राम लाल
२०.	विप्रसाद याह		विप्रसाद
२१.	जडाइ यादव		जडाइ
२२.	बाम लिङम मोथ		बाम लिङम
२३.	जीरी शंकर वर्षदी		जीरी शंकर
२४.	पाने२०२ दिनी		पाने२०२ दिनी
२५.	गाड़ी फरपुली	जियोमेटिक्स इन्जिनियर	गाड़ी फरपुली

प्रलापने प : - भुगिर्वासकार्यात पहिलमा विजाको उत्तर अनुसार
निर्धारण गरेको थामा ।

क - कृषि सेत्र

ख - आवासिय हेत्र

ग - अग्नसामिक्षणीय

घ - औद्योगिक हेत्र

ड - खानीतशाखानिय हेत्र

च - वन हेत्र

ट - नदी, खोला, ताल, तिम्हारहेत्र

ज - याक्षरिक उपमौणको हेत्र

झ - संस्कृतिकृतथापुरातरिपक्षमहत्व हेत्र

निर्णय ने ७ मात्री इलाकाल जर्दा यस प्रियनगर गाउँ पालिका
वडाने द्वारा अन्तर्गत तापसिल अनुसारको हेत्र निर्धारण गर्ने भनि
निर्णय गरिए ।

१. उम्भणर वर्द्धार, टड्डाचालपात्रामिक्षणीय हेत्र ल्यसको ३५ मीटर
दाढा बाटा लाप सामिक्षणीय थप दमावाटा २० मीटर आवासिय
हेत्र कामगर्ने हेत्र निर्धारण गरिए ।

२. झार, घी, और छुलाको सडकको दाढा बाटा ३५ मीटर ल्यस
सामिक्षणीय हेत्र एवाडो ४० मीटर आवासिय र अन्य कृषि हेत्र
निर्धारण गरिए ।

३. अन्य लाई सडक दमीटर चौडाई भएको रथालको दाढा बाटा
४० मीटर आवासिय हेत्र र वाली कृषि हेत्र निर्धारण गरिए ।

४. रुड्नाल, शुडपनियाको वरिपरि लक्षापित औद्योगिकहेत्र
निर्धारण गरिए ।

५. शाकरण्हानी र खुरहार्या ग्रामेको वरिपरि औद्योगिक हेत्र
निर्धारण गरिए ।

६. निर्णय ने इको प्रलापमात्री प्रह प्रियनगर गाउँपालिका को वडाने द्वारा
अन्तर्गत होको ज्ञाना मात्री त निर्णय गरिए पनि आवश्यक प्रयोगी रूपमा

भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका

वडा नं. ७

क्र.सं	नामधर	पद	इस्ताभर	कैफियत
१	श्री दिनेश कुमार चौधरी	वडाप्रधान		
२	श्री आलिया बेगम मिया	वडा महिला सदस्य		
३	श्री आर मोहम्मद नार्द	वडा सदस्य		
४	श्री राजेश तेलो	वडा सदस्य		
५	प्रियंका दिलो	गठोराष्ट्र		
६	प्रियंका चौधरी	वडा सदस्य		
७	प्रियंका चौधरी	"		
८	दिल प्रद प्रादप	१००७४८-६		
९	अज्ञे चौधरी	१००७४८-६		
१०	द्वारिशाम चाहल	विजपत्ति-६		
११	पशुपात्र प्र.चाहल	"		
१२	पुरुष चाहल चाहल	"		
१३	जगप्रकाश चौधरी	१००७०५६-२		
१४	लक्ष्मी चौधरी	"		
१५	दिलप्रदामान चाहल	विजपत्ति-६		
१६	रमेश्वर प्रादप	"		
१७	नेपलाल तेलो	"		
१८	बालचंद्र प्रादप	"		
१९	विजय चौधरी	"		
२०	सुलाप चाहल चाहल	१००७८१-१०८८		
२१	सुमित्रा ताडी	"		
२२	पंचम चाहल	"		
२३	मनमोहाम चाहल	"		
२४	लक्ष्मी चाहल	"		
२५	लक्ष्मी चाहल	"		
२६	द्वारिशाम चाहल	"		
२७	रामेश्वर चाहल	"		
२८	मनिका चौधरी	"		
२९	नेपल चाहल	"		
३०	दिल प्रदेश	वडा सदस्य		
३१	गोरख चाहल	विजपत्ति		
३२	मधुत चाहल	विजपत्ति		
३३.	प्रियंका चौधरी	विजपत्ति		

भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९, विजयनगर गाउँपालिका



प्रस्ताव नं.१ भुमी वर्गीकरण तपशिलमा दिइएको क्षेत्र अनुसार निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा ।

क. कृषि क्षेत्र

ख. आवासिय क्षेत्र

ग. धावासिय क्षेत्र

घ. औद्योगिक क्षेत्र

ड. खानी तथा खनिज क्षेत्र

च. बन क्षेत्र

छ. नदी खोला ताल सिमसार क्षेत्र

ज. सार्वजनिक उपयोग क्षेत्र

झ. सास्कृतिक तथा पुरातात्त्विक क्षेत्र

निणय नं.१ माथी छलफल गार्दा यस विजयनगर गाउँपालिका वडा नं.७ अन्तर्गत तपशिल अनुसार क्षेत्र

निर्धारण गर्ने भनि निणय गरियो ।

१. आ.टि.ओ. झुलिया मार्ग र हुलाकी सडकको ३५ मिटर दाया वार्या व्यवसायिक क्षेत्र, त्यसको ५० मिटर दाया वार्या आवासिय क्षेत्र र वाकि कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो ।

२. लालपुर - नरैनापुर-मोतीपुर वडासुडवा देखि ढोड्ही, गणेशपुर - ढो अमीली-परसोहिया-मानपर हुँदै खुरुहुरिया, भट्टनी प्रेमनगर जाने सडकको दाया, वाया ३५ मिटर आवासिय र वाकि कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो ।

३. वडासुडवा दक्षिण सडक, त्रिवेणी राजमार्ग, गणेशपुर, मैनारी, गणेशपुर गाउँ दक्षिण समसानधाट हुँदै आ.टि.ओ. गेहुवाजोत देखि पुर्व हुलाकी सडक, दत्तपुर देखि दक्षिण हुलाकी सडक, विजय पथ मार्ग, धन्धरा / सिसवा देखि महादेव जोड्ने सडकको दाया वाया २० मिटर आवासिय अन्य कृषि सडक निर्धारण गरियो ।

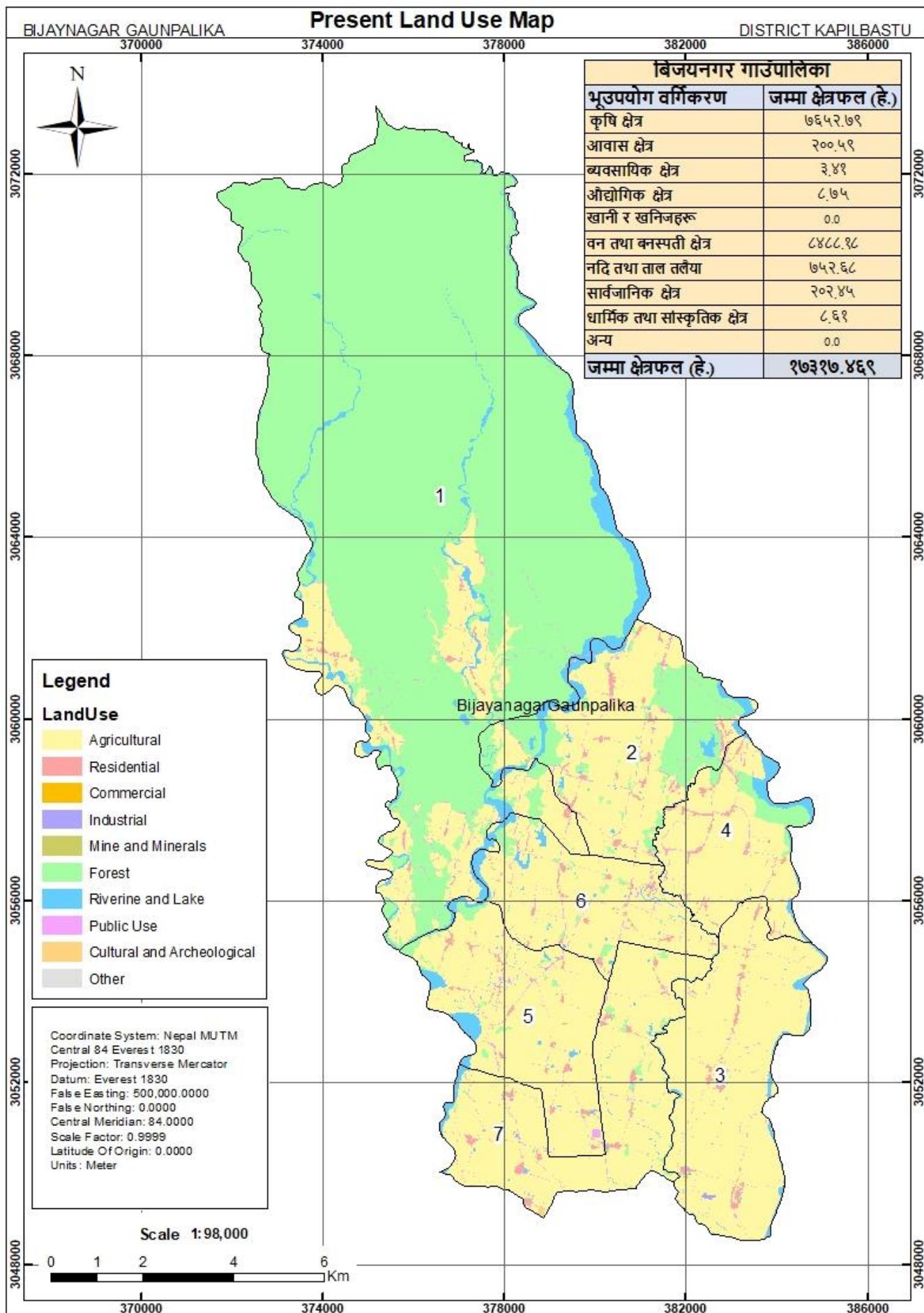
४. लालपुर देखि पुर्वको सडक, दत्तपुर देखि सिसवा सडकको दाया वाया १५ मिटर आवासिय क्षेत्र र अन्य कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो । र अन्य सडकको दाया वाया १० मिटर आवासिय र वाकि कृषि क्षेत्र निर्धारण गरियो ।

अनुसूची- २

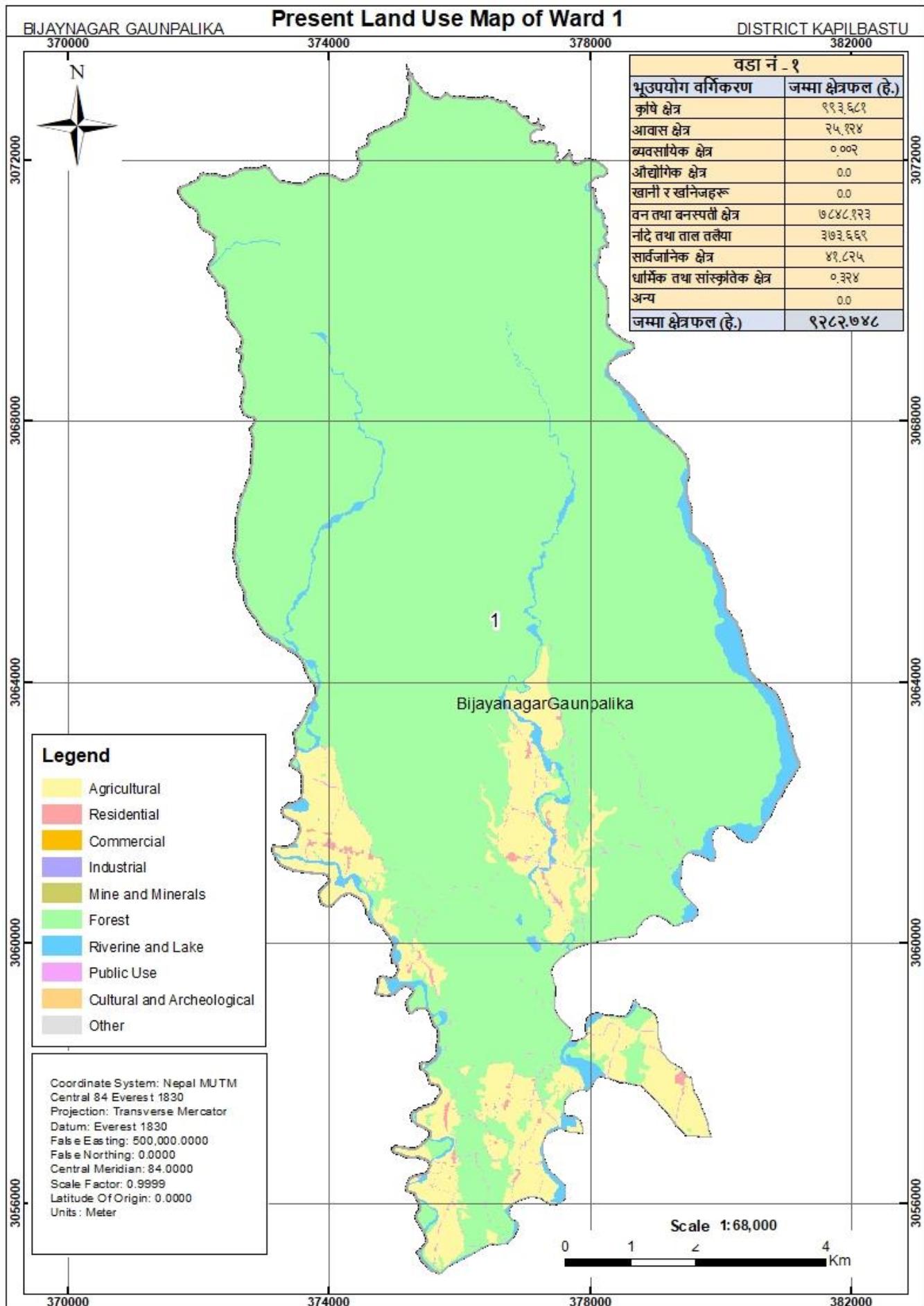
बर्तमान भू-उपयोग नक्सा

भू-उपयोगको प्रक्षेपण नक्सा

भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका



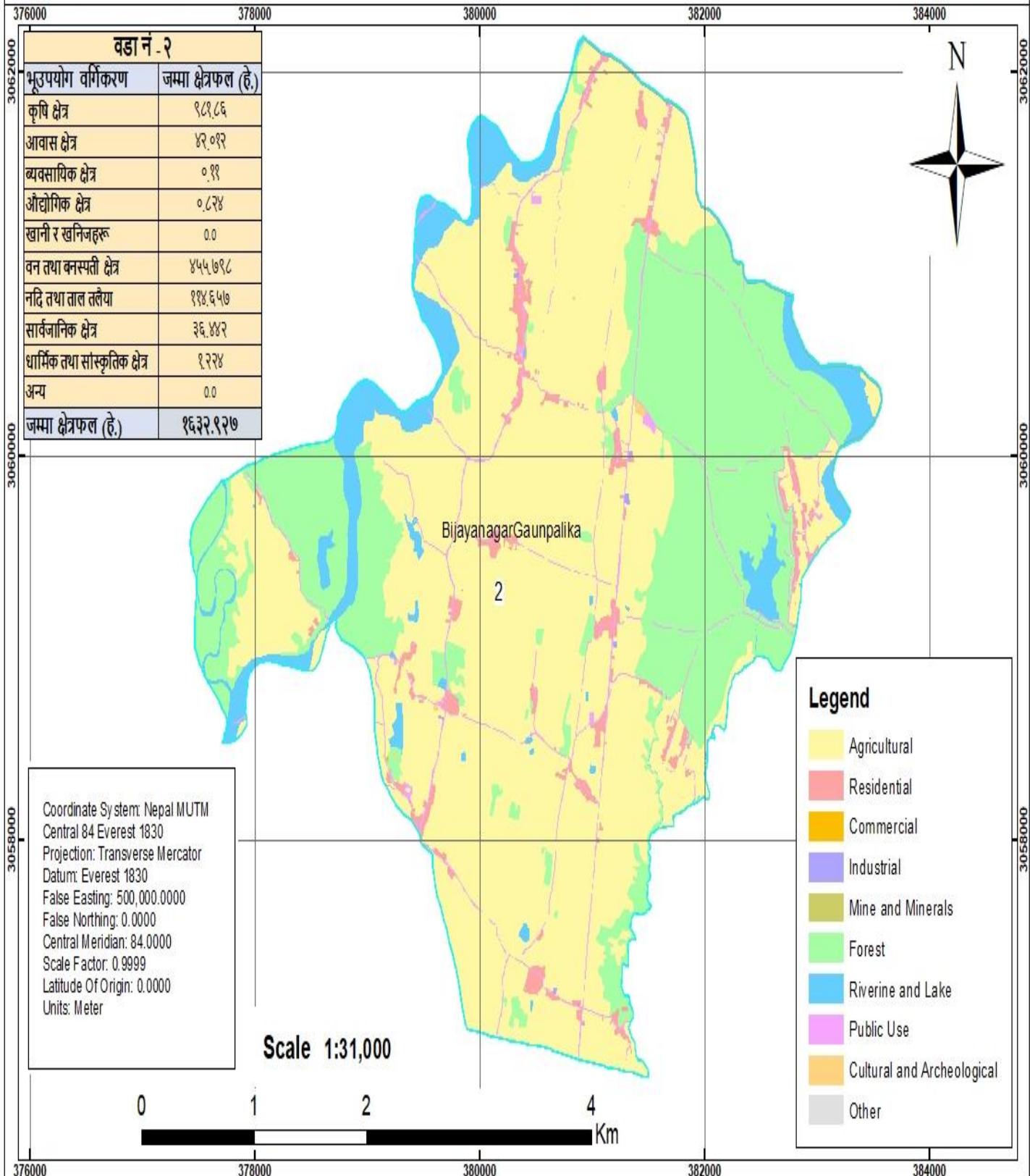
भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका

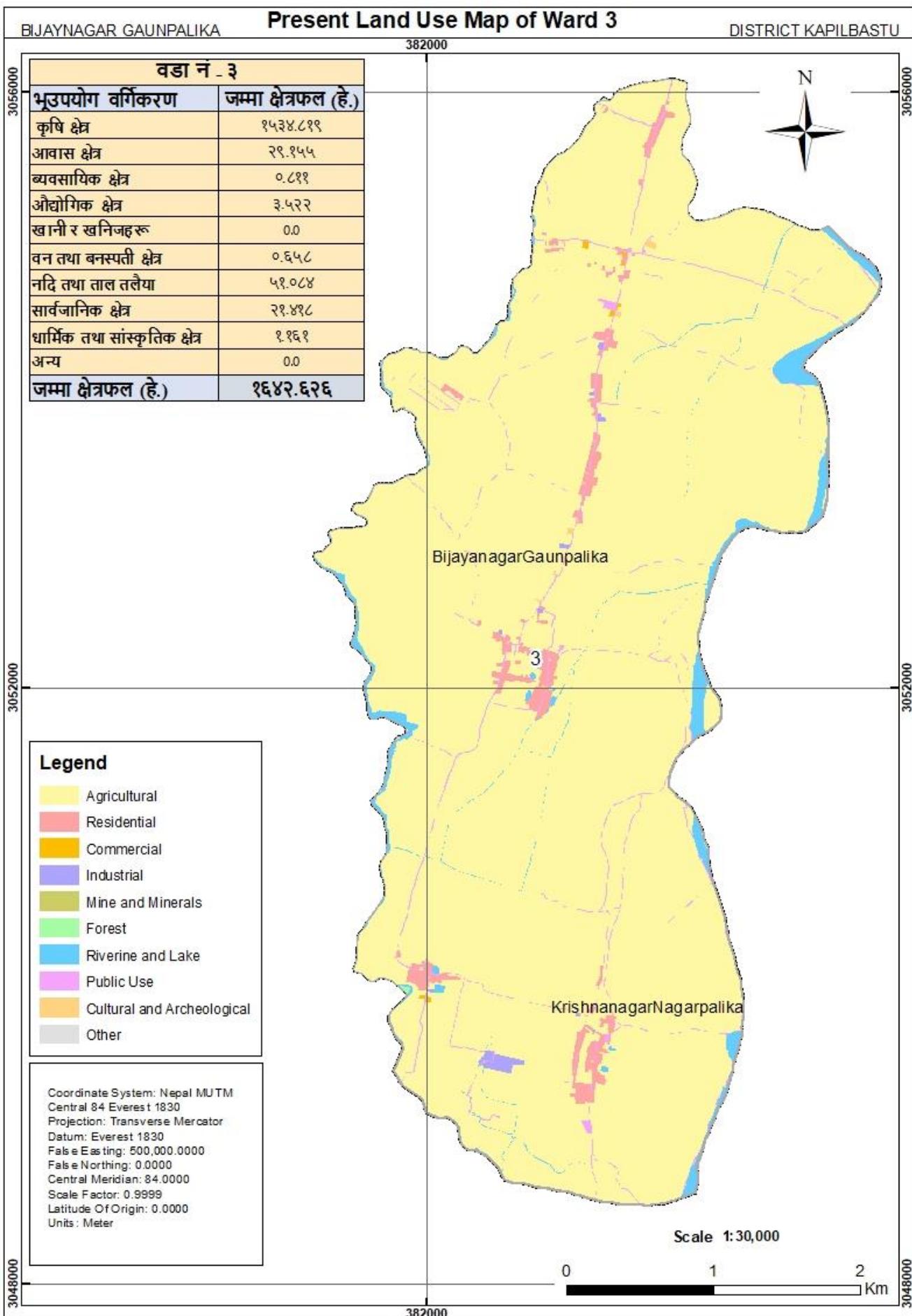


BIJAYNAGAR GAUNPALIKA

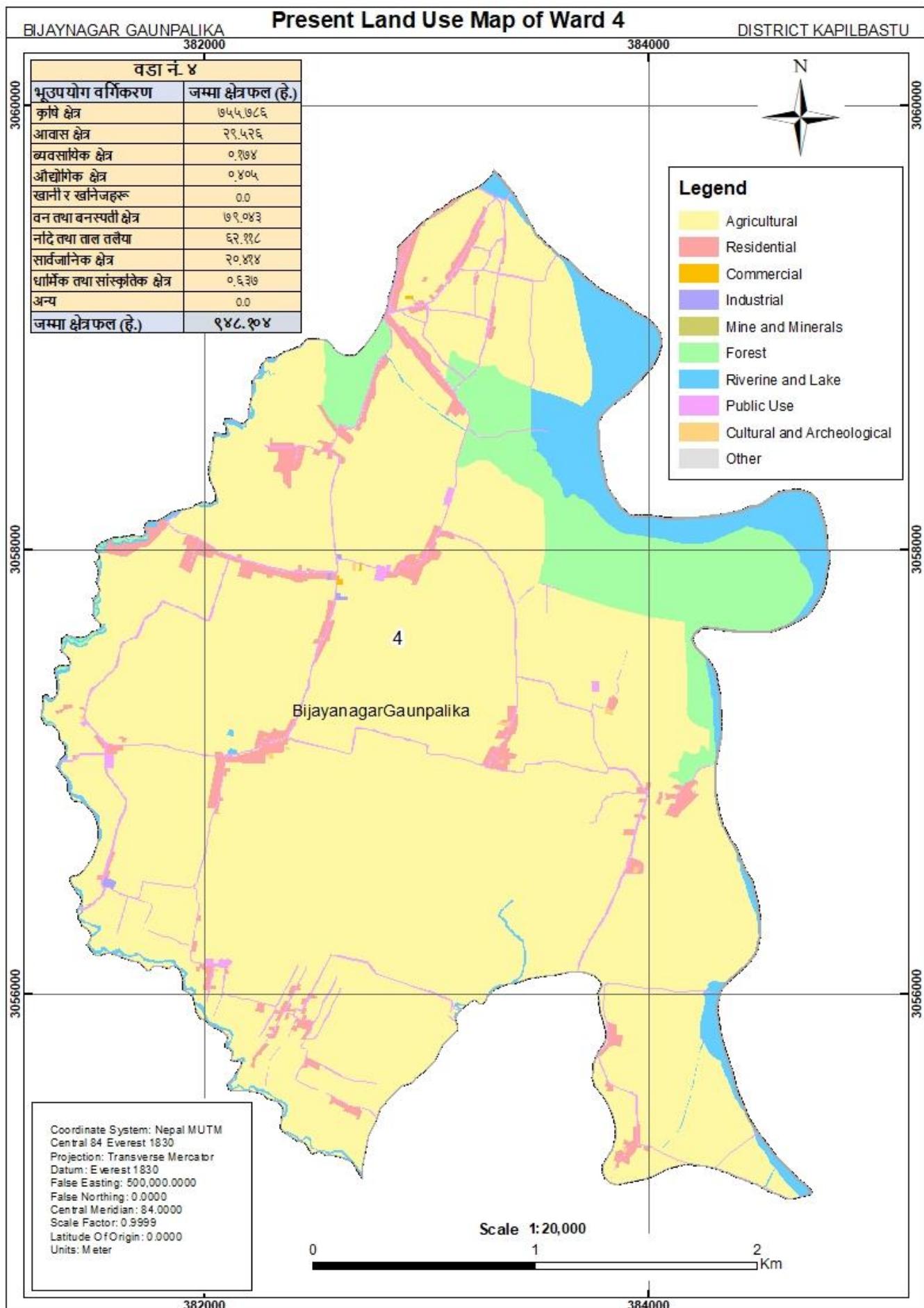
Present Land Use Map of Ward 2

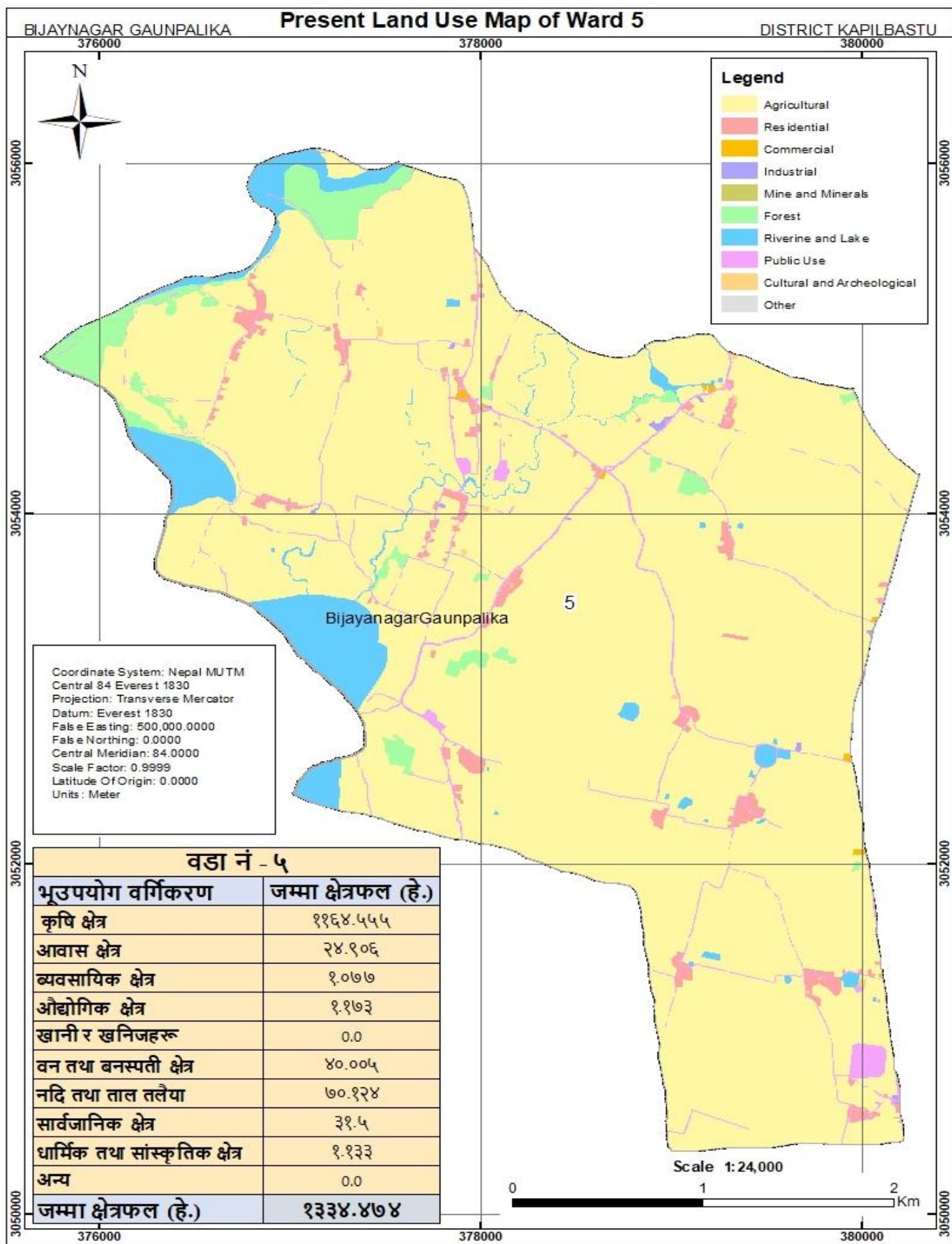
DISTRICT KAPILBASTU





भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका

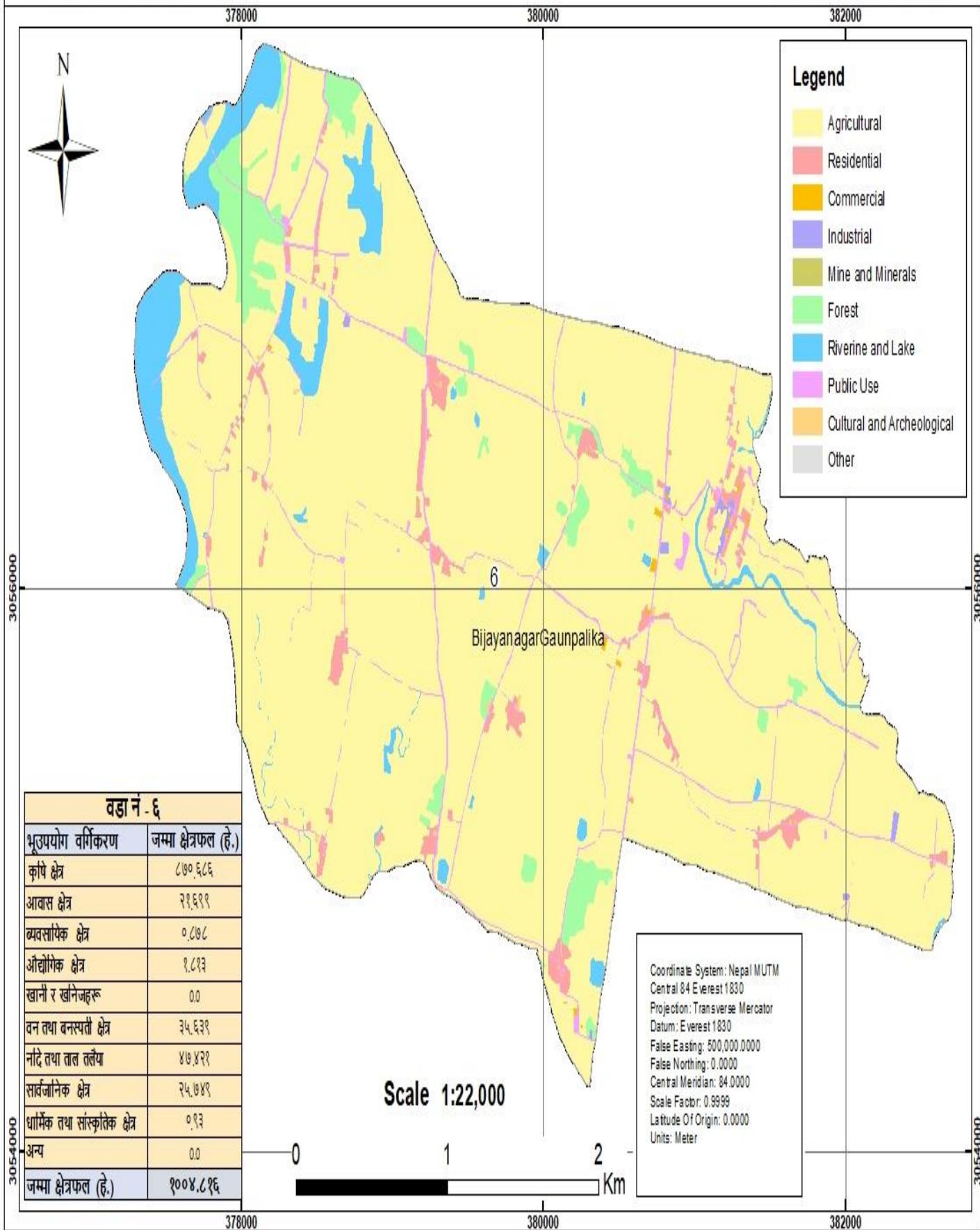


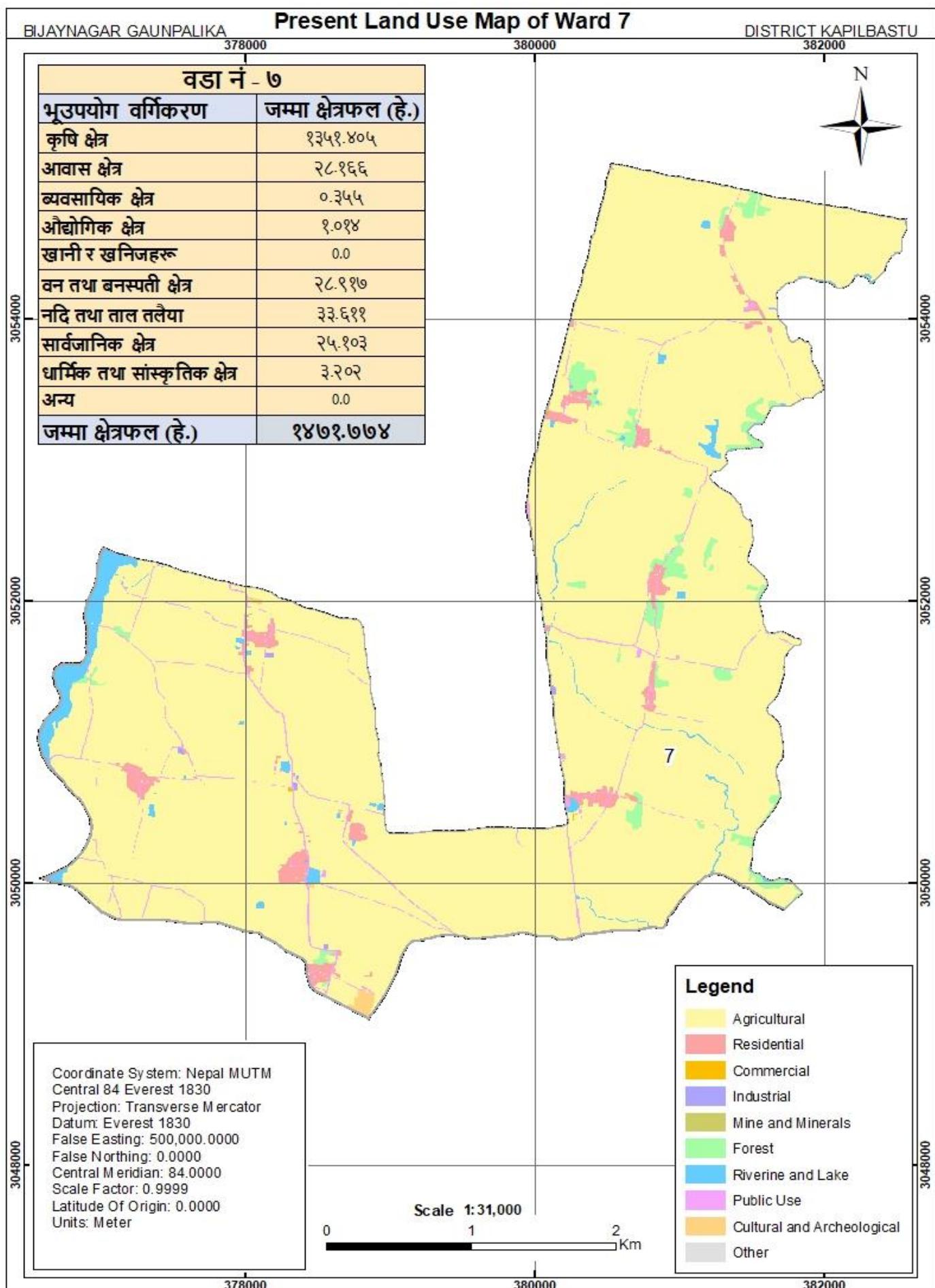


BIJAYNAGAR GAUNPALIKA

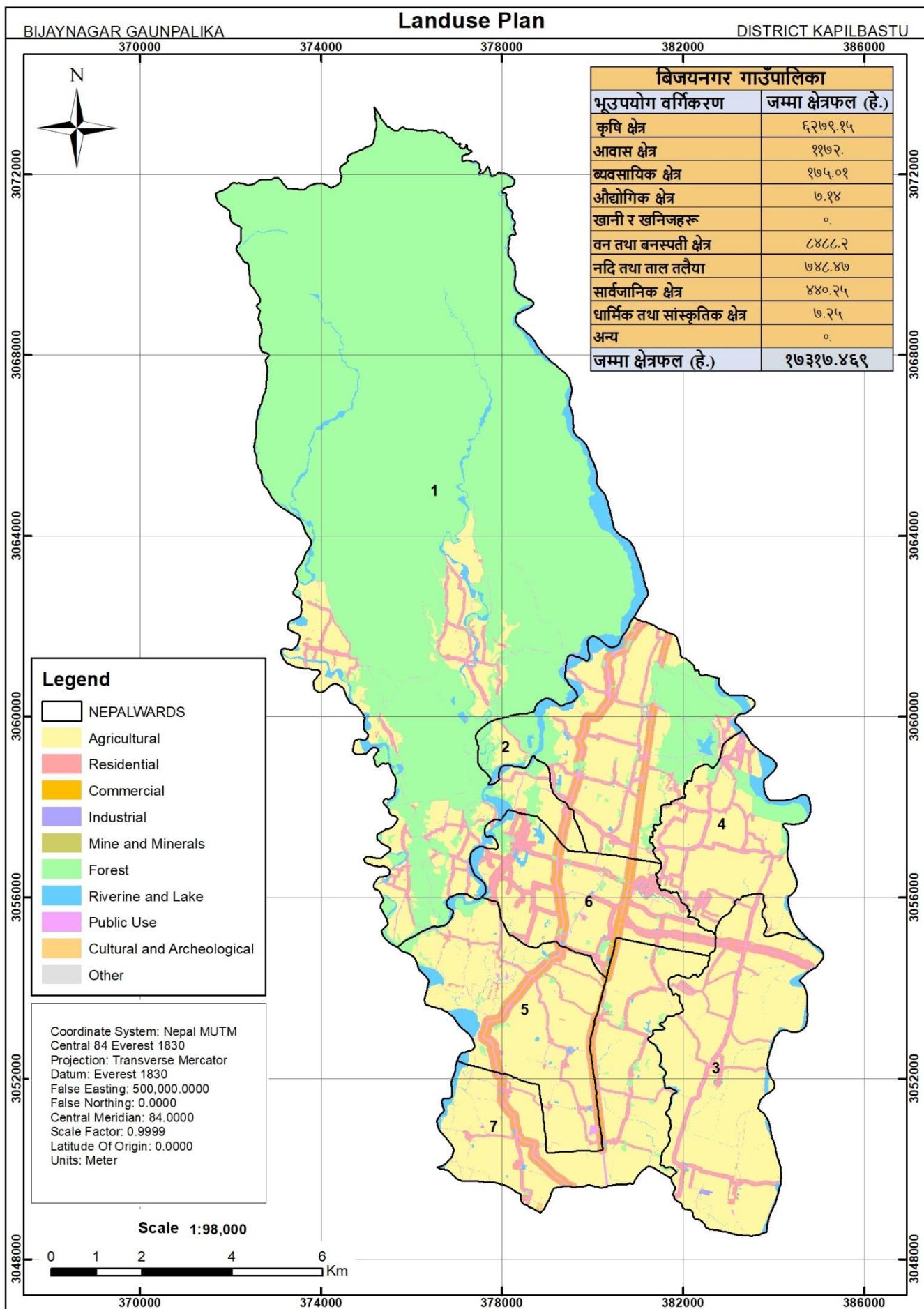
Present Land Use Map of Ward 6

DISTRICT KAPILBASTU

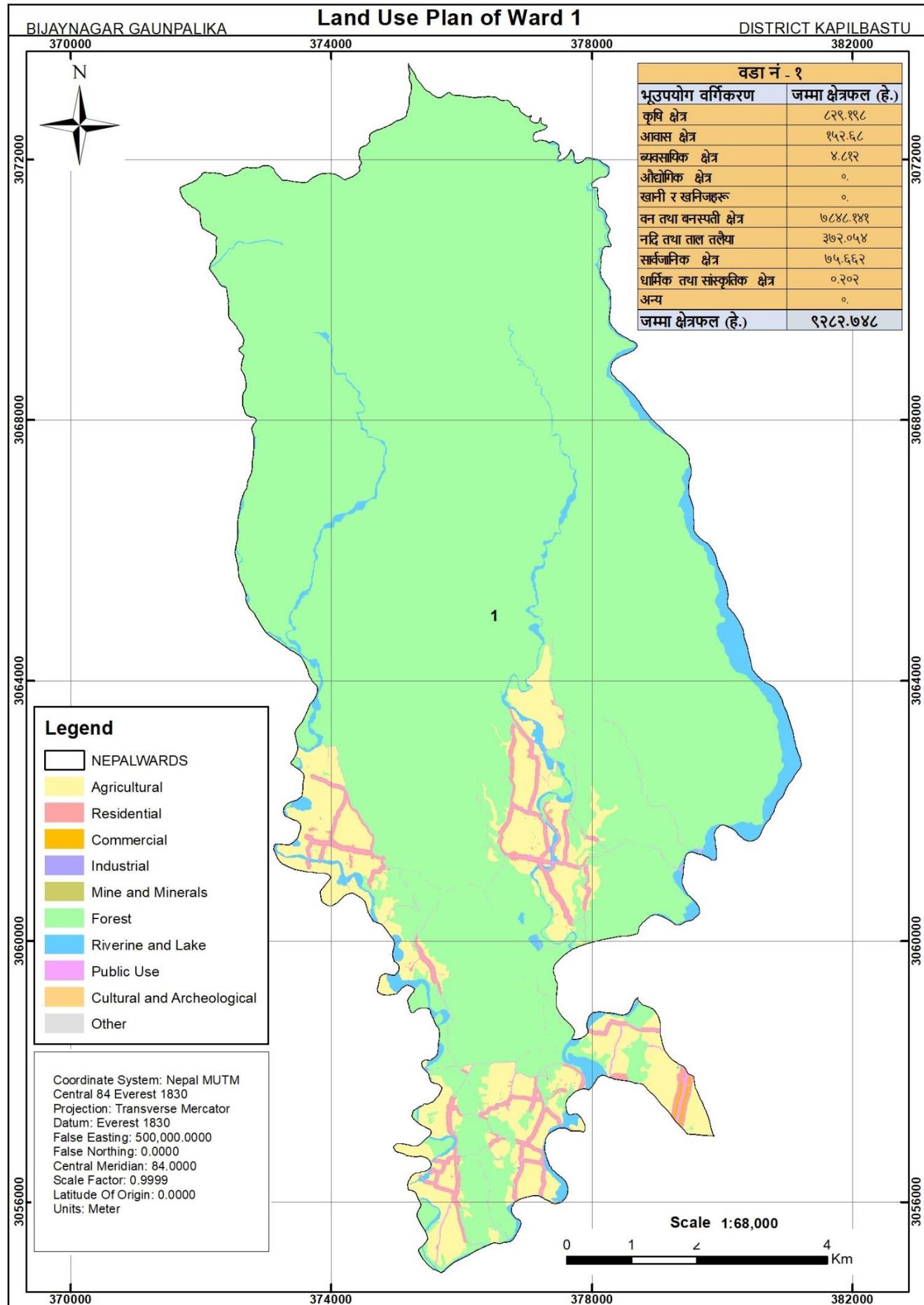


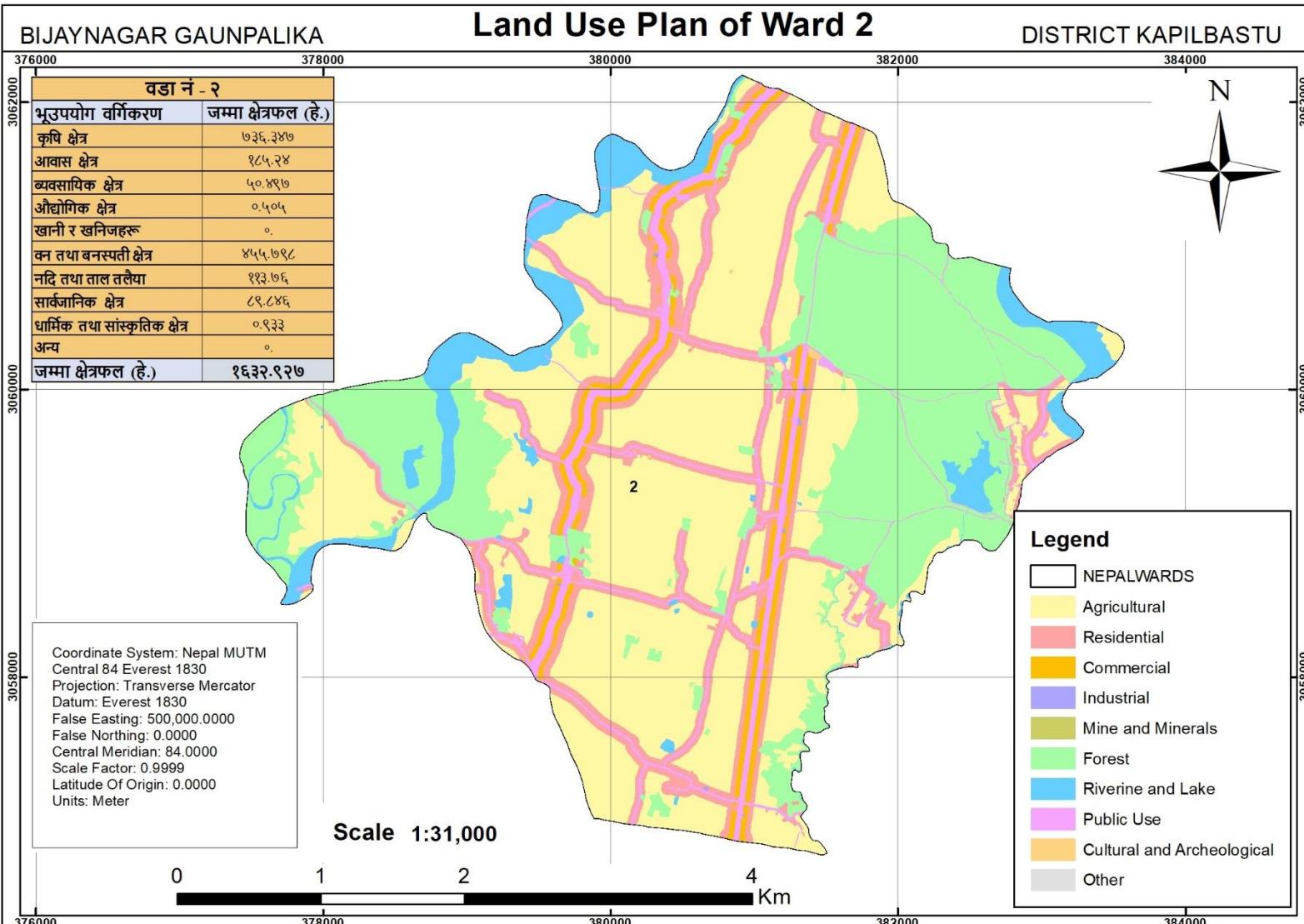


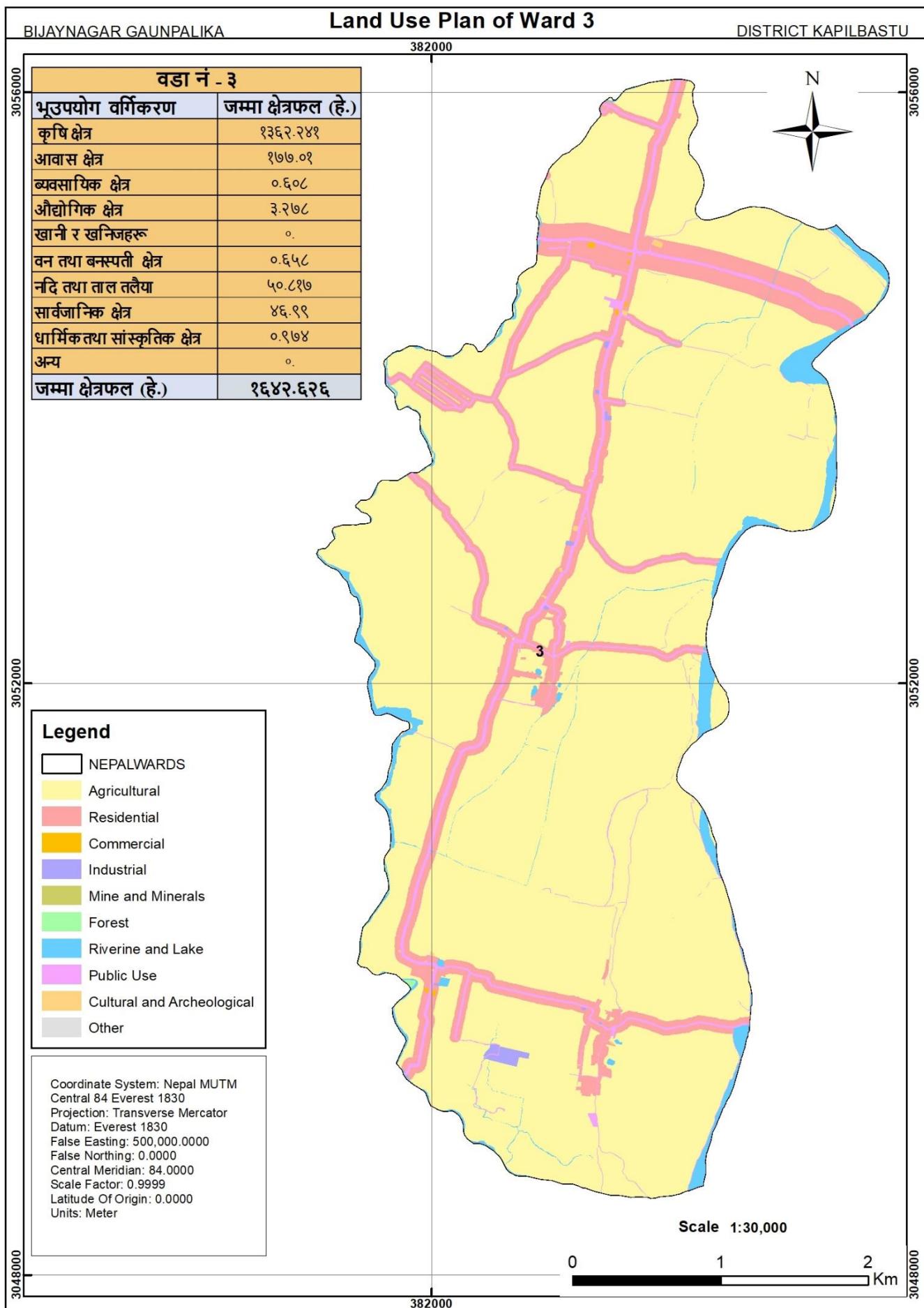
भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका



भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका







Land Use Plan of Ward 4

BIJAYNAGAR GAUNPALIKA

DISTRICT KAPILBASTU

382000

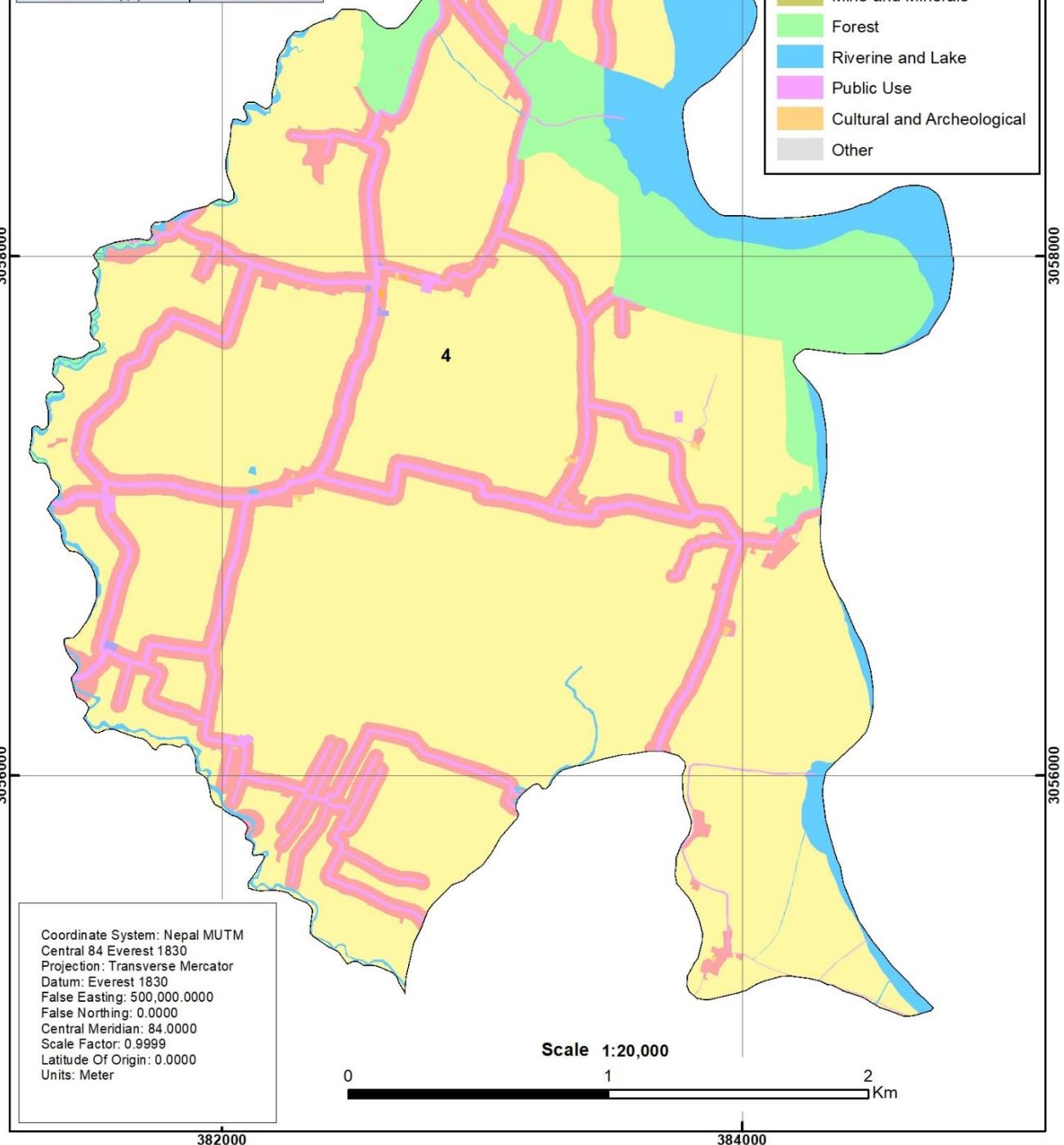
384000

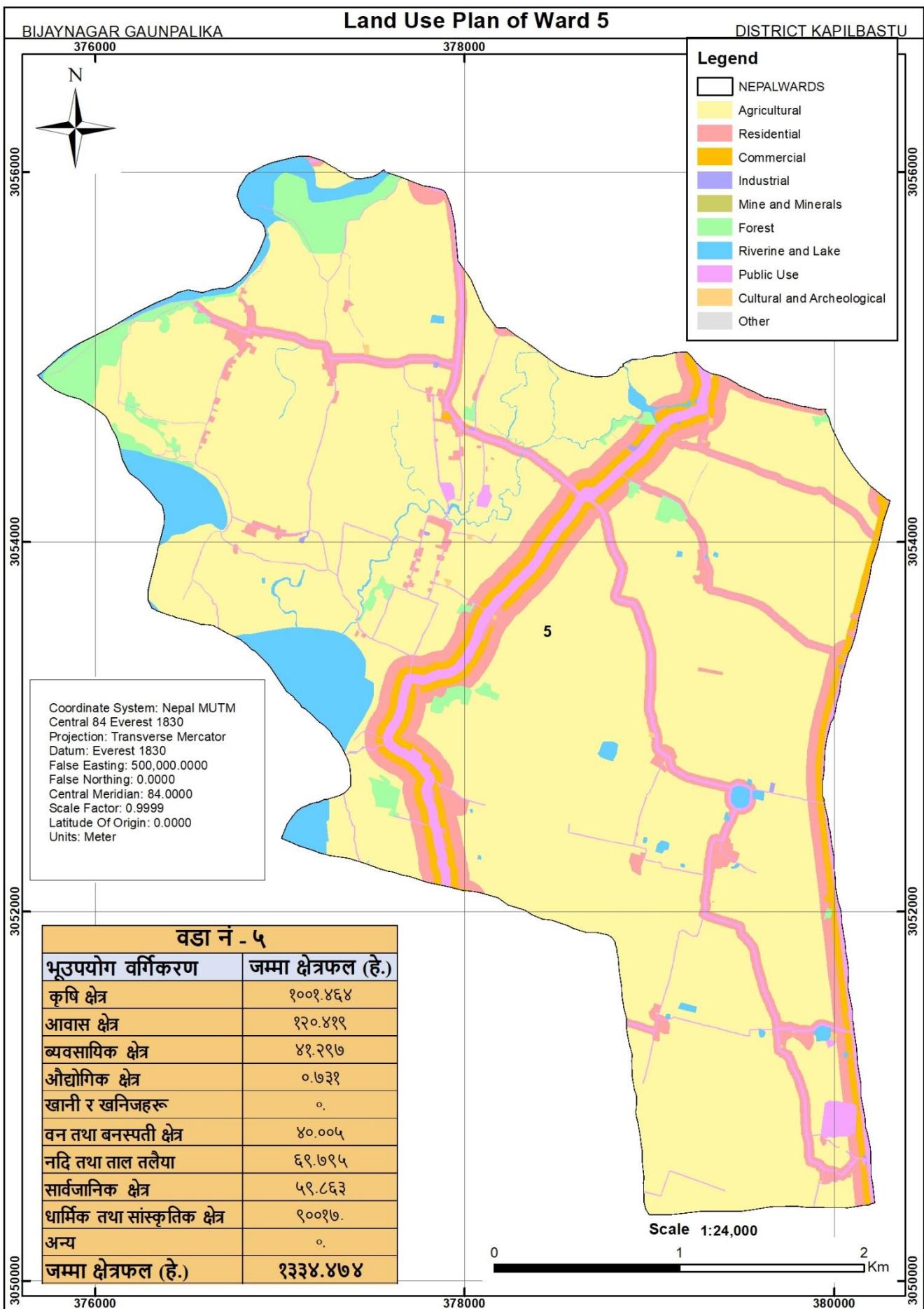
www.firebaseio.com



306000

वडा नं. ४	
भूउपयोग वर्गिकरण	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)
कृषि क्षेत्र	६३१.५७३
आवास क्षेत्र	९२८.४०५
व्यवसायिक क्षेत्र	०.१३५
औद्योगिक क्षेत्र	०.३०८
खानी र खनिजहरू	०.
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	७९.०४३
नदि तथा ताल तलैया	६१.८०३
सार्वजनिक क्षेत्र	४६.२७७
धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र	०.५६
अन्य	०.
जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	९४८.१०४

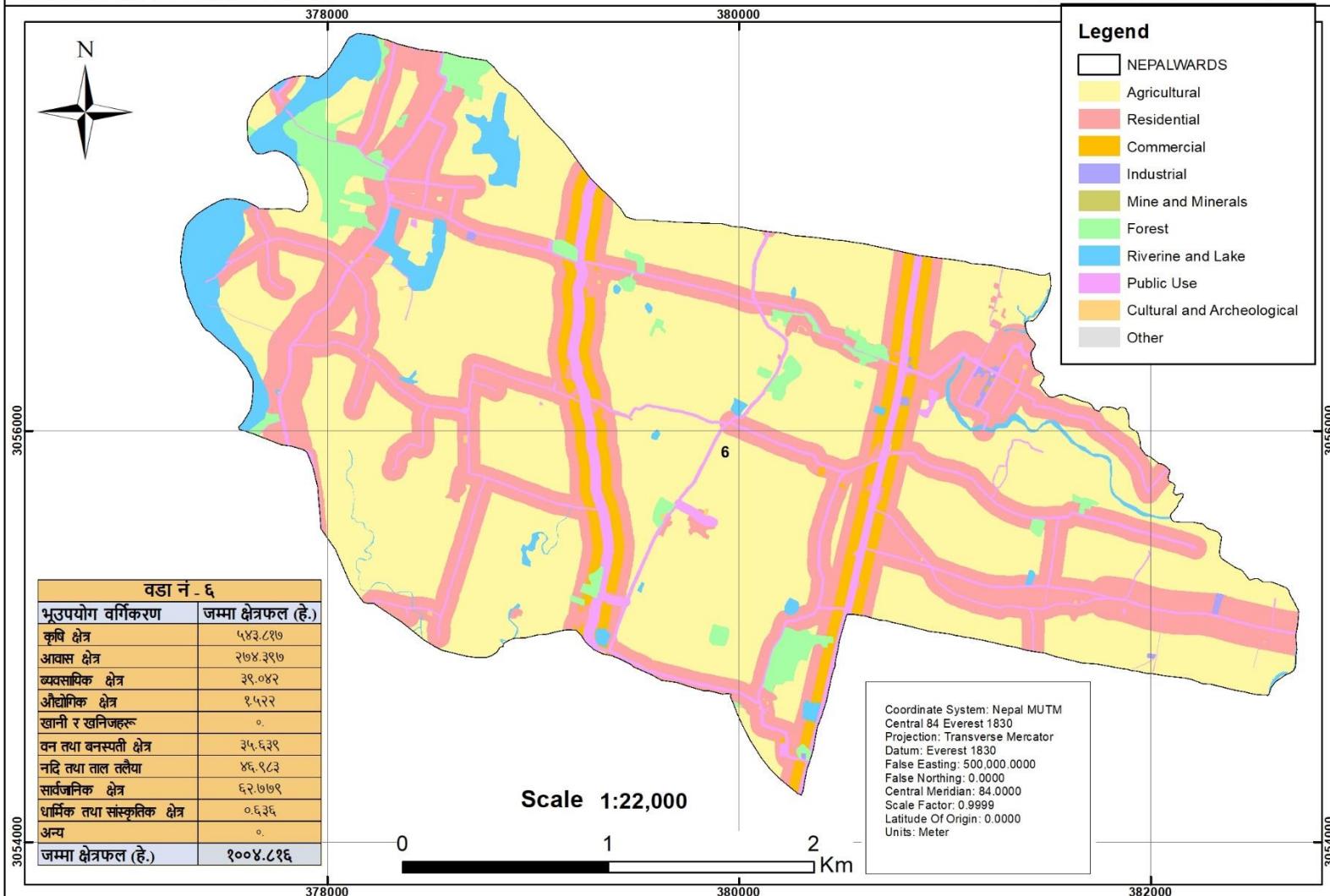


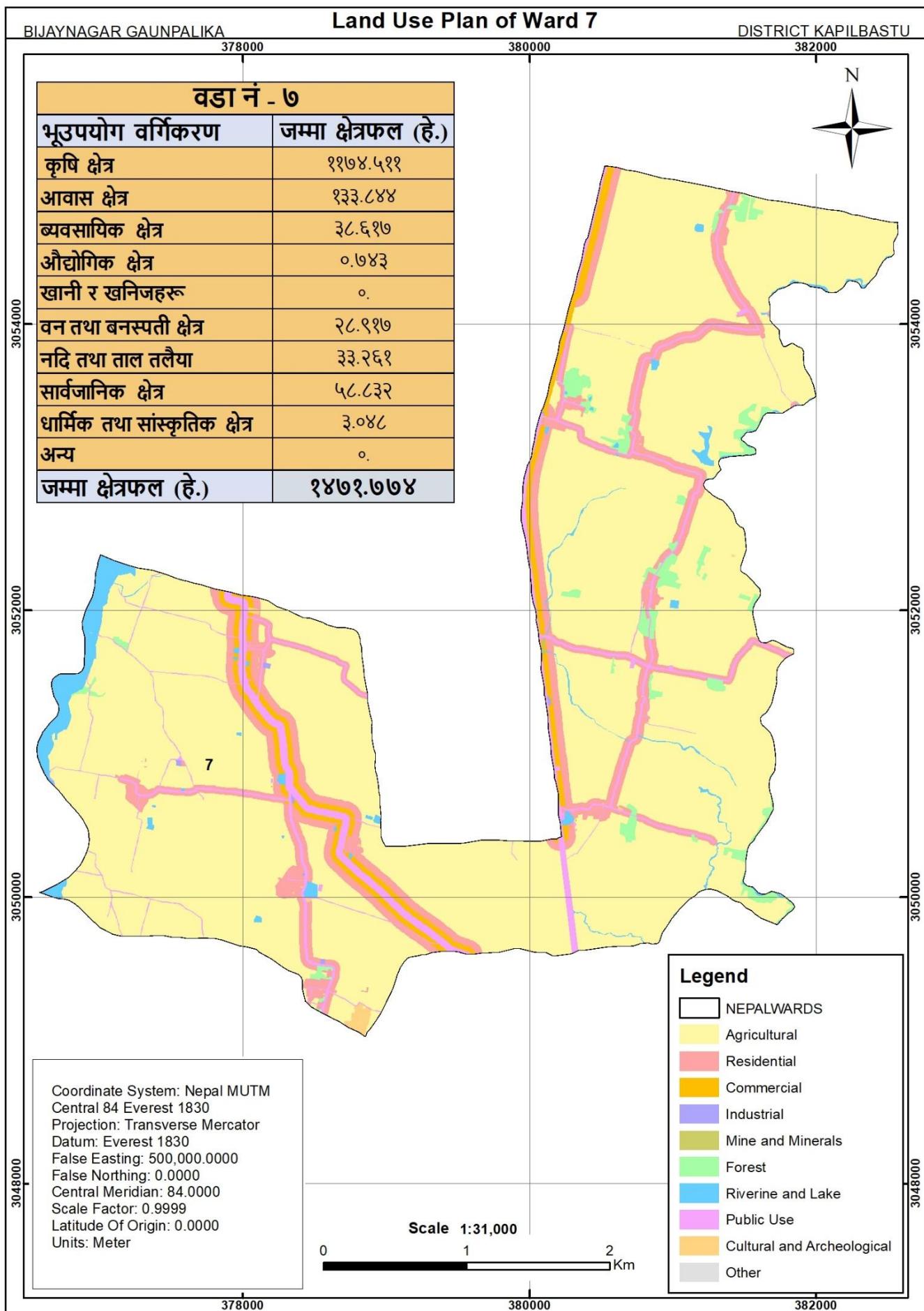


BIJAYNAGAR GAUNPALIKA

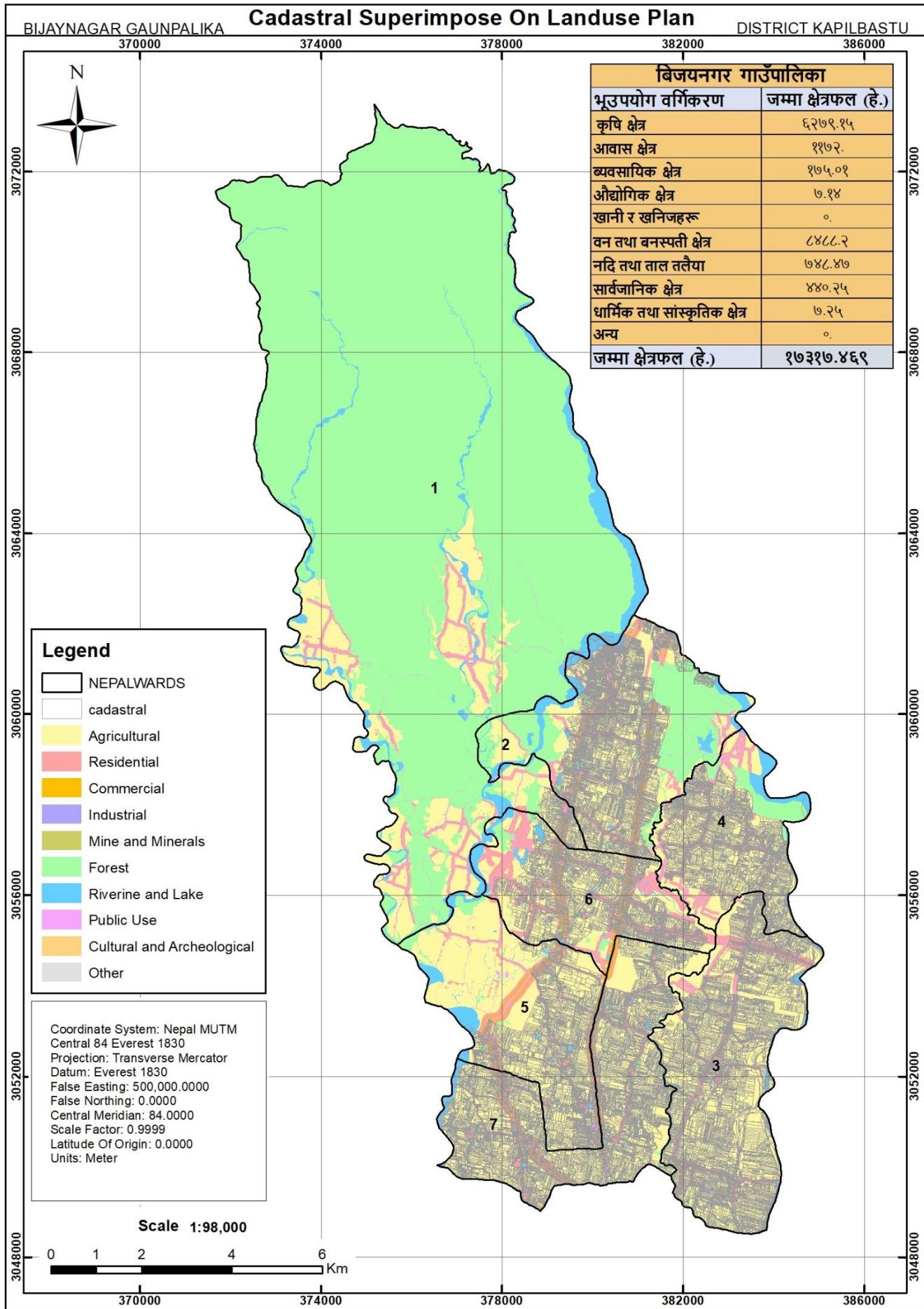
Land Use Plan of Ward 6

DISTRICT KAPILBASTU

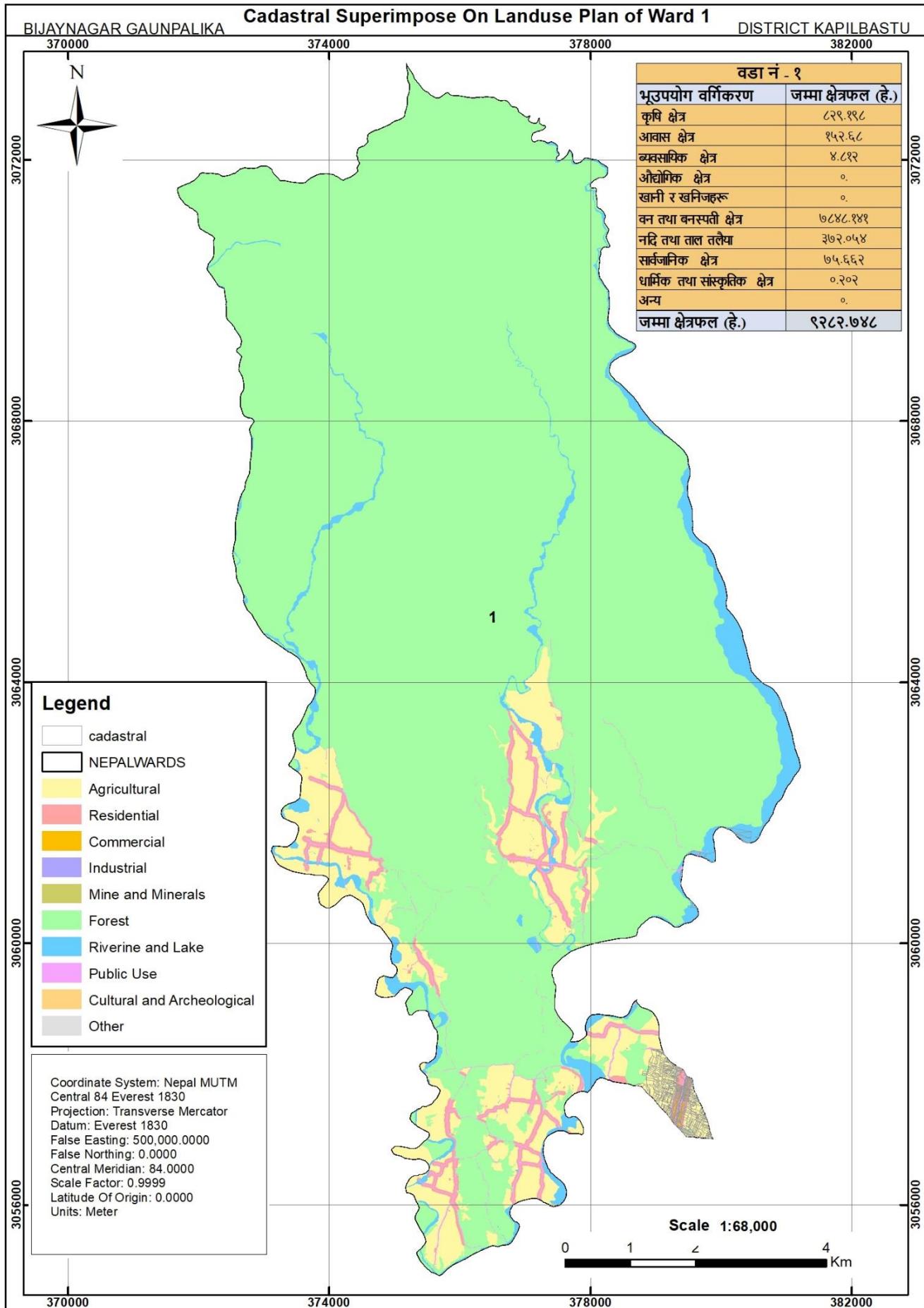


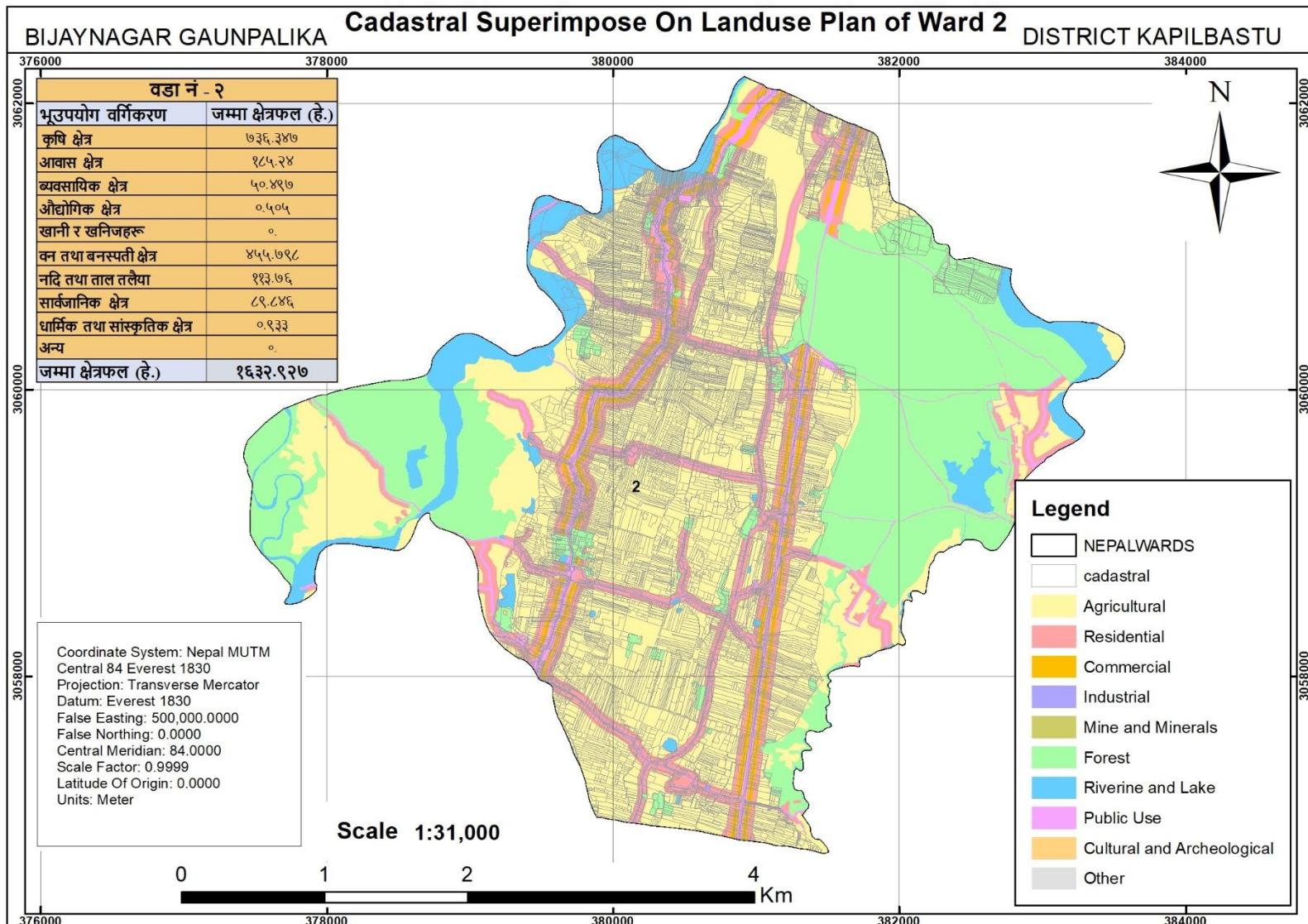


भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका

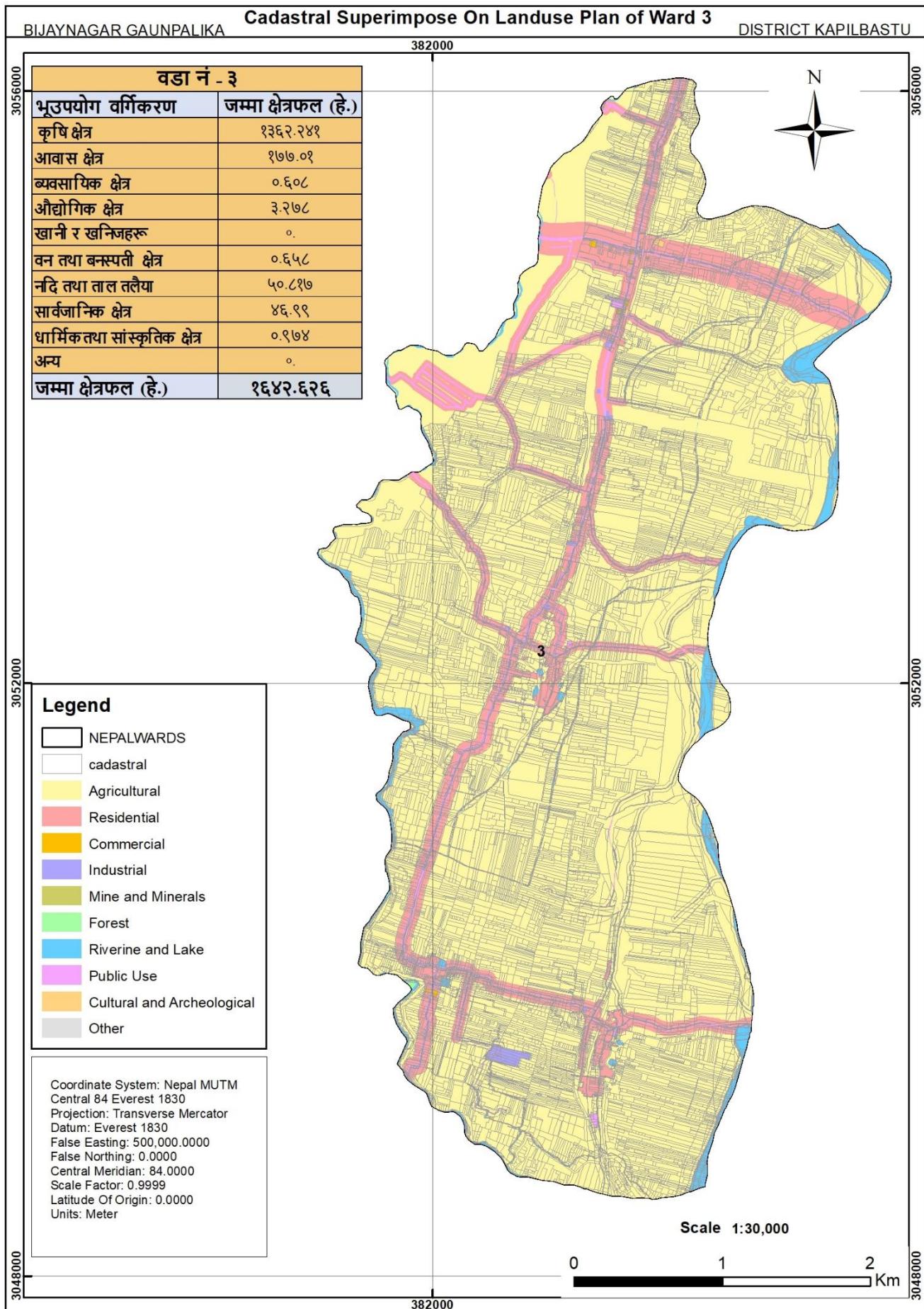


भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका

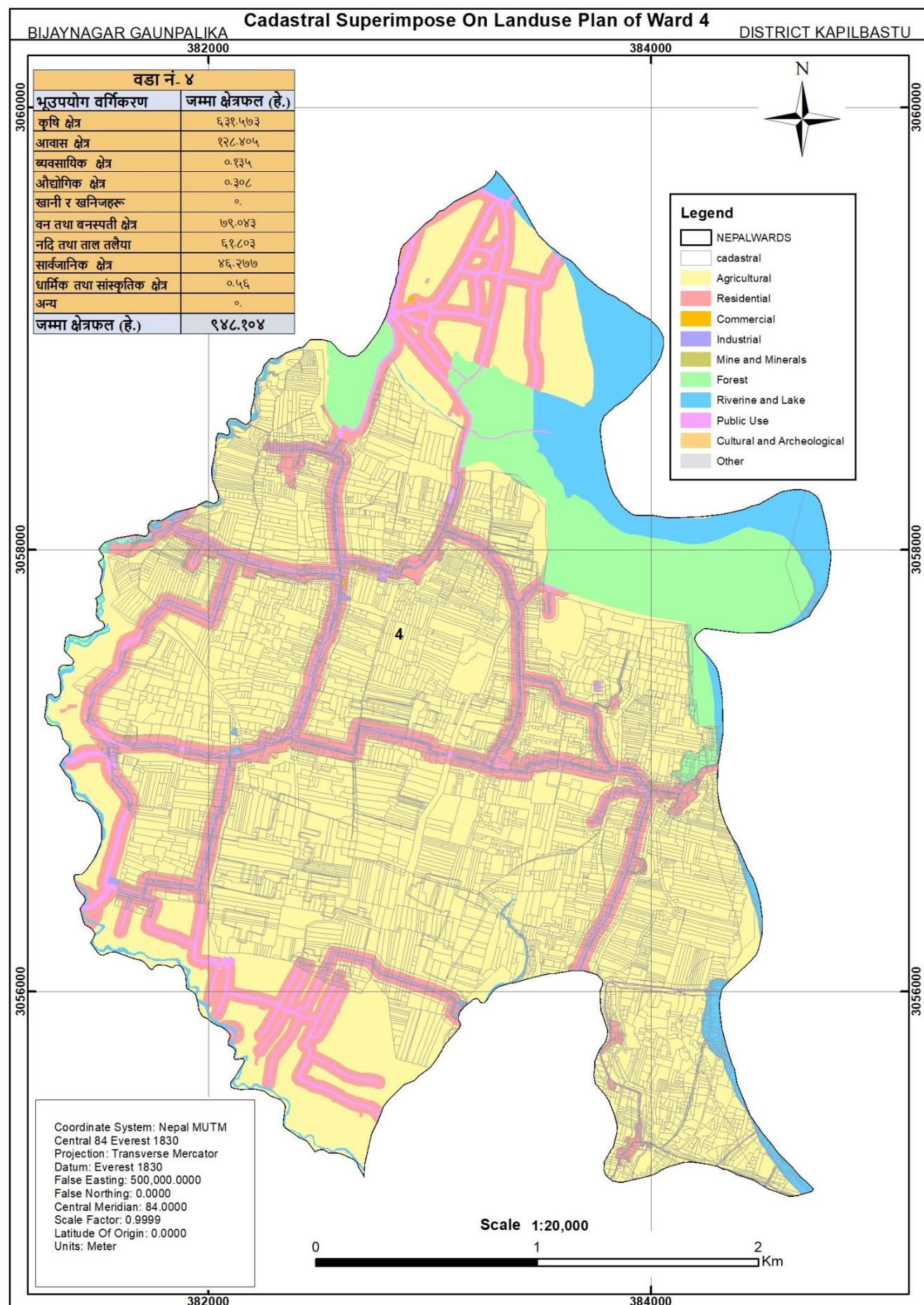




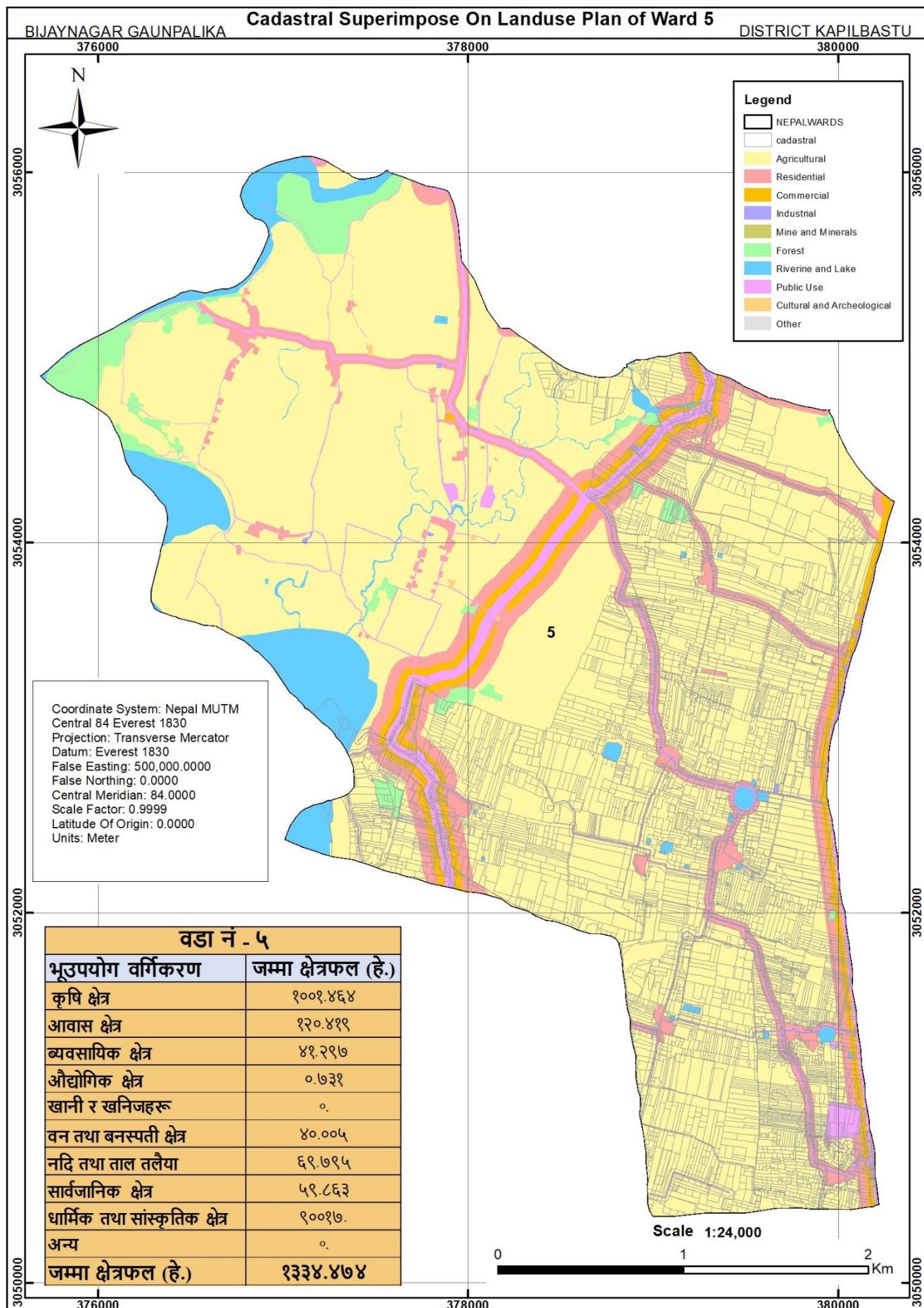
भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका



भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका



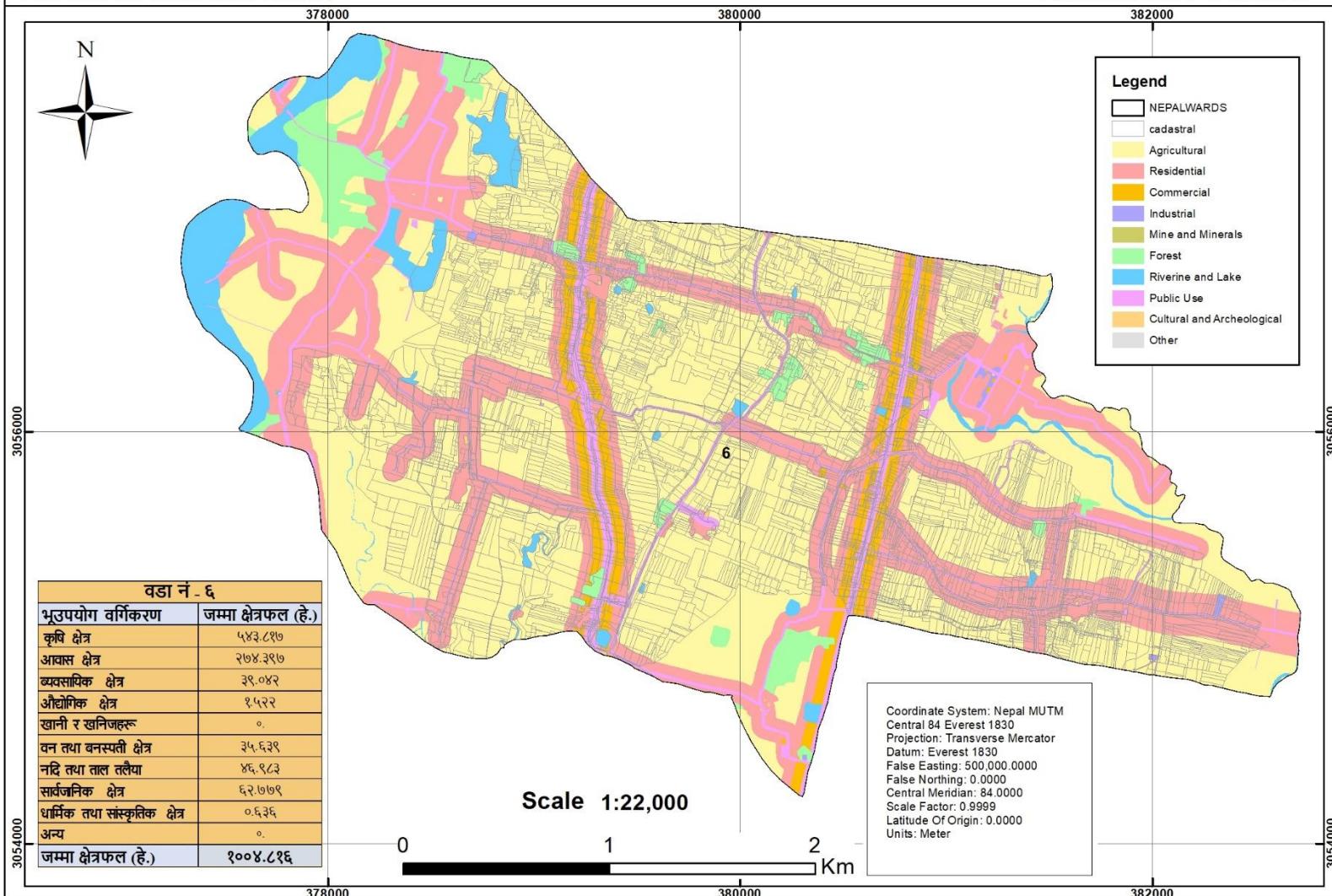
भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका



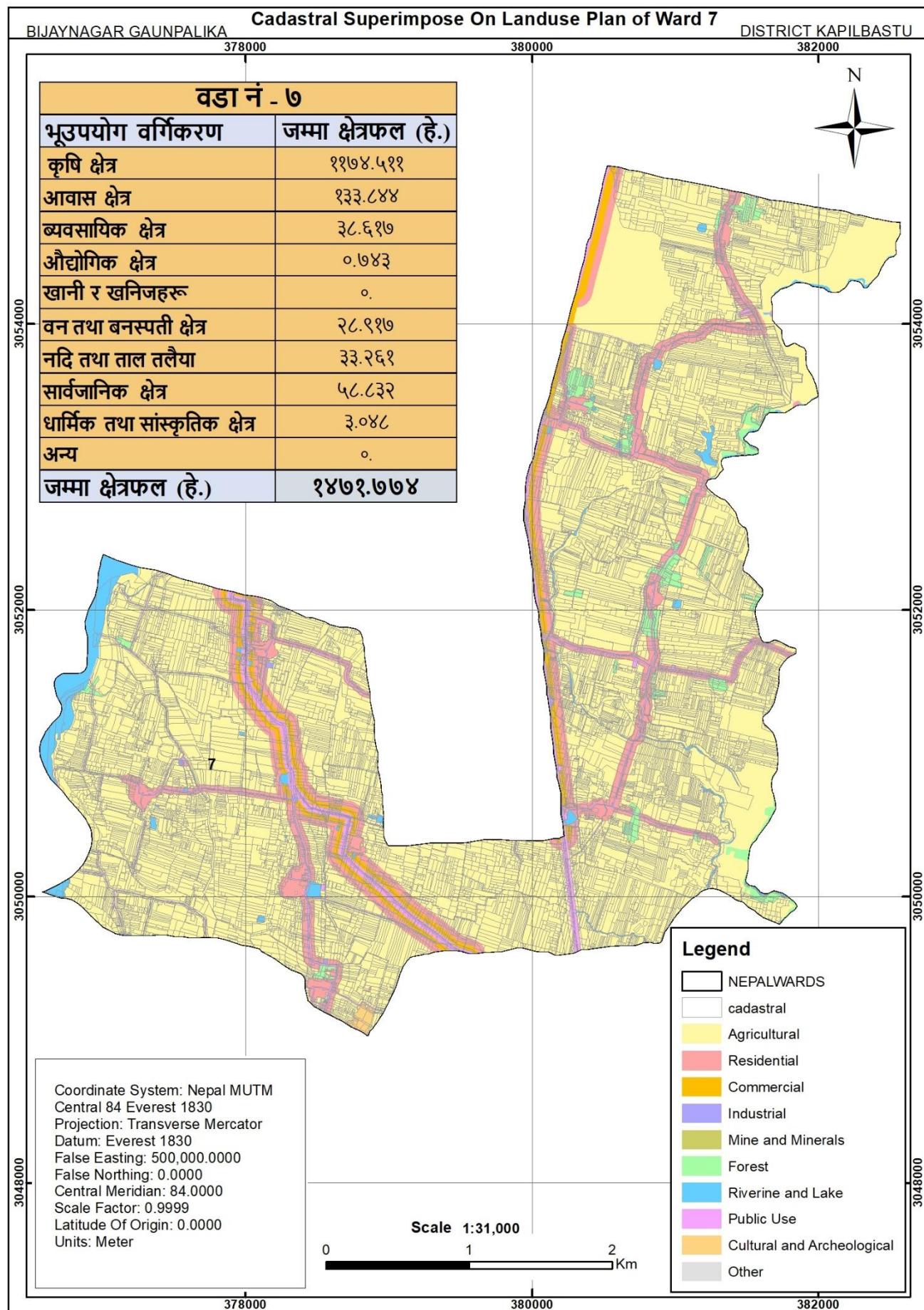
BIJAYNAGAR GAUNPALIKA

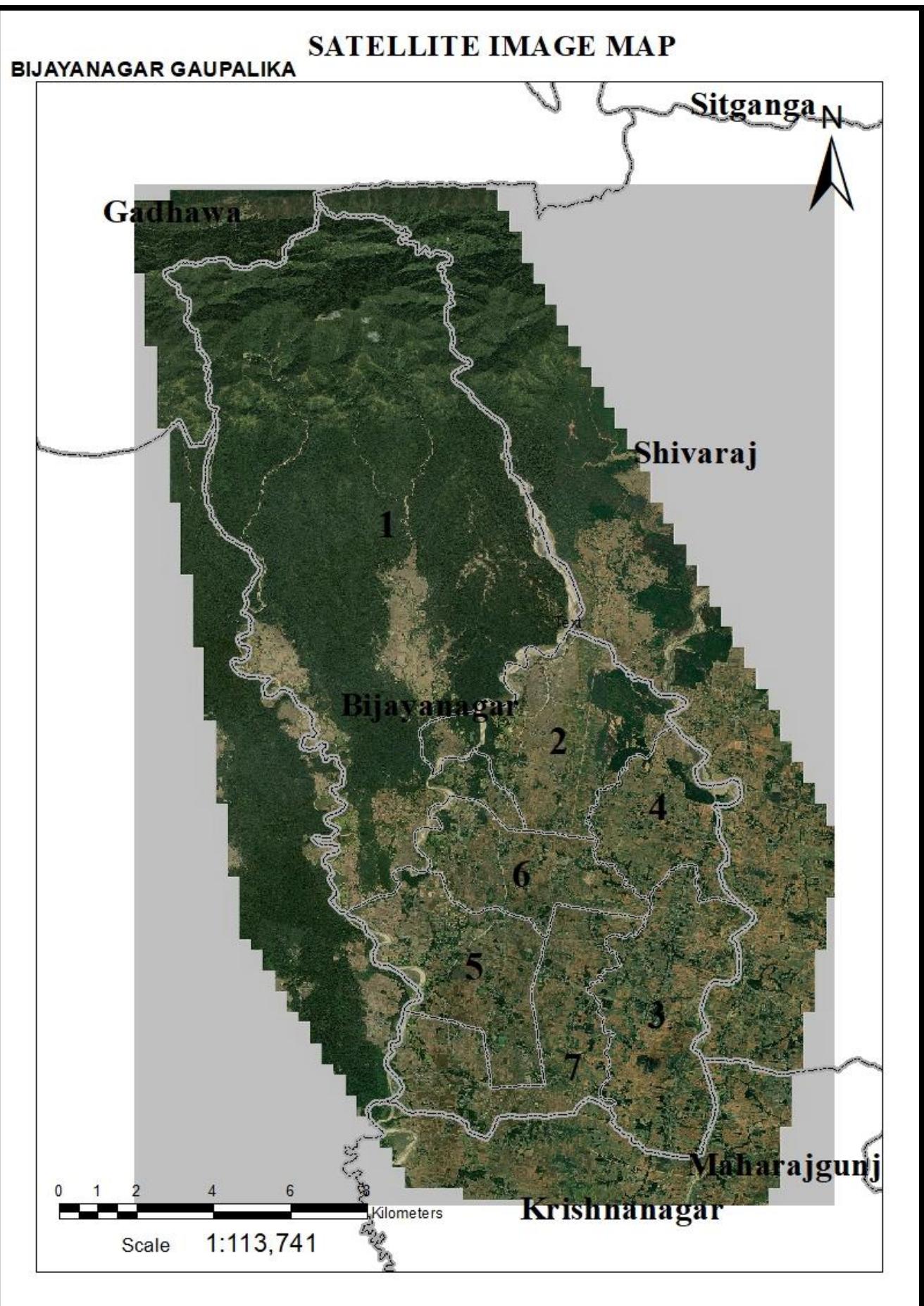
Cadastral Superimpose On Landuse Plan of Ward 6

DISTRICT KAPILBASTU

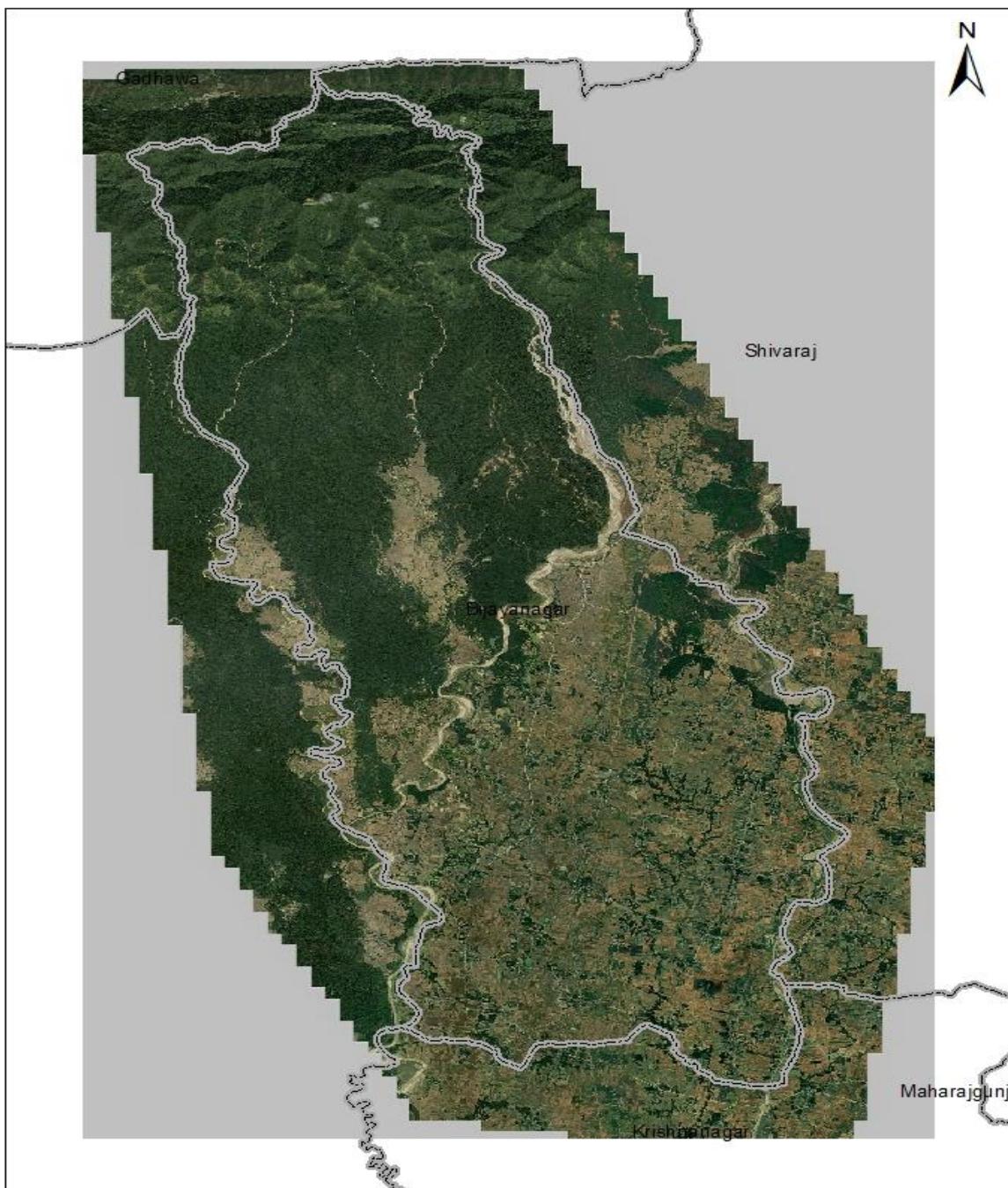


भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा-२०७९ विजयनगर गाउँपालिका





CADASTRAL SUPERIMPOSE ON SATELLITE MAP OF BIJAYNAGAR



SCALE 1:121,000

0 1 2 4 6 8 Kilometers

Legend

NEPAL_GAPANAPA

अनुसूची- ३

भू-उपयोगको प्रक्षेपण अनुसार आवासमा परेका कित्ताहरुको विवरण